

DEVRİMCİ emek

17

KDV DAHİL 10,00 TL

FABRİKALAR, TARLALAR, SİYASİ İKTİDAR, HER ŞEY EMEĞİN OLACAK!..

DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ

KAN VE ATEŞ ÇEMBERİNDE YÜKSELİYOR!..

Devrimci Emek
Aylık Sosyalist Dergi
Yıl: 3, Sayı: 17 Ocak 1993

Sahibi: Emek Yayıncılık Adına
Hüseyin DURMAZ

Genel Yayın Yönetmeni
M. Reşat GÜVENİLİR

Yazı İşleri Müdürü
Hüseyin DURMAZ

Abone Koşulları

Yurtiçi
6 Aylık 50.000 TL
1 Yıllık 100.000 TL
Yurtdışı
6 Aylık 60 DM.
1 Yıllık 120 DM

Hesap No

Hüseyin DURMAZ
Yapı Kredi Bankası
Aksaray/İST. Şubesi 75098-4

Adres

Merkez Şube
İnebey Mah. Küçüklanga Cad.
Hürgel Apt. No: 19 K: 4
Aksaray / İSTANBUL
Tel: 529 94 46
İzmir Şubesi
850. Sok. 3. Beyler
Yaparsoy İşhanı No: 31/404
Konak / İZMİR

Temsilcilikler

Avrupa Temsilcisi
Selahattin KARATAŞ
İsviçre Temsilcisi
Haşim YORULMAZ
Almanya Temsilcisi
Mehmet KÖMÜRCÜ

Baskı

Aydınlar Matbaacılık
Tel: 552 86 14-15-16
Şirinevler / İSTANBUL

Genel Dağıtım: YAY-SAT AŞ.

İÇİNDEKİLER

Türkiye'de Sınıf Mücadelesinin Gelişimi- V	2
Emperyalist kapitalist sistemin bunalımı, Avrupada faşizm tehlikesi ve proletarya devrimi olanaklarının artması	7
31 Yıl Önce Kongo Şimdi de Somali.....	13
Yugoslavya Sorunu.....	16
Malatya'dan Bir Grup Devrimci Emek Okuruna Yanıt	18
Sosyalizm	22
Bizim Meşruluğumuzu Yok Edemeyeceksiniz.....	23
Gündem	24
Kamu Çalışanları	26
Okurlardan	31
Haber-Mektup.....	36
Basın Açıklaması.....	42
Öğrenci Gençlik.....	46
Özgür Basın.....	48

SUNU,

Oldukça yoğun yaşanan bir aydan sonra yeniden merhaba.

Aralık ayı da daha önceki aylarda olduğu gibi işçi eylemlerinin giderek yaygınlaştığı, sertleştiği aylardan biri oldu. İstanbul'da Küçükçekmece, Şişli, Bağcılar belediyesinde yaşananlar, Zonguldak, Mersin, İskenderun belediye işçilerinin eylemleri, Petkim işçilerinin grev yaşağına rağmen yaptıkları (kısa sürelide olsa) fiili grev, kömür işletmelerinde giderek tırmanışa geçen eylemler, Madeni eşya sanayiindeki işçi eylemlerinin yükselişi ve TÜRK-İŞ kongresi;

Kamu çalışanları sendikalarının İstanbul, İzmir, Zonguldak mitingleri, Ankara'da başbakanlık binası önünde yapılan gösteriler, grev hakkının ancak grev yapılarak elde edileceğinin bilinciyle aldıkları fiili grev kararları;

Kürdistan'da artık olağanlaşan olağanüstü savaş;

Gözetiminde kaybolmalara her geçen gün yenilerinin eklenmesi karşısında kayıp eşlerinin daha cesur eylemleri;

Ve daha sayamayacağımız kadar çok eylemlilikler ki, bunlar toplumun çeşitli katmanlarının âcil çözülmesi gereken sorunları karşısında hayata geçirilmektedir.

Halklarımız bir yanda bütün bunları yaşarken öte yanda çiğ köfte partileri yapmak için toplanan bir meclis...

Bütün bunlar dünyanın başka herhangi bir yöresinde değil, 1992 yılının Kasım ve Aralık ayından Türkiye ve Kuzey Kürdistan görüntüleridir.

Geçtiğimiz ayın ortalarında, dergimizin kurucusu Yılmaz Ekşi, bazı arkadaşlarımız ve uzun yıllar aynı saflarda aynı amaçlar için yürüdüğümüz bazı dostlarımız polis tarafından gözetim altına alınarak haftalarca işkencelerden geçirilip tutuklandılar. Ama biliyoruz ki, cezaevleri yıllardan beri toplumun ileriye yönelik her mekanizması devlet tarafından önderlerimizin önüne çıkarılan bir engeldir. Ama yine biliyoruz ki, cezaevleri on yıllardır ülkemizde süren mücadelenin birer parçası, bazen de kaleleri olarak faşizmin karşısına dikilmiştir.

Değerli okuyucularımız, bu sayımızda bir grup okurumuzun Malatya'dan yazdıkları bir mektuba cevap yayınıyoruz. Gerçi bu konular üzerine daha önceki sayılarımızda düşüncelerimiz kaleme alınmıştı, fakat böylesi bir mektuba cevap vermek okurlarımıza olan saygımızın bir gereğiydi, veriyoruz. Ancak bu ve benzeri konularda okurlarımız yazışma yapabileceğimiz irtibat adresleri verdiği takdirde emin ki sorularına daha doyurucu cevaplar alacaklardır. Bundan sonraki mektuplarda bu konuya özen gösterilmesini rica ediyoruz.

Gecen sayımızda, kavganın en önünde yürürken düşen savaşçılarımızın anması için hazırladığımız sayfamızda yurtdışında öldürülen Mustafa Yıldırım'dan bahsetmiştik. Bu arkadaş 12 Eylül'den önce saflarımızda yürümekle birlikte 12 Eylül sonrası gittiği Avrupa'da olumlu bir grafik göstermemiş. Bizi bu konuda uyararak arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

Geçen sayımızda yayınlanan TC Bir Din Devletidir başlıklı Özgür ZORLU arkadaşımızın yazısı ve Kürt-Türk Emekçi Halkları İç Savaşı Kazanmalıdır başlıklı yazılardan dolayı yazı işleri müdürümüz Hüseyin Durmaz ve yazarlarımız hakkında bir soruşturma daha açılmıştır. Biz emekçi halklarımızın sorunlarını dile getirmeye devam edeceğiz. Onların soruşturmaları ve her türlü baskıları ne bizi susturmaya ne de halklarımızın mücadelesini durdurmaya yetmeyecektir.

Bir daha ki sayımızda yeniden buluşmak dileklerimizle...

DEVİRİMCİ
emek

TÜRKİYE'DE SINIF MÜCADELESİNİN GELİŞİMİ-V

Türkiye'de proleter sınıfın yaklaşık olarak 150 yıldır sürdürdüğü bir mücadele var. Bu mücadele ilk önce feodal Osmanlı devletinin bağrında çok zayıf olarak ve kendiliğinden bir biçimde verildi. Burjuva gerici cumhuriyetinin kurulması ve kapitalizmin süreç içinde gelişmesi ve tüm alanlara yayılması ile birlikte proleter sınıfın mücadelesi gelişti ve kesintisiz bir karakter kazandı. Artık tek tek kapitalistlere karşı değil; proleter sınıfın, kapitalist sınıfa karşı mücadelesinden söz edebiliriz. Bir sınıfın mücadelesi açısından çok uzun sayılabilecek bir dönem kapsamakla birlikte, Türkiye'de sınıflar mücadelesi tam bir gelişim gösteremedi. Bunun temel nedeninin kapitalizmin yavaş, evrimci ve sancılı bir tarzda gelişimi olduğunu daha önce belirttik. Daha sonraki yazılarda bunun öznel nedenleri üzerinde de durduk. Amacımız, sınıflar mücadelesinin gelişiminin, bugünkü durumunun ve bundan sonraki doğrultusunun doğru bir biçimde kavranmasına yardımcı olmaktır. Bu konuda kısa bir irdeleme yaptık. Şimdi son olarak ele alacağımız yazı ile okuyucunun söz konusu konuda bir fikir edindiği kanısındayız. Türkiye'de sınıflar mücadelesine bakış açısı burada kalmayacak; bundan sonra da konu irdelenmeye ve genişletilmeye devam edilecektir.

Türkiye'de proleter sınıfın mücadelesinin tam bir gelişim gösterememesinin bir etkeni de süreklilik gösteren burjuvazinin politik zorudur. Bu yazıda bu konu irdelenecektir.

GERİCİ BURJUVA DİKTATÖRLÜK ALTINDA SINIF MÜCADELESİ

Feodal egemenlik koşullarında işçilerin mücadelesi görülmekle birlikte, proleter sınıfın mücadelesi asıl şekillenmesini kapitalizmin hakim olduğu burjuva egemenlik koşulları altında tamamlamıştır. Gerici bir burjuva diktatörlüğü olarak doğan TC, asyai özellikler taşıyan Osmanlı despotizminin toprağı üzerinde boy vermiştir. Böylece burjuva devleti, ta işin başında her tür gericiği içermiştir. Proleteryanın toplumsal devriminden korkan burjuva sınıf bu korkunun etkisiyle, kendi damgasını taşıyan devletin kuruluşunun başlarında saldırgan ve terörist bir politika izledi. TC'nin ilk pratiği işçi ve halk hareketini ezmek olmuştur. Mustafa Suphi ve arka-

daşlarının katledilmesi, arkasından "Takrir-i Sükûn Kanunu", "İstiklal Mahkemeleri", "zorunlu iskân" yasalarıyla devlet terörü yasal hale getirildi. TC'nin kuruluş ve ilk egemenlik yılları, kitle katliamlarının açık olarak yapıldığı ve tırmandırıldığı yıllar oldu. Komünistlerin katledilmesinden sonraki en kitlesel katliam Kürt halkına karşı yapılan katliam oldu. 1920-1938 yılları arasında binlerce Kürt katledilmiş ve on binlercesi zorunlu olarak sürgüne gönderilmiştir. Şoven devlet, işgal ve ilhakını tüm Kürdistan'a yaydı. Kürt ulusu bu işgal yıllarında büyük kayıplar verdi, derin acılar çekti. Kemalist diktatörlük aynı dönemde yasal ne kadar dernek (cemiyyet) varsa tümünü kapattı. Sosyalistlere yönelik koğuşurma ve soruşturma yoğun olarak sürdürüldü. Mussolini'nin faşist yasalarından alınan 141-142 sayılı ceza yasalarıyla işçi sınıfının örgütlenmesine yasal yolları kapattı. Gerici Kemalist diktatörlüğün temel politikası kan ve ateş oldu. İşçi sınıfı, Kürt halkı, diğer halklar ve sosyalistler tam bir ateş çemberinden geçtiler. Böylece burjuva sınıf yasa, tank, top ve tüfekle egemenliğini güvence altına aldı.

Sovyetler Birliği'nin ortadan kaldırmak ve tüm dünyada kanlı bir egemenlik kurmak amacıyla İkinci Dünya savaşını başlatan Alman ve İtalyan faşizmi, tam altı yıl boyunca Avrupa'yı ve dünyayı kana buladılar TC bu savaşta Alman ve İtalyan faşizminin yanında yer aldı. Her ne kadar sıcak savaşa doğrudan girmediyse de, faşist devletlerin yanında yer almakla, onlarla aynı suçu işlemiştir. Dünyanın eziçi çoğunluğu SSCB, ABD ve İngiltere'nin yanında yer alırken, Türkiye, faşist-empyralist devletlerin yanında yer aldı. Dünyada faşist devletlerin yanında yaralan TC, içerde de halklar üzerinde koyu bir terör estirdi. Bu dönemde ilerici-sosyalistlere yönelik baskılar ve soruşturmalar yoğunlaştırıldı. Hitler yöntemlerine uyarak, yayınevleri, gazete ve kitaplar yakıldı. "Cumhuriyet gazetesi" bu işin ideolojik önderliğini yaptı. TC, İkinci Dünya savaşı boyunca içte faşist politika ve yöntemlere başvurdu. Uygulanan faşist politika ve yöntemler, gerici burjuva diktatörlüğünün yapısına uygundu.

Türkiye 1945'ten sonra müttefiki olduğu Almanya'yı tamamen terk etmemekle birlikte, asıl ilişkile-

rini ABD ile geliştirdi. Türkiye hem iç koşulların etkisi ve hem de doğmuş olan yeni dünya koşullarının belirleyici etkisiyle "çok partili döneme" geçti. Çok partili dönem, yalnızca burjuva sınıfın örgütlenmesi için geçerliydi. Komünistlerin parti kurması ve açık çalışması kesinlikle yasaktı. Bu dönemde kurulan sosyalist partilerin varlığı uzun sürmemiş ve bununu acısı, sosyalistlerden çıkartılmıştı. Çok partili dedikleri ve adına "demokrasi" dedikleri şey, emekçi kitleler üzerinde birden fazla burjuva partisinin egemenlik kurmasından başka bir şey olmamıştır. CHP, DP, AP ve günümüze kadar gelen ve çeşitli zamanlarda iktidar olan burjuva partileri, halkın üstünde bir güç oldular ve emekçi kitleler üzerinde baskı uyguladılar.

Gerici burjuva diktatörlüğün egemenlik yılları olan 1920'li yıllar ile 1960'lı yılların sonunun hemen hemen büyük bölümü sıkıyönetim altında geçti. Ordu-polis-hükümet tam bir uyum ve bütünlük içinde kitleler üzerinde baskı uyguladılar. Türkiye'de ne rekabetçi kapitalizm yaşandı ne de burjuva liberalizmi. Türkiye'de sermaye sınıfının ve kapitalist devletin üretim araçları üzerinde tekeli vardı ve aynı zamanda emekçiler üzerinde gerici burjuva diktatörlüğü.

Söz konusu dönemde işçi sınıfı mücadelesi esas olarak kendiliğinden mücadele niteliğindedir. Bu zaman içinde kendine "komünist" ya da "sosyalist" ismini veren partiler kurulmakla birlikte, işçi sınıfı adına yola çıkan partiler ne politikalarıyla ne de pratikleriyle işçi sınıfını yönlendiremediler. Burjuva sınıf gerçek bir komünist partiye izin vermiyordu. Kurulan partilerin tümü düzen içi "sol partiler"di. Burjuvazinin çoğu zaman onlara bile tahammülü yoktu. TKP "51 tevkifatı"ndan sonra "illegalite"ye geçmekle birlikte, bu "illegalitesi" Leninist anlamda zora dayanan mücadele için bir "illegalite" değil, saklanmak için ve kendi yaşamı için bir "illegalite" idi. Bu burjuva uzlaşmacı reformist çevre, on yıllarca yurt dışında tamd a asalak mülteciler olarak kaldılar. Türkiye'deki sınıf mücadelesinin kendi gelişim çizgisinden dolayı devrimci sınıf partisi olan marksist-leninist partinin kurulması ancak, 70'li yıllarda olanaklı olabilmıştır.

Kapitalist sınıf, gerici burjuva diktatörlük yılları boyunca işçi sınıfı hareketine göz açtırmadı. İşçi sınıfı ağır devlet terörü koşullarında yol aldı. Her ciddi hareketinde, devletin tüm gücünü karşısında buldu. İşçiler sürekli baskı ve denetim altında tutuldu-

lar. Burjuvazi, işçileri kontrol altında tutmak için birçok mekanizmaya sahipti. Bunlar "işçi" sendikaları, partiler, yasalar vs... işçi sınıfının kapitalist sınıfa karşı mücadelesini yükselttiği yıllar 60'lı yıllardır. Bu dönemde birçok fabrika işçisi etkin eylemlere başvurdu. İşçilerin mücadelesi birbirini izledi. Bu dönem kapitalizmin iç çelişkilerinin kendilerini belirgin olarak öne çıkardıkları bir dönemdi. Hem kapitalizmin iç çelişkileri geliyor ve hem de bunun ifadesi olan sınıf mücadelesi geliyordu. Devlet boş durmadı; o da tüm gücü ve silahı ile işçilerin üzerine çullandı. İşçiler dayaktan geçirildi, işkence gördü, öldürüldü, aç bırakıldı, işsiz bırakıldı. Düzen, kendisine baş kaldıran eylemcileri cezalandırıyordu. İşçilerin mücadelesi 15-16 Haziran büyük işçi eylemleriyle doruğa ulaştı. Örgütsüz olan ve devrimci önderlikten yoksun olan işçi sınıfı, çıktığı zirvenin tepesinde uzun süre kalamadı. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye tarafından tezgâhlanan, 12 Mart Askeri Faşist Diktatörlüğü ile işçi sınıfı dağın zirvesinden indirildi ve koyu bir terör altına alındı.

ASKERİ FAŞİST DİKTATÖRLÜKLER ALTINDA SINIF MÜCADELESİ

İşçi sınıfının ve halk kitlelerinin devrim mücadelesi ne 12 Mart Askeri faşist diktatörlüğü döneminde ne de 12 Eylül askeri faşist diktatörlüğü döneminde sona erdi. Mücadele kanlı terörist diktatörlük koşullarında da sürdü. Ancak, işçi sınıfı ve halk hareketi bu dönemlerde ağır darbeler yedi ve derin yaralar aldı. Türkiye'de faşist diktatörlükler dönemi işkence tezgâhlarının kurulduğu ve buralarda binlerce insanın devlet tarafından sistematik işkenceye tabi tutulduğu; darağaçlarının kurulduğu, onlarca devrimcinin idam edildiği; yüzlerce devrimcinin operasyonlarla katledildiği, ortadan kaldırıldığı, yok edildiği, insanlık onurunun çiğnendiği, tüm temel insan haklarının ayaklar altına alındığı, yasağların genişletildiği, halkların acıya gömüldüğü; açlık, işsizlik ve sömürünün en üst düzeye çıktığı bir dönem oldu. Kapitalist sınıf, düzenini ve egemenliğini kan ve ateşle korudu.

12 Martta emekçi halkların mücadelesini THKO ve THKP-C temsil etti ve sürdürdü. Bu iki devrimci örgüt ağır darbe yedi, ancak mücadele son bulmadı, sürdü, gitti... THKO ve THKP-C, halklarımızın üzerine çöken faşizm karanlığında parıldayan ışık oldu. Bu ışık, halkların geleceğini aydınlatan bir ışıktır.

12 Eylül'de, burjuva uzlaşmacı reformistler teslim bayrağını çekerken, kimileri "düzenli geri çekilme" adına mücadeleden kaçarken, işçi sınıfı ve emekçi halkların mücadelesini marksist-leninistler ve sol devrimci güçler sürdürdüler. Hareket ağır darbe yedi ancak, kesintiye uğramadı. Mücadele ağır terör koşullarında illegal temellerde örgütlü olarak devam etti.

Faşist diktalar döneminde işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin kitlesel düzeyde mücadelesinden söz edilemez. Kitlesel düzeydeki mücadele büyük düşüş oldu. Binlerce devrimci tutuklandı, binlerce işçi gözaltına alındı ya da tutuklandı. İşçi sendikaları kapatıldı. Dernekler kapatıldı. Uzun süre savaş hali hükümleri uygulandı. Faşist dikta dönemleri Kürt halkı üzerindeki ulusal baskının en yoğunluk kazandığı dönemler oldu. Bu dönemlerde Kürt ulusundan binlerce insan öldürüldü, sakat bırakıldı, tutuklandı, işkence gördü katledildi. Özcesi faşist dikta dönemleri, kitle mücadelesinin devlet zoruyla, katliam ve her tür vahşetle bastırıldığı dönemlerdi.

Faşizmin koyu vahşeti altında, mücadele on binleri kapsamıyordu, ancak, mücadele onları, yüzleri kapsıyordu. Öncüler sürekli mücadele halinde oldular. Kırıldılar, tutsak edildiler, açlığa mahkûm edildiler, idama mahkûm edildiler, tüm eşitsiz, zor, acılı koşullara rağmen susmadılar, boyun eğmediler, diz çekmediler; onurlu, gururlu, kararlı, bilinçli çöküşü ve aktif olarak proleter hareketin genel çıkarlarını temsil ettiler.

Uzun bir geçmişi olmakla birlikte, işçi sınıfı mücadelesinin tam bir gelişim içinde olmamasının bir etkeninin burjuvazinin politik zoru olduğunu belirttik. TC, kuruluşundan bu yana yetmiş yıldır, ilk önceleri gerici burjuva diktatörlüğü biçimini, ardından bu faşist diktatörlük biçimini almıştır. Burjuva sınıf, gelişen işçi sınıfı hareketini önlemek için her zaman gericiliği ve koyu baskı rejimine başvurmuştur. Türk burjuvazinin uyguladığı vahşet karşısında baskı ifadesi yetersiz kalıyor. Yapılan terördür, katliamdır, vahşettir. Ağır devlet terörü altında kalan proleter sınıf mücadelesi tam bir gelişim gösteremedi. Hemen hemen tüm burjuvalar egemen oldukları ülkelerde emekçi kitleler üzerinde baskı uygularlar. Türk burjuvazisi yaptıklarıyla tüm ülkeleri geçmiştir. Nasıl ki Türkler, Osmanlı imparatorluğunda asyai despotizmde önde idiler, aynı biçimde aynı ulus ve onun egemen sınıfı (burjuvazi) soykırım, katliam, terör, yasaklamalar ve vahşette de önde

bulunuyor.

DEVLET TERÖRÜ ALTINDA TEORİ, POLİTİKA VE KÜLTÜR MÜCADELESİ

Türkiye'de Komünist teori, devlet terörü ile savaşa savaşa gelişebilmiştir. Proletaryanın toplumsal devriminden korkan burjuva sınıf, tüm Latin ülkelerin de yaygınlık gösteren bilimsel sosyalist teorisinin Türkiye'ye sokulmaması için sürekli yasaklara başvurdu. Sosyalistlere ve Kürt ulusal hareketine karşı girişilen savaştan "alın akıyla çıktık"tan sonra, faşist 142. madde ile Komünizm propagandası tamamen yasaklandı. Her zaman devlet terörü ve yasakları altında kalan proletarya uzun yıllar uluslararası komünist teoriyle buluşamadı. Bu zaman içinde proletaryaya teori olarak götürülen şey, Türk ırkçılığından başka bir şey olmayan kemalizmden başkası değildi. Teoriye yer verme bakımından burjuvazinin kurduğu cumhuriyet Osmanlı monarşisinden ileri gidemedi. Pek çok bakımdan daha yasakçı ve sansürcü davrandı. Cumhuriyetten 70'li yıllara kadar Türkçe'ye çevrilebilen sosyalist klasiklerin sayısı parmakla gösterilebilir. Onlar bile çok az basılabilmiş ve yayımlayanlar yıllarca mahkemelerden çıkmamışlardır. Ağır yasak ve terör koşulları, uluslararası sosyalist teorisinin proletaryayla buluşmasını engellediği gibi, burjuva gericiliği proletaryanın sosyalist teoriyi geliştirmesini de engellemiştir.

Uluslararası sosyalist teoriye kapalı olan Türkiye'de kemalizm ve onu yorumlayan teorilere yer verildi. Tamamen idealizm temelinde yazılmış görüşler ileri ya da sol görüş olarak ileri sürüldü. Doğan Avcıoğlu ve pek çok kemalistin görüşleri "ilerici görüş" olarak okutuldu. Marksist-leninist teorisinin girmediği yerlerde, "teori" adına yazılmış pek çok "saf-sata", teori katına çıkartıldı. Ve ne zaman ki bilimsel sosyalist teori Türkiye'ye girmeye başladı. İşte o zaman, kemalist ve tüm burjuva "teori" yaşadığı "altın çağına" veda etti. Komünist teorisinin gelişimine kadar, egemen olan "sol cuntacılık" ve "kuvva-i milliyecilik" bilimsel sosyalist teorisinin yayılmasıyla birlikte ağır yara aldı. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de tüm burjuva "teoriler" marksist-leninist teori karşısında geriledi. Eger bilimsel sosyalist teori çok daha önceleri Türkiye'ye girmiş olsaydı, Türkiye halkları devrimci teori bakımından bugün çok daha ilerilerde olacaktı.

Yakın zamana kadar gerçek bir komünist partinin olmayışından dolayı sosyalist teori ile ilgili yapıt-

lar, tek tek yayınevleri tarafından çevrilmiştir. Örgütlü olmadıkları için yayınevleri devlet terörü ve yasakları karşısında gereken direngen tutumu gösteremediler. Pek çok yayınevi ve çevirmen hakkında on yıllarca süren davalar ve bir dizi mahkûmiyetler verildi. Devlet terörü sonucu bir çok yayıncı, yayın alanından çekildi. Kalanlar ise sıkı denetim altına alındılar. Pek çok sol yazar, eserini yazdıktan sonra, uzun süre bunu basacak matbaa, yayınlacak yayınevi bulamamıştır. Komünist teoriyle ilgili yapıtları yayınlamak "ölümle" bile sonuçlanmıştır. 12 Eylül faşizmi koşullarında yayıncı olduğu için işkence ile öldürülen yayıncı bile var. Sosyalist teoriyi çevirmek ve yayınlamak bile pahalı bir bedelle ödenmiştir. Uluslararası proleter devrimci teori, Türkiye'de işte bu koşullar altında yayıldı.

Türk halkı, Kürt halkı ve Türkiye'de yaşayan diğer halklar ekonomi-politik, sosyalizm ve felsefe açısından ciddi denebilecek her hangi bir yapıt ortaya koyamamıştır. Örnek olarak gösterecek olursak, İngilizler ekonomi politik alanında (ister küçük burjuva ekonomi politiği alanında olsun, isterse burjuva ekonomi politiği alanında olsun) önemli ilerleme gösterdi. Küçük burjuva ekonomi politiğin babası olan Wiliam O. Beti burjuva ekonomi politiğin ustalarından Adam Smith ve David Ricardo bunlardan bazılarıdır. Fransız toplumu sosyalizm teorisi alanında diğer Avrupa ülkelerinden ileri gitti. Fourier ve Prudhon bunlardan ikisidir. Almanlar ise bilindiği gibi felsefe alanında diğerlerinden ileri gittiler. Feuerbach, Hegel bilinen önemli felsefeci isimleridir. Ruslar ise Lenin'i yetiştirerek ve Rusya'nın leninizmin toprağı olması açısından diğer toplumlarından sosyalist teori ve felsefe açısından geri kalmadıklarını gösterdiler. Gene Rus halkı, Çernişevski, Herzen, Tolstoy, Gorki gibi önemli filozof ve romancı yetiştirdi. Teori alanındaki gelişmeler bu toplumların teori alanında diğer toplumların önüne geçmesini getirdi. Türkiye'de yaşayan halklar genel olarak teori alanında çok çorak olmuştur.

Türk toplumunda felsefeci, sosyal bilimci, sosyalist teorisyen çıkmadı. Aynı biçimde ekonomi politik açısından da durum farklı değildir. Bunun temel nedeni, feodalizmin uzun sürmesi ve geç çözülmesi, kapitalizmin evrimci tarzda ve yavaş gelişimidir. Bu nesnel temelidir. Nasıl ki Almanya'da kapitalizmin sancılı ve geç gelişimi sonucu orada ekonomi po-

litik bilimi gelişemediyse, aynı biçimde Türk toplumunda da kapitalizmin geç gelişmesi, sancılı süreç ve feodalizmin toplumun yakasını bırakmaması sonucu ekonomi politik bilimi yeterince gelişmemiştir. Türkiye'deki ekonomik kavramların çoğu eskidir. Feodalizmin ve İslam ekonomisinin etkisi altındadır. Felsefe ve sosyal bilimler alanında da durum aynıdır. Gene nasıl ki Alman ulusu ekonomi politik ve bilimsel sosyalist teori alanında gelişmekte olan proletarya hareketiyle sonuç elde ettiyse ve Alman felsefenin tek takipçisi proletarya olduysa, Türkiye'de de ekonomi politik, felsefi ve sosyalist teori alanında gelişme proletarya hareketinin gelişimi ile ortaya çıktı. Yüzyıllar boyu Latin toplumlarından teori alanında geri kalan Türk ve tüm Türkiye de yaşayan halklar, proletarya hareketinin gelişimi temelinde şimdi teori alanında olmaları gereken noktaya doğru ilerliyor.

Türkiye'de teori alanında gelişimin önündeki bir etkende ağır terör, yasa ve sansür koşullarıdır. Nasıl ki feodal merkezi Osmanlı devleti, Latin ülkelerinde ortaya çıkan teoriye kapalı kaldı, aynı biçimde kemalist burjuva cumhuriyette Avrupa ve doğuda gelişen bilimsel teorilere kapalı kalmıştır. Ancak bir farkla, "cumhuriyetçiler" bu alanda monarşistlerden daha gülünç duruma düştüler. Burjuvazi, terör, yasa ve sansürle bilimsel teoriyi uzun süre engelledi. Ancak, bu belli bireylerde kırıldı. Kapitalizmin içerde geliştirilmesi ve Türkiye ekonomisinin uluslararası ticarete bağlanması, uluslararası serbest ticaretin gelişmesi sonucu, kapalı olan Türk teorisi, toplumsal ilişkiler, teori ve kültür alanında da dışa açılmak zorunda kaldı, açıldı. Ulusal çitler yıkıldı. Ulusal teorilerde çitlerin altında kaldı. Toplum birden bire kendini uluslararası ilişkilerin içinde buldu. Sonra, kapitalizm temelleri üzerinde görülebilen tüm politik, felsefi ve toplumsal akımlar görülmeye başladı. Proletarya uluslararası bilimsel teoriyle tanıştı. Marksist-leninist teori kısa sürede büyük bir gelişme gösterdi. Eğer gerici burjuva cumhuriyetin terörü, yasakları ve sansürü olmasaydı, halklarımız teori alanında dünyadaki yerlerini çoktan almış olacaktı.

Burjuva sınıf ileri kültür ve teori yeteneği olan insanları, sürekli terör, yasa altında tutmuş, sansür uygulamış ve katletmiştir.

1920'lerde ilk komünistlerin katliamıyla başla-

yan gericilik yılları, daha sonraki tüm aşamalarda aynı koyulukta devam etmiştir. Sosyalizm alanında uğraşan insanlar daima terör ve denetim altına alındılar. Etrafı demir çemberle örüldü. İlk sosyalistler, teori alanında en verimli yıllarını işkence odalarında, sürgünlerde ve cezaevlerinde geçirdiler. Sosyalistlerin cezaevlerinde yazdıkları yapıtlar parasızlık, yasaklar ve koyu sansür yüzünden uzun süre yayınlanamadı. Eğer ağır terör, yasak ve sansür koşulları olmasaydı, eğer insanlarımız yaşamlarının büyük bölümünü cezaevi ve sürgünlerde geçirmeselerdi ve eğer teori yapacak ortamı bulsalar, sosyalist teori şimdi daha gelişmiş olacaktı. Roman şiir ve edebi alanda da durum farklı değildir. Proleter-sosyalist şiir alanında bir otorite olan Nazım Hikmet, yazarlığının en verimli dönemini cezaevinde ve sorguda geçirmiştir. Nazım, tüm engellemelere rağmen bu dönem çok önemli eserler verdi. Eğer terör, yasak sansür olmasaydı hiç şüphe yok ki, şairimiz kendi alanında daha bir sürü yapıt verecek, proleter sanatın gelişimine de büyük katkı yapabilecekti. Gene, Kemal Tahir, Orhan Kemal, gibi toplumsal gerçekçi yazarlarımız, yazarken ağır koşullar altında kaldılar. Devlet terörü hiç eksik olmadığı gibi yasaklar ve sansür yakalarını hiç bırakmadı. Daha sonra, şair Enver Gökçe, Ahmet Arif, Mizah yazarı Aziz Nesin, Romancı Yaşar Kemal hep burjuva gericiliğinden paylarına düşeni aldılar. Bu yazarlarımız ürettiklerinden çok daha fazlasını ve verimlisini üretebilirlerdi eğer burjuva sınıfın demirpençe politikası olmasaydı. Daha sonra devrimci mücadelenin ortaya çıkardığı yazarlar, sosyalistler bir önceki kuşağın uğradığı ağır baskılara uğradılar. Tekelci sermaye ve 12 Mart Askeri Faşist Diktatörlüğü, devrimci mücadele alanında olduğu gibi teori yapma alanında da yetenekli olan Mahir Çayan, İ. Kaypakkaya THKO'nun önderlerini katletti. Böylece sadece mücadele darbe yemedi, sosyalist teori de önemli darbe yedi. Türk sermaye sınıfının proletaryanın toplumsal devriminden duyduğu korku ve anti-komünizmi, Türkiye'de devrimci-proleter teori politika ve kültürün gelişimine set çekmiştir. Lenin, büyük Rus filozofu ve yazarı Çernişevski'den söz ederken, eğer Rusya'nın koyu sansürcü koşulları olmasaydı Çernişevski'nin Marks düzeyinde bir filozof olabileceğini yazıyor. Bizde de eğer Türkiye'nin koyu devlet terörü, yasakları ve sansürü olmasaydı, uluslararası alanda etkin olan materyalist düşünürler, araştırmacılar çıkardı.

MÜCADELE ZOR ALTINDA ZORA RAĞMEN VE ZORA KARŞI GELİŞİYOR

Türkiye'de emekçilerin mücadelesi hiçbir zaman yasal ve barışçı koşullar içinden geçmedi. Mücadele, burjuvazinin politik zoruna karşı uzun yıllar süren çetin bir mücadele sürecinden geçerek ilerlemiştir. Proletaryanın sınıf mücadelesi onca baskıya rağmen, 150 yıldır devam ediyor. Proletaryanın sınıf mücadelesi teori, politika ve pratik alanda teröre, yasaklara, sansüre rağmen kesintiye uğramadan süreklilik gösterebilmiştir. Son derece ağır koşullardan geçen mücadele boyunca pek çok insan safları terk etti, dönekeşti, tövbekâr oldu ve hatta karşı-devrim saflarından proletarya mevzilerine salvo atış yapanlar bile çıktı. Gericilik yılları (hem de tüm yıllar) boyunca sürekli insanlar safları terk ediyorlardı. Devlet terörünün daha da artırıldığı 12 Mart ve 12 Eylül koşullarında safları terk, kitlesel boyutta oldu. Nasıl ki, Rusya'nın Stolipin gericiliği yıllarında komünist safları terk eden ampriokritikçiler çıktıysa, bizde idealizme ve burjuvaziye sığınan dönemlerin sayısı hiç de az değildir.

Bunun yanında mücadele eden insan açısından proletaryanın kayıpları hiç de az değildir. Kürt ve Türk halkları devrim mücadelesinde şimdiye kadar binlerce evladını verdi. Bundan sonrada devrim uğruna binlerce evladını vermeye hazırdır. Tekelci güçler emperyalizmin önderliğinde, devrimin önderlerini katlederek mücadeleyi önlemeye çalıştılar. Komünist, devrimci, ilerici katliamı burjuvazinin düşündüğünün tersi sonuç verdi. Yeni yeni insanlar verilen mücadelenin etkisi ile saflara katıldılar, mevzilere koştular. Dün bizimle birlikte mevzilerde mücadele eden pek çok devrimci insan şimdi aramızda bulunmuyor, yanımızda ise binlerce yeni devrimci insan var. Devrim mücadelesi bir diyalektik akış içindedir: mücadele doğuyor, gelişiyor ve ilerliyor. Gelişme, ilerleme ve dönüşüm, toplumların evriminin biricik yasası Türkiye ve Kürdistan'da da işliyor. Varsın kapitalist sınıf proletaryanın öncülerini halkların en iyi evlatlarını katletmeye devam etsin, varsın emperyalizm tüm gücü ile üzerimize çullansın ve varsın tüm gericilik azgınca komünistlere saldırsın dursun, sermaye egemenliğinin yıkılışı ve proletaryanın kurtuluşu aynı biçimde kaçınılmazdır.

Uğur GÜNDÜZ

EMPERYALİST KAPİTALİST SİSTEMİN BUNALIMI, AVRUPA'DA FAŞİZM TEHLİKESİ VE PROLETARYA DEVRİMİ OLANAKLARININ ARTMASI

Kesintisiz olarak günümüze kadar süre gelen kapitalizmin dünya bunalımı, son bir iki yıl içinde daha bir yoğunluk kazanmakta, emperyalist tekeller gruplar, ülkeler ve devletlerarası çelişkiler artmakta ve keskinleşmektedir. Kapitalist sistemin bunalımının derinleşmesi sonucu emek sermaye çelişkisi keskinleşmekte, bu temelde olmak üzere proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi de o oranda gelişip yaygınlaşmaktadır. Emperyalizmin dünya sistemi derin bir sarsıntı geçirmektedir.

Sosyalist dünyada kapitalizm yanlısı karşı-devrimcilerin politik yönetime gelmesi, sosyalist değerlerin büyük ölçüde tahrip edilmesi, sosyalist güçlerin dünya politikasındaki inisiyatifinin geriye düşmesinin yarattığı yeni dünya koşullarında, kapitalist ve sosyalist sistem arasındaki çelişkilerin görünürde geçici olarak ön sıralardan arkaya düşmeye başlamasına bağlı olarak, şimdiye kadar öne çıkmayan emperyalistler arası çelişkiler ve sürtüşmeler yeniden ön plana çıkmaya başladı. Emperyalistler arası çelişkiler eskiden olduğu gibi yalnızca sömürge pazarlarının paylaşılması, yeniden paylaşılması isteminden ileri gelmiyor, artık emperyalistler arası çelişkilerde sürtüşme konu olarak doğrudan emperyalist ülkelerin kendi iç pazarlarının durumunda gündeme gelmektedir.

Kapitalizmin dünya bunalımının şimdi girmekte olduğu yeni aşamasının etkileri, kapitalist bunalımın daha önceki aşamalarından daha derin boyutlarda olacaktır. Bunun ana nedeni, kapitalizmin, dünyanın büyük bölümünde iç içe geçmiş olması bir zincirin halkları gibi birbiriyle kopmaz bağlarla bağlanmış olmasıdır. Kapitalizm henüz tek tek ülkelerin ulusal çitleri içerisindeyken, kapitalizmin bunalımı henüz tüm sistemin bunalımı düzeyinde değildi. Dolayısıyla etkileri ve sonuçları bunalımın meydana geldiği ülkeyle sınırlı kalırdı. Sonra kapitalizmin emperyalist aşamasına ulaşması ve bir dünya sistemi haline gelmesiyle birlikte kapitalizmin dünya bunalımın-

dan söz edilir oldu. Kapitalizm, emperyalist aşamayla birlikte, sermaye ihracı ön plana çıktığı için, sermayenin gelişimiyle birlikte, kapitalizm tüm dünyada genişlemesine ve derinlemesine yoğunlaştı. Tüm kapitalist ülkeler uluslararası ticarete dahil oldu, her ülke bu ya da şu ölçüde uluslararası ticarete bağlandı. Uluslararası serbest ticaret temeli üzerinde yeni tip uluslararası ilişkiler gelişti. Dünya ticareti ulusları birbirine bağladı. Gene sermayenin merkezleşmesi sonucu sermaye daha az tekelin elinde toplanmaya başladı. Uluslararası ilişkilerde "uluslar üstü" dev tekeller ortaya çıktı; tekeller arası evliliklerle yeni "çokuluslu" tekeller ekonomik yaşama girdi. Özcesi kapitalizmin dünyanın büyük bir bölümünde gelişmesi sonucu, tüm kapitalist uluslar gerçek anlamda birbirlerine zincirlendiler. Bu anlamda kapitalizmin dünya bunalımından söz edilir oldu. Kapitalizmin dünya çapında büyük etki yarattığı en önemli bunalımı 1929'da görüldü. Bu bunalım etkisini uzun yıllardan sonra da hissettirdi. Kapitalizmin dünya bunalımının şimdiki aşamasının daha öncekilerden daha yıkıcı, sarsıcı sonuçlar yaratacağı kesindir.

Emperyalizm, kapitalizmin tüm temel hareket yasaları ve öldürücü çelişkilerini bir üst düzeyde öne çıkartır. Bu yüzden bir dizi sürtüşme ve çatışma gündeme gelir. Bu kısır döngü, dünya çapında bir -iki kere gündeme geldi. Kapitalizmin çelişkileri ve çatışmaları günümüzde eski dönemlere göre daha sert ve keskin olarak gündeme gelmektedir. Kapitalizmin dünya bunalımı sürekli olmuştur. Sürekli hale gelen bunalımın ve bu bunalımın şimdiki aşamasına yol açan çelişkiler şunlar olmuştur: Sermayenin yoğunlaşması sonucu aşırı üretim, işsizlik, proleterleşmenin artması, üretimde anarşi... Bu gün paylaşılmamış pazar ve tek bir ada kalmamıştır. Hatta, emperyalizmin pazarları birkaç kez el bile değiştirdi. Bu yüzden dünya savaşları oldu. Artık mevcut pazarlarda tüm emperyalist ülkeler bulunuyor. Eskiden sömürgeler bu ya da şu kapitalist sömürgeci ül-

Kara Amerikalıların ırkçı düzene öfkesi taşı.

kenin pazarı durumundaydı. Eski sömürgeciliğin parçalanması ve yeni sömürgecilik ilişkilerinin gelişmesi sonucu emperyalist ülkeler ve bunlara ait tekel-ler, diğerleriyle aynı pazarı paylaşıyorlar. Bu yüzden emperyalistler arası çelişkinin artması ve sürtüşmelerin gündeme gelmesinden bağımlı ülkeler olduğundan fazlasıyla etkileniyorlar.

Emperyalist ülkelerde bilimsel teknik gelişmenin sonuçlarının üretime uygulanması sonucu, zaten fazla olan üretim, gerçek anlamda aşırı-üretim düzeyine ulaştı. Bir taraftan sürekli genişleyen üretim, diğer taraftan sınırlı pazar olanakları... Tam bir kısır döngü ve çatışma... Engels'in belirttiği durum çok belirgin olarak ortadadır: "Pazarların genişlemesi, üretimin genişlemesine ayak uyduramaz...". Modern kapitalist toplum üretim genişlemesi olmadan, toplumsal yaşamını devam ettiremez, ancak tüketim olmadan, yani pazar olmadan, genişletilmiş üretim, bunu üretenin başına iş açar. Aşırı üretim sonucu dolaşım tikanır, stoklar dev boyutlara ulaşır, küçük kapitalistler üretim sürecine veda etmek zorunda kalırlar. Proleterleşme ve işsizlik kitlesi artar. "Dolaşım aracı olan para, dolaşıma engel olur". Sonuçta kapitalist üretim tarzından ileri gelen bu çatışma, gene kapitalist üretim tarzı bir proletarya devrimi ile sonuçlanıncaya kadar gerçek bir çözüme kavuşamaz.

Bu duruma nasıl gelindi. Dünyada üç kıta bağımlı ülkelerle doludur ve bunların çoğunluğu, emperyalist ülkelerin pazarları durumundadır. Eğer emperyalist ülke sayısı daha az olsaydı, hiç şüphesiz bu ülkeler emperyalistler için daha uzun bir süre yetebilir-

di. Ancak, ileri boyutlarda üretim yapan bir dizi emperyalist ülke var. Tüm emperyalist ülkeler söz konusu pazarlara yönelmiştir. Hepsi de bu pazarlara sermaye ve meta ihraç etmektedir. Öyle ki bağımlı ülke pazarları dolup taşmıştır. Ancak, alım gücünün düşük olmasından ötürü, meta satışı yavaş gitmektedir. Pazarın açılması için emperyalist ülkelerin birbirlerini pazarlardan çıkarmaları gerekiyor. Bunun sonucu aynı pazarlarda ve dünya çapında bir rekabet tüm şiddetiyle sürüp gider. Emperyalistler arası rekabetin, ba-

ğımlı ezilen ve sömürülen ülkeler için anlamı, büyük devlerin ayakları altında kalıp iyice ezilmektir.

Olayın emperyalist cephedeki manzarası şu biçimde görülmektedir: hem kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası sonucu ve hem de yapılan dünya savaşları sonucu emperyalistler arası güç ilişkileri önemli değişiklikler gösterdi. Avrupa iki dünya savaşında kendini yiyip bitirince ve uzak Asya'da Japonya, savaşta saf dışı edilince, gelişmekte olan genç emperyalist ülke ABD, kısa süre içinde kapitalizmin dünya liderliğine yükseldi. Doların dünya imparatorluğu dönemi başlamış oldu. Avrupa pek çok sömürgesini ABD'ye kaptırdı. Bunun yanında ABD on yıllar sürececek olan bir tura başladı: Avrupa üzerinde egemenlik turu. Esas olarak Almanya ve Japonya, ABD'nin egemenliği altında kaldılar. Onlar, bu egemenlik altında daha fazla kalamazlardı. Zaten yıllarca bunun için hazırlık yaptılar. Uluslararası koşullar uygun olunca dünya politikasında ve uluslararası ilişkilerde "ağırlıkları" oranında hak isteminde bulundular. En önemlisi ABD, bir zamanlar egemenlik altına aldığı ülkelerin kuşatması altına girdi. Bunun yanında, ABD silahlanma yarışında ileri gidip, militarist makineyi o düzeye çıkardı ki bu yüzden kendi iç pazarını Japonya ve Avrupa'ya kaptırmaya başladı. Başka ülkelere borç veren ülke, büyük dış borç açıklarının baskısı altında kaldı. Öyle ki ABD, kendi konumunu korumakta artık fazlasıyla zorlanmaktadır. Bu yüzden, kendi konumunu korumak için atağa kalktı. ABD'nin "yeni" yönelişi kendini hemen hissettirdi. ABD tüm uluslararası ticaret anlaşmalarına aykırı olarak Fransa'nın ABD'ye ihraç ettiği mallara

Almanya'da hortlayan nazi çeteleri

yüksek gümrük koydu. Fransa bunu kaldırmak için kendi çiftçisini karşısına alma pahasına bir anlaşmaya gitti. ABD aynı tür anlaşmayı sırayla tüm emperyalist ülkelerle yapmak istiyor. Sırada Japonya var. Japonya'daki gürültü Fransa'dakine benzemez. Japonya'nın otomotiv ve bilgisayar satışı açısından en büyük ve zengin pazarı ABD pazarıdır. Eğer ABD Japonya'yı Fransa'yla yaptığı anlaşmaya zorlarsa, işte seyredin o zaman gümbürtüyü. Japonya ABD pazarındaki küçük bir daralmanın bile faturasını ağır öder. Esas olan ise, bu fatura Japon işçisine ödetilecektir. ABD nasıl bir süre önce Fransız çiftçisini vurduysa, sırada Japon işçisi var. Hiç bir kapitalist stoka çalışmaz. Çünkü kapitalistin amacı üretim yapmak değil kâr etmektir. Kârını düşürecek bir üretimi hiç bir kapitalist yapmaz. Bundan dolayı kapitalist stoka çalışacağına işçi çıkarmayı tercih eder. Zaten ileri düzeyde olan işsizler ordusunun saflarına yenileri eklenmektedir. Burada emperyalist ülkelerdeki "sosyal güvenlik" örgütleri üzerinde durmak gerekir. Emperyalist ülkelerdeki "sosyal güvenlik" örgütleri, sosyalist ülkelerin yarattığı baskı sonucu, proletarya bir sosyal ayaklanmaya yönelmesin diye oluşturuldu. İşsizliğin ve düşkün insanların sayısının arttığı koşullarda alınan bu tür önlemler artık yetersiz kalacaktır. Sonuç, emperyalistlerarası çelişki ve kapitalist bunalım ortamında kapitalizmin güçlü kalelerinde iç mücadele yoğunluk kazanacaktır. Daha şimdiden, bu yönde güçlü kitle eylemleri ortaya çıkmaya başladı.

Avrupa'da son yıllarda yüzyılımızın en etkin ve kitlesel eylemleri ortaya çıktı. Almanya'da geçen yıl "yüzyılın en büyük grevleri" görülürken, İngiltere'de hükümetin bir madeni kapatma kararı üzerine yapılan protesto mitingine 100.000 kişi katıldı. İngilte-

re'de yapılan bu eylem, ikinci dünya savaşından bu yana en büyük eylem oldu. Fransa'da iki defa etkin çiftçi köylü eylemleri meydana geldi. Son yapılan eylem daha uzun süreli ve aktif oldu. On binlerce çiftçi, günlerce süren eylemlere giriştiler. Bu eylemlere neden olan olay, ABD'nin Fransız tarım ürünlerine yüksek vergi koyması ve daha sonra ise yapılan anlaşma ile Fransız hükümeti, kendi tarım alanına yapılan sübvansiyonu kısacağı ve ekim alanlarını daraltacağı kabul etmesiydi. Çiftçiler ABD'yi protesto etmek için Amerikan simgesi haline gelen MC Donald's ve CocaCola şirketleri önünde kitlesel gösteriler düzenledi ve ABD'ye ait bu işletmeleri ateşe verdi. Gün gün büyüyen ve sertleşen köylü eylemi, giderek polisle çatışmaya kadar vardı. Daha sonra Avrupa'nın diğer ülke çiftçilerinin ve Japonya'nın çiftçi sendikalarının temsilcilerinin katıldığı "50.000 kişilik" dev miting yapıldı. Eylemci çiftçiler, mitingde "dünyanın köylüleri birleşiniz" biçiminde bir çağrı yaptılar. Arkasından Japon çiftçisi, hükümetin pirinç ithalini serbest bırakması kararını protesto etmek için "10.000" kişilik bir miting düzenledi. Yunanistan'da sık sık görülen kitlesel ve etkin işçi eylemleri, ülkeyi derinden sarstı. Bu eylemlere yenilerinin ekleneceği mutlaklır.

Kapitalist bunalımın başka boyutları da var. Avrupa'da yıllardır varolan işsizler ordusu, son yıllarda krizin derinleşmesine bağlı olarak daha da büyüdü. ABD'de yayınlanan resmi rakamlar işsiz sayısının "9.500.000" olduğunu belirtiyor. Gizli işsiz sayısı ise on milyonlarla ifade ediliyor. Aynı biçimde Avrupa'da da işsizlerin oranı sürekli olarak büyüyor. Japonya ise diğer emperyalist ülkelerin yolunu izliyor. Bilindiği gibi işsizlik, ekonomik bunalımın en belirgin göstergelerinden biridir. Emperyalist ülkelerde ekonomik bunalımın artmasıyla hem küçük kapitalistlerin iflas etmesi sonucu proleterleşme artar ve

Nazi saldırılarına karşı gösteriler ve polis

hem de, işçilerin işinden edilmeleri sonucu işsizler ordusunun sayısı artar. Bu ülkelerde emekçilerin yoksullaşması ve işsiz kalması sürekli bir durum almıştır. Bunun nedeni olan kapitalist üretim biçimi, proletaryanın toplumsal devrimiyle sona erinceye kadar, ücretli sınıfın sefaleti sona ermeyecektir.

Kapitalizmin dünya bunalımının ve emperyalistler arası çelişkinin başka sonuçları da var. Emperyalist ülkeler, uluslararası serbest ticarete aykırı olarak korumacılığa yöneliyorlar. ABD bunun başına çekiyor. ABD ithal mallarına yüksek gümrük vergisi getirdi. Bu da şimdiye kadarki uluslararası serbest ticaret ve gümrük anlaşmalarına terstir. ABD'nin bu korumacı politikası, bu ülkenin pazarına seslenen diğer emperyalist ülkeleri zor duruma düşürdü. Avrupa ülkeleri daha şimdiden yeni duruma çözüm aramaya koyuldular. Japonya ise, bu konuda büyük bir endişe içindedir. ABD'nin korumacı ekonomi-politikaya yönelmesi kısa sürede tüm uluslararası ticari ilişkileri etkileyecektir. Bu da kapitalizmin dünya bunalımını daha da derinleştirecektir. Kapitalizmin dünya bunalımı, hiç şüphesiz her ülkeyi ayrı ayrı etkileyecektir. Ancak her kapitalist ülke, sonuçta bu bunalımdan kesin olarak etkilenecektir.

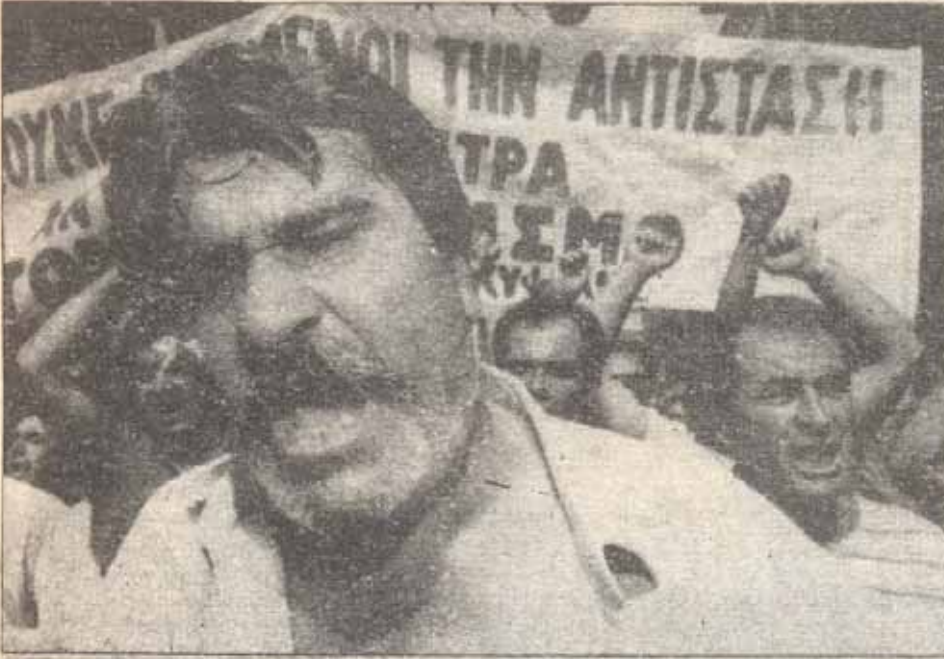
Daha şimdiden uluslararası alanda bir "ticaret savaşından" söz ediliyor. Ticaret savaşları giderek tüm kapitalist ülkeleri kapsayarak genişleme eğilimi gösteriyor. Emperyalistler arası ekonomik rekabet ve ticaret savaşları sonucu birçok emperyalist ülkenin ekonomik konumu sarsılacak, bazılarının durumu değişecek ve bazıları ise çöküşe girecektir. Emperyalist devler arasındaki ticaret savaşları, geçmiş dönemlerdeki ticaret savaşlarına benzemez. Bu savaşın sonuçları, daha öncekilerle kıyaslanamayacak kadar yıkıcı olacaktır. Bu ara, pek çok uluslararası tekel el değiştirecek ve birçok ülke sanayisi çökecektir. Çünkü ancak güçlü sanayisi olan ülkeler, uluslararası rekabete girebilir. Böylece ticaret savaşları aynı zamanda bir "sanayi savaşları" anlamına geliyor. Kapitalizmin dünya bunalımı koşullarında, emperyalistler arası rekabet yoğunlaşmakta, ticaret savaşları tüm ülkeleri kapsayarak genişlemekte ve bunun sonucu olarak, bunalım daha da şiddetlenmekte ve kapitalizmin mutlak çöküşünü hızlandırmaktadır.

Emperyalistler arası rekabetin yoğunlaşması, uluslararası ekonomik ilişkilerin, bir ticaret savaşına girmesi burada kalmaz... Sertleşen rekabet beraberinde politik sürtüşmeleri de getirecektir. Şimdiye kadar yapılan büyük dünya savaşlarının ta-

melinde yatan şey, hep bu kapitalist rekabettir. Rekabet, uluslararası savaşların nedenidir. İnsanlar kapitalist rekabet uğruna birbirine düşürülmüş ve alçaltılmıştır. Şimdi içine girmekte olduğumuz keskin kapitalist rekabet koşullarında, uluslararası sürtüşmeler ve savaşlar kaçınılmazdır. Çünkü çoğu kez ticaret savaşlarını uluslararası ya da dünya çapında sıcak savaşlar izlemiştir. Bu gelişmeler bir kere daha gösteriyor ki, kapitalist özel mülkiyet var olduğu sürece, bu temel üzerinde savaşlar kaçınılmazdır.

AVRUPA'DA EKONOMİK KRİZİ DEVİRİMCİ DURUMUN İZLEMESİ

Kapitalizmin dünya bunalımının şimdiki yeni aşamasında ekonomik krizi bir devrimci durum izleyebilir. Bu durum Avrupa için daha büyük bir olasılıktır. Devrimci durum belki de Almanya'da ya da Fransa'da görülebilir. İngiltere de bunun dışında değildir. Şimdiye kadar Avrupa'da kesintisiz olarak var olan bir ekonomik bunalım olmakla birlikte, şimdi bunalım daha da derinleşmiş durumdadır. ABD ile olan rekabet, Avrupa'nın zaten derinleşmekte olan bunalımını iyice artırmaktadır. Batı Avrupa'da 1918'den 1923'e kadar süren devrimci durumun, şimdiye kadar görülmemesinin asıl nedeni, bu ülkelerin bağımlı ülkeleri sömürerek elde ettikleri çok süper kârlardır. Emperyalistler, elde edilen kârların bir kısmını kendi proleterlerinin üst tabakasına vererek, onları burjuvalaştırdı ve ücretlilerden gelebilecek olası bir başkaldırıyı da önlemiş oldu. Ancak, artık işler değişmeye başladı. Kapitalistler arası rekabet, aşırı üretim ve derinleşen ekonomik bunalımın şimdiki boyutunda, modern kapitalist ülkeler eski durumlarını sürdürmekte zorlanıyorlar. Avrupa, ekonomik krizden etkilenen kıtaların başında geliyor. Bu ülkelerde ekonomik krizi izlemesi halinde bir devrimci durum mümkündür. Tabii bir devrimci durumdan söz edince bir devrim olasılığını da göz önünde bulundurmak gerekiyor. Belki çoğu kimse, bizim Avrupa ülkeleri için bir devrimci durum ve devrimden söz etmemize şaşıracaktır. Şimdiye kadar Avrupa'da on yıllardır bir devrimci durum ortaya çıkmadı, insanlar bu duruma alışmışlardır. Onlar, bu durumun hep böyle sürüp gideceğini sanıyorlar. Burada statükocu değil, diyalektikçi olmak gerekir. Bir kere Avrupa'da zaten yaşanan bir bunalım vardı, ancak bu bunalım bir devrimci duruma yol açmıyordu ve bir devrim olasılığı söz konusu değildi. Şimdi durum değişti, süreklilik gösteren bunalım, belli bir ilerleme noktasında yeni bir aşamaya, derin bunalım

Yunanistan'da genel grevden bir görüntü

aşamasına girdi. Biz Avrupa ülkelerinde devrimci durumu, bu yeni bunalım temeline oturtuyoruz ve ekonomik krizi izlemesi halinde bunun bir devrimci duruma yol açabileceğini söylüyoruz. Ortaya çıkan "yüzyılın eylemleri" bunu gösteriyor. Kitle eylemleri, giderek yoğunlaşacak, yükselecek ve sertleşecektir. Avrupa devrimci durumun girdabına girmek üzere-
dir.

ABD'de durum nasıldır? Bu ülke, kapitalizmin dünya bunalımından etkilenmekle birlikte, güçlü ekonomik temellere sahiptir. Şimdilik ekonomik konumunu korumaya yönelmiştir. Uzun süre durum böyle devam edemez. Yeni pazar bulma sorunu onun içinde geçerlidir. Bu ülkede aşırı üretim yapılıyor. Yani üretim sürekli genişliyor, ancak, pazarlar doludur, paylaşılmıştır. Genişleyen üretime aynı oranda bir tüketim alanı yaratması gerekiyor. Tüketim olanakları ise sınırlıdır. Afrika'nın birçok ülkesi açtır, yoksuldur. Asya yüksek bir alım gücüne sahip değildir. Latin Amerika ülkelerine gelince, bu "arka bahçede" insanlar borçlu ve yoksul durumdadır. ABD ürettiğini malları nereye satacaktır? Tüm pazarlar ya dolu ya da mal eritecek durumda değildir. ABD yeni mallarını satmadan nasıl konumunu koruyabilir? Bu "rüya ülkesi" artık eski günlerini "rüyasında" göreceğe benziyor. Bir süre önce meydana gelen "siyah ayaklanma" ABD'de mevcut durumun artık çoktan gerilerde kaldığını gösteriyor. Bu ülkede neredeyse bir yüzyıldır devrimci durum görülmedi. Düzeni sarsacak kitle eylemleri pek görülmedi.

Yazar Jack London, ABD'nin devrimci olmayan durumunda emekçi kitleleri ayakta tutmak için romanlarında büyük çaba gösterdi. Ancak yazarımız ne yapsın, romanlarla bir devrimci durum yaratamazdık ki. Şu anda da bir devrimci durumdan söz etmek için erkendir. Bununla beraber, emperyalistler arası rekabetin kızışması ve yeni bir aşamaya girmiş olan kapitalizmin dünya bunalımı koşullarında her şey "yaşam gibi ani, yaşam gibi hızlı ve yaşam gibi akıp gitmektedir". Varolan durum kısa süre içinde değişebilir. Şurası kesindir. ABD'de "siyah ayaklanma" da olduğu gibi

yeni siyah, kızıl ya da beyaz renkli ve bazen bunların karışımı olan bir ayaklanma gündeme gelecektir.

Uluslararası kapitalist rekabet ve kapitalizmin dünya bunalımının yeni aşamasında, proletarya devrimlerinin olanakları yalnızca modern kapitalist mülklerde değil, bağımlı ülkelerde de ortaya çıkmıştır. Bilindiği gibi, bağımlı kapitalist ülkeler, hem kendi iç bunalımının yıkıcı etkisi altındadır ve hem de emperyalist ülkelerin bunalımının faturasının ödemektedirler. Böyle olunca, bağımlı kapitalist ülkeler çifte bunalımın etkisi altında tam bir çöküş sürecinde bulunuyorlar. Bağımlı ülkelerin bulunduğu Asya, Afrika ve Latin Amerika kıtaları devrimin fırtına alanlarıydı. Bu ülkeler bundan sonrada bir dizi toplumsal devrimlere sahne olacaktır.

Büyük bir hızla dünyanın devrimci dönüşümüne doğru gidiyoruz.

AVRUPA'DA PROLETARYA DEVRİMİ Mİ YOKSA FAŞİZM Mİ?

Kapitalizmin ekonomik krizinin derinleşmesi, işsizliğin ve yoksullaşmanın arttığı ve burjuva yönetici sınıfın eski konumunu sürdürmekte zorlandığı, kitle eylemlerinin süreklilik kazandığı koşullarda burjuvazi, durumun bir proleter devrimiyle sonuçlanmaması için yeni devlet tedbirlerine başvurur. Almanya önde olmak üzere tüm batı Avrupa'da faşizm ve ırkçılık hareketleri tırmanışa geçti. Durum belli oranda 1920'li ve 1930'lu yılların Avrupa'sına benziyor. O yıllarda tekeli sermaye, proletarya devrimini önlemek için, proletarya hareketine karşı sert

Fransa'da çiftçilerin eylemleri giderek yaygınlaşıyor.

bir saldırı başlattı. Tekelci güçler Almanya'da komünistlere ve proleterlere karşı yoğun bir "beyaz terör" estirdiler. Proletarya, burjuva devlet terörü altında önemli kayıplar verdi ve ağır yaralar aldı. Daha sonra tekelci güçler, faşizmi gündeme soktular. O zamanlar kapitalizmin içine girdiği bunalımdan kurtulmanın iki yolu vardı. Dimitrov'a göre iki yoldan biri (ki burjuvazinin çözüm yolu) faşizmdi, diğeri ise (proletaryanın çözüm yolu) proleter devrimdi. Bilindiği gibi o dönem, proleter ayaklanmalar ezilince, Avrupa'da faşizm iktidara geldi. Şimdi çok farklı dünya koşullarında bulunuyoruz. Buna rağmen Alman tekelci sermayesi proletaryanın toplumsal devrimini önlemek için yeniden faşizmi gündeme getirdi. İrkçı-faşist hareketler tüm batı Avrupa'da ve hatta ABD'de görülüyor. Böylece tekelci güçlerin, kapitalist bunalımı atlatmanın çözüm yöntemi olarak faşizmi aradıkları ortaya çıkmış bulunuyor. Almanya faşizmin yerleşmesinin en yakın örneği olabilir. Burada, 1930'larda iktidara gelen faşizmin ekonomik temeli ve Hitler faşizmini iktidara getiren tekeller olan THYSEN, SİEMENS-AG, FARBEN vb. gene ayakta durmaktadırlar. Bazıları başkalarıyla birleşti ve daha da güçlendi. Alman devleti, gerici bir yapıdadır. Özcesi faşizm bir devlet kurumu olarak yıkıldı, ancak maddi temeli olan tekelcilik daha da güçlenerek duruyor. İşte Almanya'da neo-nazi denen faşist hareketi destekleyen bu tekelci güçlerden başkası değildir. Almanya'da faşizmin yeniden tekelci

ekonomik yapı temelinde iktidara yerleşmesi, yalnızca neo-nazi hareket tarafından sağlanmayacaktır; esas olarak faşizm bu defa yukardan aşağıya doğrudan devlet eliyle gelecektir. Neo-nazi hareket ise bunun sivil tabanı olabilir. Son duruma bir bakalım. Almanya'nın tüm tekelci partilerinin (her renkte burjuva partisi) yabancılara ve sığınmacılara yeni kısıtlamalar getirmede birlikte davranması, ırkçılığın yalnızca neo-nazi denen sivil faşist güçlerle sınırlı olmadığını gösteriyor. Alman tekelci sermayesi birleşmeden sonra, Almanya'yı dünyanın süper gücü durumuna getirmek ve kendi egemenlik alanını genişletmek için içerde şovenizmi uzun süredir

kışkırtıyordu. Bir kuraldır, dışta yayılmak için içte mutlaka duruma egemen olmak gerekir. Alman tekelci sermayesi de bunu yaptı. Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde faşizmin yeniden gündeme gelmesinin temeli olan tekelci sermaye düzeni bir proleter devrimle yıkılmadığı sürece faşizm tehlikesi Avrupa'da görülmeye devam edecektir.

Bu ara Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan anti-faşist hareketler üzerinde durmak gerekir. Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde ırkçılığı ve faşizmi lanetlemek ve yeniden iktidara gelmesini önlemek için milyonlar, anti-faşist görkemli gösteriler düzenlediler. Gösteriler genişleyerek sürüyor. Tabii mücadele giderek daha da sertleşiyor. Türkiye ve Kürdistanlı devrimci ve emekçilerin bu gösterilerde yerlerini alması son derece önemlidir. Anti-faşist gösterilerin düzenlenmesi, faşizmin lanetlenmesi, faşizmin gemlenmesi için çok önemlidir. Ancak, Almanya'da ya da başka bir Avrupa ülkesinde faşizmi önlemenin yolu (Dimitrov'un belirttiği gibi, faşizm önlenemez) proletaryanın tüm burjuva partilerden bağımsızlaşması, kendi komünist önderliğini örmesi ve toplumsal proleter devrime yönelmesidir. Faşizmi kesin olarak önlemenin ve faşizmin Avrupa'da görülmemesinin tek çözüm yolu proletarya devrimidir. Faşizmin yıkılması (maddi temelleriyle birlikte) bir devrim sorunudur.

Özgür ZORLU

31 YIL ÖNCE KONGO ŞİMDİ DE SOMALİ

ABD önderliğinde çeşitli emperyalist ülkelerin de katıldığı askeri güçler BM kararı ile Somali'yi işgal ettiler. Bu uluslararası "barış gücü" adına Afrika'ya yapılan ikinci işgaldir. Bu ara kendi ülkesinde ve bölgede her tür insan haklarının düşmanı olan faşist Türk ordusu da ABD önderliğinde, Somali'ye 300 kişilik bir işgal birliği gönderdi. Somali tam anlamıyla uluslararası bir işgal altındadır.

Bundan yaklaşık 31 yıl önce de Belçika, BM'nin desteğinde Kongo'ya (Zaire) girmişti. Uzun bir dönem "Belçika Kongo'su" olarak anılan ve Belçika sömürgeci olan Kongo, devrimci ilerici önder Lumumba önderliğinde 30 Haziran 1960'da bağımsızlığını ilan etti. Bağımsızlık kararı öyle kolay alınmadı. Bu zamana kadar, Kongolular büyük kayıplar verdiler. Belçika sömürgecileri, özgürlüğünü sağlamak isteyen Kongolulara karşı tarihin en barbar ve vahşi katliamlarına giriştiler. Şiddetli ve kanlı mücadele, on yıllar boyunca sürüp gitti. Sonunda Belçika sömürgeciliğine karşı mücadele veren Kongolu güçler, yaptıkları "yuvarlak masa toplantısıyla" bağımsızlıklarını ilan etmeye karar verdiler. Kongo bağımsızlığını kazandığı zaman, lider Lumumba yalnızca ulusal bağımsızlığın

yetmediğini, mutlaka ekonomik bağımsızlığın da kazanılması gerektiğini belirtiyordu. Ancak sömürgeciler, bağımsız Kongo'nun ekonomik olarak gelişmesini önlemek için, Kongo'nun bir eyaleti olan ve maden bakımından en zengin bölgesi Katalanya'yı bu ülkeden ayırdılar. Kongo bağımsızlık savaşı sonrasında ekonomik olarak (Katalanyayı kaybetince) istenilen değişime gidemedi. Belçika ve ABD, iç gerici güçleri kışkırttı. İç karışıklık giderek büyümeye başladı. Ardından da BM'nin desteğini alan Belçika, Kongo'yu işgal etti. Bağımsızlık hareketinin lideri P. Lumumba ve yardımcısı Gizenga alçakça ve vahşice katledildiler. Lumumba katledildi, ancak Kongo'nun devrim mücadelesi durmadı, sürdü. Kongo gerillalar, Belçika ve BM işgal güçlerine karşı mücadele verdiler. Kongo'nun klasik sömürgecilik tarihi sona ermiş yeni-sömürgecilik tarihi başlamıştı.

BM bu defa, Somali'yi "insani yardım" sağlama adına çokuluslu güçle işgal etme kararı aldı. Kararın konusu ve gerekçesi değişmişti, ancak sonucu değişmemişti. Somali de bir zamanlar Kongo gibi BM destekli çokuluslu askeri güçlerin işgaline uğradı. İşgal güçlerinin önderliğini yürüten ABD ve ortaklarının

amacı gerçekten Somali'ye insani yardım götürmek değil, bu ülkeyi işgal etmek ve tüm dünyanın gözünde prestij kazanmaktır. İşgalin temel amacı, Somali'nin zengin madenlerini kendi denetimi altına almaktır. Bugün Afrika'ya insani yardım adına giden batı kapitalizmi, esasında, Afrika'yı tam 500 yıldır boyuncu sömürdü ve sömürüyü sürdürmek için de her türlü insanlık dışı uygulamaya başvurdu, başvuruyor.

Afrika'yı 15. yüzyıldan itibaren sömürgeleştiren batı kapitalizmi, amacına ulaşmak için kitada tarihin en vahşi katliamlarına girişti. Engels'in belirttiği gibi "sömürgeciliğe asıl önemini kazandıran köle-

İşgalci Türk ordusu Somali'de

sel olarak kendi üretim araçlarının efendisi idi. Hiç bir Afrikalı, kendine yeten işini bırakıp, ücretli köle olmak istemiyordu. Ancak, buraya yatırım yapan kapitalist, eğer işletmelerde çalıştıracak işgücü bulamazsa, tüm sermayesi uçup gidebilirdi. Bunun için Avrupa'dan işgücü getirmek çok pahalı olurdu. Sonuç olarak Avrupalı kapitalistler, tarihin en vahşi katliamları sonucunda, küçük üreticileri zorla, kendi üretim araçlarından kopartıp, madenlere soktular. Bu noktaya kadar, tüm Afrika'da kısa bir süre içinde geniş ve sert bir anti-kapitalist kasırga esti. Kapitalistler, bu kasırgayı daha geniş

Yankilerin "insani yardımı".

çilik olmuştur". Afrika'yı sömürgeleştiren batı, buradaki yerli halkı köleleştirerek, Amerikanın ve Avrupa'nın köle pazarlarında sattı. Köle ticareti bir kaç yüzyıl boyunca devam etti. Canlı insan işgücünü zor yoluyla öldüren ve kalanlarını da kıtanın dışına çıkaran batı kapitalizmi, köle ticareti sayesinde büyük servet kazandığı gibi; aynı zamanda Afrika'yı da önemli bir işgücünden yoksun bıraktı. ABD ve batının gelişmesinin temelinde işte bu köle ticareti ve kölelerin canlı-işgüçleri yatıyor. Eğer köleler olmasaydı, ABD'de pamuk üretimi olmazdı. Eğer pamuk üretimi olmasaydı, Amerikan sanayii olmazdı. Eğer Amerikan sanayii olmasaydı, batı sanayii çökerdi. Batının tüm uygar gelişmesinin temelinde bir ekonomik olgu

olan köleciliğin belirleyici rolü olmuştur.

Kıta Afrika'sı batı kapitalizminin gelişimini hem canlı işgücü ile sağladı; hem de kıtada batıya büyük servet kazandırdı. Sömürgeciler Afrika'ya ilk geldiklerinde, işletmek istedikleri madenlerde çalıştıracak işgücü bulamadı. Yerli halk esas olarak küçük üretimle uğraşıyordu. Herkes kendi halinden memnundu ve geçimini sürdürüp gidiyordu. Her küçük üretici birey-

kapsamlı ve daha alçakça katliamlara girişerek sona erdirebildiler. Yenilen üreticiler çaresiz madenlerin yolunu tuttu. Böylece Afrika, kapitalist batı için servet kaynağı olarak yüzyıllarca hizmet etti. 60'lı ve 70'li yıllarda Afrika'da bu defa bağımsızlık kasırgası esmeye başladı ve bu kasırga, kıtanın tüm ülkelerini ve bölgelerini etkisi altına aldı. Verilen zorlu kanlı bir mücadeleden sonucunda kıta büyük ölçüde bağımsızlığını kazandı. Ancak emperyalizm bu servet kaynağından vazgeçemezdi. Bunun için eski sömürgecilik öldüyse, o halde "yaşasın yeni-sömürgecilik". Bağımsızlığını kazanan Afrika'nın kurtulmuş ülkeleri, ekonomik yoldan birer birer batı kapitalizminin pençesine düştüler.

ABD başkanı Bush ve işgalci Türk subayları

Mogadişu havaalanında Bush ve BM işgal kuvvetleri.

Bugün, Afrika'daki sefalet ve korkunç açlık karşısında sahte gözyaşları döken batı kapitalizmi, kıtanın bugünkü geri-bırakılmışlığının ve sefaletinin esas sorumlusudur. Batılı kapitalistler kâr uğruna, sermaye birikimi uğruna, bu kıtayı yüzyıllarca soydular ve talan ettiler. Afrika'ya tüm bunları yaptıktan sonra kim, ABD ve batılı emperyalistlerin, kıtaya "insani yardım" amacıyla gideceğine inanır? Buna inansa inansa Türkiye'nin ahmak insanları inanabilir. Burjuvazi, Somali'yi işgal eden çokuluslu barış gücünün, buraya insani amaçlarla gittiğine halkı inandırmaya çalışıyor. Tam bir aldatmaca, tam bir emperyalist uşaklığı. Batı, Afrika'ya ilk defa gitmiyor ki. Batı, yüzyıllardır oradadır. Sadece orada oluşunun gerekçelerini değiştirmiştir. Eskiden "yabani" Afrikalıları batının "uygar" kültürü ile eğitmek için gidildiği ileri sürüldü. Sonra, bu kıtadaki iç-karışıklıkları önlemek için (61 Kongosu vb) gittiklerini açıkladılar. Halbuki iç karışıklıkları da kendileri tezgâhlıyorlardı (Mozambik örneği). Şimdi ise Somali örneğinde görüldüğü gibi, insani amaçlarla gidildiği ileri sürülüyor. Batının gerekçeleri ve sömürünün biçimleri değişmiştir, ancak, Afrika halen yüz yıllardır süre gelen batı egemenliği altındadır.

TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARINA DÜŞMAN OLAN TÜRK ORDUSU SOMALİ'YE "İNSANİ AMAÇLARLA" GİDEMEZ

Türkiye, Somali'yi işgal eden çok uluslu barış gücüne katılmak üzere büyük bir görüldüyle 300 kişilik bir askeri birlik gönderdi. Türkiye'nin uzun süredir aldatmacasını yaptığı şey, bu askeri güçlerin Somali'ye "insani amaçlı" gideceğidir. Aynı Türkiye 1950'de Gü-

ney Kore'ye, Kuzey Kore'ye karşı savaşmak amacıyla asker gönderirken, bunu, "hür dünya" için yaptığını açıklamıştı. Peki ne oldu? Türk askerleri, gerçekte hür olan Kuzey Kore'ye karşı alçakça saldırılar düzenledi. Türkiye, bu davranışıyla ABD'nin ve Batının çok sadık bir dostu ve uşağı olduğunu ispatlamış oldu. Bugüne dek ne kadar önemli uluslararası olay olmuşsa, Türkiye, sürekli bu olaylarda emperyalist uşaklığına uygun bir poli-

tika izledi. Türkiye gerçek anlamda ilerlemenin ve gelişmenin düşmanı bir ülkedir. Şimdi de ABD ve müttefiklerinin Somali'yi işgalini haklı göstermek için "insani amaçlar" demagojisine başvuruyor. Böylesine bir uşaklığı her ulus yapamaz ve her halde yapmamıştır.

Türkiye gerçekten, Somali'ye "insani amaçla" mı gitmiştir? Kesinlikle hayır. Türk ordusu, işgalci, ilhakçı ve faşist bir ordudur. Bu ordu kendi ülkesinde, emperyalizmin uşaklığını yapan bir işgal ordusu durumundadır. Bu ordu, emekçi kitlelerin her ileri istemi-ne katliam, işkence ve idamla yanıt vermiştir. Büyük şair Nazım Hikmet'in dediği gibi "onlar serpiliş gelişen hayatın düşmanıdır". Faşist Türk ordusu, halkların özgürlüğü için savaşan devrimcileri en vahşi biçimde katletmiştir. Aynı işgalci ve ilhakçı ordu, Kürdistan'ı ilhak ve işgal etmiştir. Kürt halkının özgürlük mücadelesi her seferinde şoven ordu tarafından kanla ezildi. Türk ordusu, halkların, gelişmenin ve özgürlüğün düşmanıdır. Böylesi bir ordu, Somali'ye "insani amaçla" gidemez. Gitse gitse, emperyalist batı uşaklığı için ve Somali'deki insanları ezmek, yok etmek ve terör altına almak için gider.

Somali, bugün çok uluslu emperyalist güçlerin işgaline uğramıştır. Somali'de gerçek olan şey, her tür ülke ve insani hakların ayaklar altına alınmış olduğudur. Somali, çokuluslu emperyalist askeri güçlere karşı ulusal kurtuluş savaşı vermekle karşı karşıyadır. Afrika kıtasının gerçek olarak insani haklarını kullanması ve özgürlüğü, emperyalizmin yeni-sömürgeciliğini yenmesi ve kendi geleceğini kendi eline alması ile olanaklıdır.

Zafer AYDIN

Mogadişu havaalanında Bush ve BM işgal kuvvetleri.

Bugün, Afrika'daki sefalet ve korkunç açlık karşısında sahte gözyaşları döken batı kapitalizmi, kıtanın bugünkü geri-bırakılmışlığının ve sefaletinin esas sorumlusudur. Batılı kapitalistler kâr uğruna, sermaye birikimi uğruna, bu kıtayı yüzyıllarca soydular ve talan ettiler. Afrika'ya tüm bunları yaptıktan sonra kim, ABD ve batılı emperyalistlerin, kıtaya "insani yardım" amacıyla gideceğine inanır? Buna inansa inansa Türkiye'nin ahmak insanları inanabilir. Burjuvazi, Somali'yi işgal eden çokuluslu barış gücünün, buraya insani amaçlarla gittiğine halkı inandırmaya çalışıyor. Tam bir aldatmaca, tam bir emperyalist uşaklığı. Batı, Afrika'ya ilk defa gitmiyor ki. Batı, yüzyıllardır oradadır. Sadece orada oluşunun gerekçelerini değiştirmiştir. Eskiden "yabancı" Afrikalıları batının "uygar" kültürü ile eğitmek için gidildiği ileri sürüldü. Sonra, bu kıtadaki iç-karışıklıkları önlemek için (61 Kongosu vb) gittiklerini açıkladılar. Halbuki iç karışıklıkları da kendileri tezgâhlıyorlardı (Mozambik örneği). Şimdi ise Somali örneğinde görüldüğü gibi, insani amaçlarla gidildiği ileri sürülüyor. Batının gerekçeleri ve sömürünün biçimleri değişmiştir, ancak, Afrika halen yüz yıllardır süre gelen batı egemenliği altındadır.

TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARINA DÜŞMAN OLAN TÜRK ORDUSU SOMALİ'YE "İNSANİ AMAÇLARLA" GİDEMEZ

Türkiye, Somali'yi işgal eden çok uluslu barış gücüne katılmak üzere büyük bir gürültüyle 300 kişilik bir askeri birlik gönderdi. Türkiye'nin uzun süredir aldatmacasını yaptığı şey, bu askeri güçlerin Somali'ye "insani amaçlı" gideceğidir. Aynı Türkiye 1950'de Gü-

ney Kore'ye, Kuzey Kore'ye karşı savaşmak amacıyla asker gönderirken, bunu, "hür dünya" için yaptığını açıklamıştı. Peki ne oldu? Türk askerleri, gerçekte hür olan Kuzey Kore'ye karşı alçakça saldırılar düzenledi. Türkiye, bu davranışıyla ABD'nin ve Batının çok sadık bir dostu ve uşağı olduğunu ispatlamış oldu. Bugüne dek ne kadar önemli uluslararası olay olmuşsa, Türkiye, sürekli bu olaylarda emperyalist uşaklığına uygun bir poli-

tika izledi. Türkiye gerçek anlamda ilerlemenin ve gelişmenin düşmanı bir ülkedir. Şimdi de ABD ve müttefiklerinin Somali'yi işgalini haklı göstermek için "insani amaçlar" demagojisine başvuruyor. Böylesine bir uşaklığı her ulus yapamaz ve her halde yapmamıştır.

Türkiye gerçekten, Somali'ye "insani amaçla" mı gitmiştir? Kesinlikle hayır. Türk ordusu, işgalci, ilhakçı ve faşist bir ordudur. Bu ordu kendi ülkesinde, emperyalizmin uşaklığını yapan bir işgal ordusu durumdadır. Bu ordu, emekçi kitlelerin her ileri istemine katliam, işkence ve idamla yanıt vermiştir. Büyük şair Nazım Hikmet'in dediği gibi "onlar serpilip gelişen hayatın düşmanıdır". Faşist Türk ordusu, halkların özgürlüğü için savaşan devrimcileri en vahşi biçimde katletmiştir. Aynı işgalci ve ilhakçı ordu, Kürdistan'ı ilhak ve işgal etmiştir. Kürt halkının özgürlük mücadelesi her seferinde şoven ordu tarafından kanla ezildi. Türk ordusu, halkların, gelişmenin ve özgürlüğün düşmanıdır. Böylesi bir ordu, Somali'ye "insani amaçla" gidemez. Gitse gitse, emperyalist batı uşaklığı için ve Somali'deki insanları ezmek, yok etmek ve terör altına almak için gider.

Somali, bugün çok uluslu emperyalist güçlerin işgaline uğramıştır. Somali'de gerçek olan şey, her tür ülke ve insani hakların ayaklar altına alınmış olduğudur. Somali, çokuluslu emperyalist askeri güçlere karşı ulusal kurtuluş savaşı vermekle karşı karşıyadır. Afrika kıtasının gerçek olarak insani haklarını kullanması ve özgürlüğü, emperyalizmin yeni-sömürgeciliğini yenmesi ve kendi geleceğini kendi eline alması ile olanaklıdır.

Zafer AYDIN

YUGOSLAVYA SORUNU

Yugoslavya sorunu, son yüzyıl içinde üç kez gündeme geldi. Geçtiğimiz yüzyılın ortalarında sorun gündeme geldiği zaman, henüz bir Yugoslavya'dan söz edilemezdi. Söz edilen dönemde sorun, Marks'ın "Avrupa Türkiye'si" dediği sorunun odak noktası olarak Avrupa ve Rusya'nın gündemine gelmişti. İkinci dünya savaşı öncesinde Yugoslavya sorunu, Alman faşizminin tüm dünyayı ve doğu Avrupa'yı egemenliğinin altına alma politikasının bir parçası olarak; şimdi ise, batı emperyalizminin Balkanları bölme-parçalama ve yönetme politikasının bir parçası olarak dünya gündemine girmiştir.

Geçtiğimiz yüzyılın ortalarında Osmanlı İmparatorluğu parçalanma ile karşı karşıya kalınca, "Afrika Türkiye'si" olan Tunus, Cezayir, Libya gibi ülkelerin bulunduğu alan ve onlardan daha önemlisi, "Avrupa Türkiye'si"ne dahil olan, Sırbistan, Karadağ, Bosna-Hersek, Makedonya, Arnavutluk, Yunanistan, Avrupa'nın bunlardan da İngiltere, Fransa ve daha da önemlisi Rusya'nın yönelişlerinin merkezi haline geldi. Son dönemlerini yaşayan Osmanlı İmparatorluğu dağılmak üzereydi ve dağılması gerekiyordu. Öyle de oldu. Bu sırada yayılmacılığını dört bir yana doğru uzatan Rusya, "Avrupa Türkiye'si"nin peşindeydi. Rus çarı, bu ülkeleri alttan alta Babıâli hükümetine karşı kışkırtıyordu. Avrupalılar, bu kavgada, kendilerini desteklemeyince balkan yarım adası kıyısındaki ülkeler (Arnavutluk) kurtarıcı olarak Rusya'yı görüyorlardı. O sıralarda Avrupa halen 1789'la başlayan devrimlerle çalkalanırken (son olarak 1848 devrimi) Rusya tutuculuğun merkeziydi. Osmanlı İmparatorluğu bulunduğu bölgede tutuculuğun merkezi durumdayken, Rusya'da kuzeyde tutuculuğun merkeziydi. Bir farkla: Osmanlı devleti çökmek üzereydi, bunun yanında Rusya ise halen statükoyu koruyordu. Hatta toprak bakımından genişlemekteydi.

Marks ve Engels o dönem, Rusya'nın "Avrupa Türkiye'sini" kendi topraklarına katma ya da buralardaki ülkeleri kendi egemenliği altına alma girişimleri karşısında, Avrupa'nın sessizliğini eleştirmişlerdir. Devrimci düşünürler, tutucu Rusya'nın bu ülkelerin ileriye yönelik gelişmesini engelleyeceği görüşünden hareketle, Rus çarının söz konusu bölgeye yönelik yayılma politikasını yalnızca İngiltere ve Fransa'nın durdurabileceğini söylüyorlardı. Marks ve Engels, tutucu Rusya karşısında devrimci Avrupa'yı destekliyorlardı.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Yugoslavya'yı oluşturan ülkeler, tüm balkan ülkeleri, doğu Avrupa ülkeleri ve Sovyetler Birliği, Alman faşizminin tüm doğuyu egemenlik altına almayı planlayan "doğu cephesi"nin bir parçasını oluşturuyorlardı. Savaş sırasında, İtalya Arnavutluğu işgal ederken, Almanya ise Doğu Avrupa'nın yanında Yugoslavya ve Yunanistan'ı işgal etti. Faşist Nazi ordusu ilerleyerek Moskova önlerine kadar geldi. Sonra "Stalingrad Savaşı" ile her şey değişti. Kızıl ordu saldırıya geçerken, alman ordusu sürekli geriliyordu. Sonunda Kızılordu Berlin'e kadar tüm ülkeleri Alman işgalinden kurtardı. Yugoslavya'da Kızılordunun belirleyici etkisiyle ve Tito'nun önderliğindeki halk ordusu ve partizanların mücadelesiyle kurtuluşuna kavuştu. Daha sonra Tito, sosyalizm yolundan ayrılarak sağ revizyonist bir doğrultuya girdi. Tito Yugoslavya'sı, kendini sosyalist ülkelerden çok, batıya yakın görüyordu. Yugoslavya, Varşova Paktına da katılmayarak "bağılantısızlar" denen hareketin içinde kaldı. Peki Yugoslavya, Emperyalist Avrupa'nın burnunun dibinde bu kadar zaman nasıl "bağılantısız" olarak yaşabildi. Bunun nedeni, Sovyetler Birliğinin ve sosyalist ülkelerin Avrupa ve Dünyada yarattıkları etki idi. Ne zaman ki Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa ülkelerinde kapitalizm yanlıları politik yönetime geldiler ve yeni politika olan "edilgenliği" benimsediler, işte o zaman, Yugoslavya'nın "bağımsızlığı" da "bağılantısızlığı" da sona buldu. Emperyalist Avrupa, özellikle Almanya, Yugoslavya'yı parçaladı. On yıllar boyu, Sırbistan'ın liderliğinde bir arada federasyon biçiminde yaşayan ülkeler, birden bire birbirine düşman oldular. Önce parçalanma ve ayrılma (bağımsızlığını ilan etme) arkasından kıyasıya bir savaşa tutuşma. Emperyalist Avrupa, Yugoslavya cumhuriyetlerini egemenliği altına almayarak kararlı görünüyor. Bu işte en karlı çıkan Almanya Slovenya'yı parçaladı ve kenti egemenliği altına aldı. Şimdi Bosna-Hersek, batının egemenliği altına girmek için sıraya girmiş durumdadır. Makedonya da bağımsızlığını ilan etmekle birlikte, Yunanistan'ın kendi Makedonya'sını da kapsayacağı korkusuyla yaptığı engelleme sonucu henüz kendini Avrupa'ya kabul ettiremedi. Sırbistan'a en sadık olan Karadağ ise, Sırbistan'la birlikte Yugoslavya'yı oluşturuyor.

Yugoslavya, uzun süre emperyalist ve tutucu batı ile devrimci doğunun arasında kaldı. Şimdi devrimci doğu ciddi sorunlarla karşı karşıya ve bu durumda "Yu-

goslavya sorununa" el atacak durumda değil. Emperyalist ve tutucu batı ise bu fırsattan yararlanıp, izlediği böl-parçala-yönet politikasının meyvelerini toplamaya çalışıyor. ABD ve Batı Avrupa daha önce, Hırvatistan ve Slovenya sorunu dolayısıyla, Sırbistan'a uyguladıkları "ambargoyu" sürdürüyorlar. Yugoslavya sorununda ABD ve Avrupa aynı biçimde düşünmüyor. Yugoslavya'nın parçalanmasında, esas olarak Batı Avrupa kazançlı çıktı. Batı Avrupa'da ise Almanya esas kazançlı çıkandır. ABD, Almanya'nın, Avrupa ve dünyada güçlenmesinden endişe ediyor. Bunun için ABD, Almanya'nın Yugoslavya politikasına pek sıcak bakmıyor. Bu çerçevede ABD pek çok yere asker gönderirken Bosna-Hersek'e henüz düşünmüyor. Fransa ve İngiltere de Almanya'nın Balkanlardaki genişlemesinden rahatsızlık duyuyorlar. Onun için, batı, Balkanlar konusunda tam bir görüş birliği içinde değildir.

Doğu Avrupa'nın utanç verici sessizliği ve batının görüş ayrılıkları sonucu Yugoslavya Cumhuriyetlerinden Sırbistan'la Bosna-hersek arasındaki sert savaş bitmek bilmiyor. Savaş giderek belki de tüm yarımadaya yayılma tehlikesi taşıyor. Buradaki savaş bölgedeki diğer ülkeleri de kapsayabilir. Bu ise her ne kadar bölgesel bir savaş gibi görünse de, ufukta, bunu bir dünya savaşı izleyebilir. Çünkü emperyalistler arası çelişki sürekli keskinleşiyor ve sürtüşmeler yoğunlaşıyor. Emperyalizm varolduğu sürece bölgesel yada dünya savaşları tehlikesi var olmaya devam edecektir.

TÜRKİYE'NİN BOSNA-HERSEK ÜZERİNDEKİ PLANLARI

Bosna-Hersek üzerine en çok çığırkanlık koparan ülke Türkiye'dir. Bu nedensiz değildir. Bunun nedeni kesinlikle Bosna-Hersek Boşnaklarının Müslüman oluşları değil. Bu, sadece bir yöndür ve Türkiye'nin bu ülkeye ilgisinin esasını da oluşturmuyor. Yugoslavya'nın parçalanması Türkiye'ye büyük bir fırsat getirdi. Bu fırsat, Bosna-Hersek kullanılarak kendini Avrupa'ya kabul ettirmektir. Nasıl ki Orta Asya cumhuriyetleri ile kurduğu ilişkileri ABD ve Avrupa'ya kendi önemini ve bulunduğu bölgedeki kilit konumunu ispatlamak için kullanıyorsa, aynı biçimde, aynı uşak Türkiye şimdi de Bosna-Hersek'i kullanarak nasıl bir Avrupa devleti olduğun ispatlama çabası içindedir. Türkiye'nin kendini bir dünya devleti olarak tanıtmasını pek kimse ciddiye almıyor. Türkiye, şimdiye kadar balkanlarda Pantürkizm ve Panislamizm'i kullanarak, buralarda anti-sosyalizm yaptı. Bu anlamda Türkiye bir kere daha Avrupa'da gerici rol oynamıştır. Şimdi hem gerici rolünü oynamak için ve hem de kendini ba-

tya kabul ettirmek için Bosna-Hersek çığırkanlığı yapıyor.

Türkiye, Bosna-Hersek'e ne verebilir? Ekonomik uygarlık olarak bir şey veremez. Politik olarak hiç bir şey veremez. Verse verse gericilik ve faşizmi ihraç edebilir. Olsa olsa Türkiye, Bosna-Hersek'i (Sırbistan aracılığı ile bir Avrupalı oldu) bulunduğu noktadan da geriye götürebilir. Hiç kimse, Türkiye'nin döktüğü gözyaşlarına aldanmasın. Bu devlet sahtekârdır. Yıllardır ilhak ve işgal ettiği Kürdistan'ı ateş ve kana boğan bir devlet, başka ulusların özgürlüğü konusunda tutarlı olabilir mi? Türkiye'nin Bosna-Hersek olayını kullanarak yapmaya çalıştığı diğer şey de içerde Müslüman gericiliği hortlatmak ve emekçi kitleleri asıl verilmesi gereken sınıfsal mücadeleden uzaklaştırmaktır. Türkiye, bulunduğu bölgede tutuculuğun ve karşı-devrimin merkezi durumundadır. Türkiye, eğer bir ülkeye el atıyorsa, bilinmelidir ki, yapmaya çalıştığı şey, söz konusu ülkenin ilerlemesini engellemek ve burada emperyalizmin egemenliğini gerçekleştirmektir. Bölgedeki ulusların TC yıkıldığı zaman daha ileriye gidecekleri kesindir.

Yugoslavya sorunu, bundan sonra hangi yönde gelişebilir? Emperyalizmin, özgürlük değil egemenlik peşinde koştuğunu biliyoruz. Emperyalizm doğasına uygun olarak, Yugoslavya cumhuriyetlerinde egemenlik kuracak ve buraları iliklerine kadar sömürecektir. Ancak, bunun yanında tüm cumhuriyetlerin tekrar eski biçimde bir araya gelmeleri hem mümkün değildir ve hem de yararlı değildir. Bu cumhuriyetlerin içinde (ulusal kamplaşmadan ötürü) ciddi bir sosyalist mücadele de göze çarpmıyor. Bu durumda sürtüşmeler yeni sürtüşmeleri getirecek, savaşlar da yeni savaşları. Burada kesin olarak dipten dibe ilerleyen bir gelişme göz ardı edilmemelidir. Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'da yeni değişim kaçınılmaz bir duruma gelmiştir. Emperyalizm karşısında teslimiyetçi bir tutum alan şimdiki yönetimler, izledikleri politikalar sonucu tam anlamıyla çıkmazdalar. Rusya Halk Temsilciler Kongresiyle başlayan yeni dönem kendini kısa süre içerisinde hissettirecektir. Doğu Avrupa, bu sefer yeni bir devrimci-sosyalist gelişmenin içine giriyor. Bu süreç artık durdurulamaz. Sadece süre olarak uzayabilir. Sovyetler ve Doğu Avrupa'nın durumunun değişmesi demek, dünya politikasının etkilenmesi demektir. İşte bu yeni olgu, Yugoslavya sorununun gerçek çözümünü sağlayabilir. Yugoslavya cumhuriyetleri için gerçek çözüm, emperyalist tutucu batıya karşı, devrimci doğunun yanında yer almaktır.

MALATYA'DAN "BİR GRUP DEVRİMCİ EMEK OKURUNA" YANIT

SORU 1) Devrimci Emek dergisinin Türkiye'de devrim anlayışı nedir?

Yanıt: Devrimci Emek'in devrim anlayışını dergimizin ilk sayılarında bulmak olanaklıdır. Bunun dışında diğer sayılarımızda da devrim anlayışımız üzerine görüşlerimiz yayınlandı. Ancak bunların tümü dağınık durumdadır. Eğer kısa sürede finansman yönünü halledersek, o zaman dağınık durumda bulunan görüşlerimizi bir kitap halinde yayınlamak istiyoruz. Umarız böylesi bir çalışma, okuyucularımıza daha yararlı olacaktır. Devrim üzerine görüşler elinize geçene kadar şimdiye kadar yayınlanan tüm dergilerimizi temin ederseniz, onlardan bu konuda bir fikir edebilirsiniz. Eğer bulunduğunuz alanda yoksa bizden isteyebilirsiniz.

Şimdi sorunuzun yanıtına geçebiliriz. Söyleyeceklerimiz çok kısa bir özet olabilir.

Bildiğiniz gibi her devrimin temel sorunu politik iktidarın ele geçirilmesidir. O anda politik iktidarda hangi sınıf var, bu sınıfın yerine hangi sınıf iktidara gelecek, iktidar sorununu doğru çözümlenmek için sorulması gereken kilit soru budur. Söz konusu olan Türkiye olduğuna göre, bu soruyu kendi somutumuzda yanıtlamak gerekir. Çünkü, her ülkede nasıl bir devrim gerektiği ya da devrimin nasıl bir gelişme aşamasında geçmesi gerektiği somut durumlara bağlıdır. Her ülkenin somut ekonomik durumu, tarihsel koşulları ve sınıfların durumu o ülkede nasıl bir devrim olacağına nesnel temelleridir. Durumun daha iyi kavranması için bir örnek verelim. Eğer bir ülkede iktidar feodal soylular sınıfının elindeyse, burada, devrim mücadelesi feodalizme karşı verilir. Sonuçta burjuvazi iktidara geliyorsa, bu devrim bir burjuva devrimidir. Bu devrime (1905 ve 1917 Şubat burjuva devrimlerindeki gibi) Proletarya önderlik etse bile sonunda devrim öz olarak bir burjuva devrimdir. Farklı bir örnek. 1917 Ekiminde ise proletarya burjuva sınıfa karşı iktidar mücadelesi verdi ve sonuçta proletarya diktatörlüğü kuruldu. Bu devrime de sosyalist devrim denir. Çok açıktır ki, burjuva devrimin sınıflar mevzilenmesi ile sosyalist devrimin sınıflar mevzilenmesi tamamen farklıdır. Birbirinden hem nitelik ve hem de sonuçları itibarıyla

bariyle iki farklı devrim tipi söz konusudur. Burada işin ayrıntılarına girmeye gerek yoktur.

Türkiye'de temel ve egemen üretim biçimi kapitalist üretim biçimidir. İktidar burjuva sınıfın elindedir. Belirleyici ekonomik güç teknelci sermayenin elindedir. Eğer bir kapitalist ülkede ekonomik güç teknelci sermayenin elindeyse, bunun sonucu olarak politik iktidar da onun elindedir. İşbirlikçi teknelci sermaye emperyalizme bağımlıdır. Bu bağımlılık ekonomik, politik, askerî, teknik ve pek çok alanda görülür. Teknelci sermayenin elindeki baskı aracı olan devlet faşistleştirilmiştir. Öte yandan, nüfusun ezici çoğunluğu, üretim araçlarının mülkiyetini elinde bulunduran bir avuç teknelci güç tarafından sömürülüyor. Bir yandan egemen burjuva sınıf elinde korkunç servet biriktiren; öte yandan bu servetin yaratıcıları olan ücretli emekçilerin sefaleti de derinleşmekte, mutlak yoksullaşma boyutlandıkça, boyutlanmaktadır. Kapitalist toplum esas olarak ücretli emekçi olan proleterlerin ve tarım proleterlerinin artı-değeri olan gasp edilmiş değer üzerinde hareket ediyor. Kapitalist toplumumuzda ezilen ve sömürülenler yalnızca işçiler değildir; aynı zamanda köylülüğün büyük bir bölümü de aynı kapitalist güç tarafından eziliyor ve sömürülüyor. Bunun dışında, küçük burjuvazi de teknelci sermaye ve emperyalizm tarafından baskı altında tutuluyor ve sömürülüyor. Böylece, nüfusun emekçi çoğunluğunun çıkarlarıyla, ekonomik ve politik gücü elinde bulunduran bir avuç teknelci gücün çıkarları birbiriyle çelişmektedir.

Türkiye'nin kendi tarihsel durumundan ileri gelen başka olgular da var. Bilindiği üzere, Türkiye, İngiltere ve Fransa Lozan Antlaşmasıyla Kürdistan'ı parçaladılar ve bölüştüler. Türkiye, Kuzey Kürdistan'ı işgal ve İLHAK etti. Kürt ulusu ezilen bir ulus durumuna getirildi. Kürt Ulusu, on yıllardır ulusal baskı altında (Türk ulusunun ulusal baskısı altında) eziliyor, sömürülüyor ve kırıma uğratılıyor. Kürt ulusunun ulusal istemleri her seferinde kan ve ateşle bastırıldı. Köleleştirilen Kürt ulusunun kendi geleceğini kendi eline alma hakkı vardır. TC bu temel ulusal hakkı inkâr ediyor.

TC'nin ilk dönemlerinde iki ülkenin (Türkiye ve

Kürdistan) devrim dinamikmi ayrı ayrı gelişme yolunu izliyordu. Daha sonra süreç değişti. Ekonomik ve tarihsel gelişme sonucu iki ülkenin devrim yolları bir tek sürece girdi. Bugün artık iki ülkenin devrim mücadelesi tek süreçte birleşmiş durumdadır. Düşman ortak ve tektir. Mücadele ve örgütlenme de ortak olmalıdır. Zaten devrim başka türlü kazanılmaz. Her kim ki, ezilen ülkenin kurtuluş mücadelesini ezen ülkenin proletarya hareketinden kopartmaya kalkarsa o kimse ya da örgüt, kendi halkını kurtuluşu götüremez. Türkiye veya Kürdistan proleterleriyle diğer halklardan proleterlerin sıkı, merkezi politik birliği önderliğindeki devrim mücadelesi mutlaka başarıya ulaşacaktır.

Böylece devrimin çözeceği görevlere gelmiş bulunuyoruz. Bizde iktidarda hangi sınıf var? Kesinlikle burjuva sınıf. Ancak burjuvaların tümü iktidarda değil. Küçük burjuvazi iktidarda değildir. İktidar işbirlikçi tekeli sermayenin elindedir. Devrim de, ekonomik ve politik iktidarı elinde bulunduran tekeli sermayenin egemenliğine yönelecektir. Bu devrim açıktır ki, anti-feodal bir devrim değildir. Çünkü, iktidarda feodal soylular sınıfı yok. İktidarda tekeli sermaye olduğuna göre, mücadele tekeli sermayeye karşı yönelecektir. Açarsak, bu devrim emperyalizme, tekeli kapitalizme, faşizme ve şovenizme karşı yönelecek ve kesintisiz olarak sosyalizme varacak olan bir devrim olacaktır. Bu devrimin adı Demokratik Halk Devrimidir. Bu devrimin oluşturacağı iktidarın adı da, Demokratik Halk iktidarı olacaktır. Demokratik halk devrimi, bir burjuva devrim değildir ancak henüz sosyalist devrim de değildir. Bu devrim, kesintisiz bir devrimdir. Yani kapitalist egemenliğe karşı yönelmiş, burjuva diktatörlüğü yıkıp halk demokrasisi ile süren ve hareket halinde, bulunduğu yerde durmayarak kesintisiz olarak sosyalizme ulaşacaktır. Türkiye'de demokratik ve sosyalist devrim tek bir kesintisiz süreçtir. Proletaryanın kesintisiz devrimi ilk önce halk iktidarı aşamasından geçecektir. Bu devrim ilk aşamanın başarısı ve proletaryanın örgütlü olarak önderliğini aktif olarak yerine getirmesine bağlı olarak, ikinci aşama olan sosyalist aşamaya ulaşacaktır. Akılda tutulması gerekir, Türkiye'de demokratik devrimin ve sosyalist devrimin düşmanı aynıdır: Sermaye sınıfı. Yalnızca her iki devrimin görevleri iç içe geçmekle birlikte, bu iç içe geçiş toptan bir geçiş değildir. Kesin olarak iki devrim (sosyalist ve demokratik) arasında kesin ve net

bir ayarım çizemezsek büyük bir hata yapmış oluruz. Öncelikle iktidara gelen sınıflar birbirinden farklıdır. Demokratik halk devriminde proletarya diğer emekçi müttefikleriyle iktidara gelirken, sosyalist devrimde ise proletarya tek başına egemen sınıf durumuna yükselir. Yani bir devrimci-demokratik diktatörlük değil, devrimci proletarya diktatörlüğü söz konusudur. Bizim kesintisiz devrimimiz, süreç içinde sosyalist devrime doğru büyüyecektir. Bunu şöyle söylüyoruz: devrimimiz kesintisiz olacak, proletaryanın zaferi de sürekli...

Demokratik Halk Devriminin sınıflar mevzilenmesi şöyle olacaktır: Proletarya devrimin temel ve öncü sınıfıdır. Proletarya sınıfsal konumu ve temel amaçlarından dolayı bu devrimi istikrarlı olarak sonuna kadar götürecektir. Bununla birlikte, proletarya, ücretli emekçiler, toplumun çoğunluğu durumuna gelmediği için, devrim için müttefik arar. Bu devrimde proletaryanın müttefikleri şunlardır: Tarım proletaryası ve yoksul köylülük ile kentlerdeki ücretli teknik elemanlar, proletaryanın temel müttefikleridir. Ayrıca süreklilik gösteren işsizler ordusu da proletarya tarafından devrime kazanılacaktır. Ayrıca, kır küçük köylülüğü, kent küçük burjuvazisi yalpalayan ve gücünden yana tutumuna rağmen önümüzdeki devrimde proletaryanın müttefikidir. Proletarya orta köylülük karşısında tarafsızlaştırma politikası izleyecektir.

Demokratik Halk İktidarı bir geçiş iktidarıdır ve yerini proletarya diktatörlüğüne bırakacaktır. Buraya kadar, DHİ zora dayanan devrimle kurulacak, devrimci-enerjik diktatörlük olacak ve silahların gericiyle verdiği korku ile yoluna devam edecektir.

Türkiye ve Kürdistan karşı konulmaz bir biçimde ve büyük bir hızla devrime doğru gidiyor.

SORU 2) Türkiye yarı sömürge midir yoksa kapitalist midir?

Yanıt: Aslında bu sorunun yanıtı, ilk soruya verilen yanıtta vardır. Ama sorunun bir kere daha iyi anlaşılması için konu üzerinde duralım.

Türkiye kesinlikle yarı-sömürge değildir. Yarı-sömürge ya da sömürgecilik geçmişte kaldı. Emperyalizm I. Emperyalist paylaşım savaşı sonucu Türkiye'yi yarı sömürge durumuna getirdi. TC'nin kuruluşuna kadar Türkiye hem yarı sömürge idi ve hem de feodaldı. Türk burjuvazisi girişilen savaşın sonucunda İngiltere ve Fransa ile yaptığı anlaşma ile yarı-sömürge durumuna son verdi. Türkiye gerici bur-

juva cumhuriyetinin kuruluşuyla birlikte, yeni sömürgecilik denen bağımlılık ilişkileri içine girdi. Yeni sömürgecilik, klasik sömürgecilikten tamamen farklıdır. Bu konuda şunu da söyleyelim, yarı sömürgecilik geçici bir durumdur ve tamamen eski, yani klasik sömürgeciliğin izlerini taşır. Yeni sömürgecilik ise tam anlamıyla emperyalizmin sermaye ihracının öne çıktığı koşulların aynen ürünüdür. Yeni sömürgecilik ilişkilerinde, emperyalizme esas olarak ekonomik bağımlılık vardır. Tabi ekonomik bağımlılık beraberinde politik, teknik ve diğer toplumsal bağımlılık biçimlerini getirir. Bağımlı ülkeler klasik sömürge ve yarı-sömürgelemlerden politik konumlanış açısından bile ayrılırlar. Sömürgelemlerin her hangi bir bağımsız yönetimi yokken, buna karşılık yeni sömürgelemlerin tümüde görünüşte de olsa "bağımsız" yönetimlere sahiptirler. Türkiye'nin emperyalizm tarafından yarı-sömürgeleştirildiği dönemde aynı biçimde Çin ve İran da yarı-sömürge durumuna getirilmeye kalkışıldı. Türkiye TC'den beri bağımlılık denen yeni sömürgecilik ilişkileri içindedir.

Türkiye bazı sol hareketlerin ileri sürdüğü gibi ne yarı sömürgeci ne de yarı-feodal, Türkiye, emperyalizme ekonomik bağımlılık temelinde olmak üzere, bağımlıdır. Türkiye'de temel ve egemen üretim biçimi kapitalist üretim biçimidir. Kapitalist üretim biçimi kentte olduğu gibi kırsal alanda da egemendir. Türkiye'de feodal üretim biçimi süreç içinde devrimci yollardan, kapitalist üretim biçimine dönüştü. Bir zamanların toprak sahipleri (ağalar) zamanla birer toprak ve tarım burjuvası oldular. Bulduğumuz bölgedeki burjuvaların çoğu dünün feodalleriydi. Kırsal alanda kalan feodal ilişkiler esas olarak üst yapıda barınıyorlar. Bunun nedeni de burjuva gericiliktir. Ekonomik yaşamda ise, feodal ilişkiler sözü edilmeyecek kalıntılar durumundadır. Bunun için ayrı bir "anti-feodal" devrim gereksizdir. Demokratik Halk Devrimi, bunu da çözümlenecektir.

Türkiye'yi yarı sömürge ve yarı-feodal olarak gösterenler, somut gerçekleri göremeyecek kadar tahlil yeteneklerini yitirmişlerdir. Türkiye'de kapitalizmin egemen olduğunu anlamak için uzun uzadıya teoriye başvurmaya gerek yoktur; günlük ekonomik ve toplumsal ilişkilere bakıldığında kapitalist üretim ilişkileri somut olarak görülecektir.

Soru 3) Maocu akımlara yayın organı gönderilmiştir. Oportünist ve revizyonist akımla-

ra neden böyle bir gerek duyuldu (...)"

Yanıt: Bu sorunun yanıtının muhatabı dergimiz değildir. Buna rağmen ancak bir yorum yapabiliriz. Tüm sol yayınlara duyuru yapmak ve onları bilgi sahibi yapmak için böyle bir yola başvurulmuş olabilir. Bu tamamen bir propaganda sorunudur. Bundan emin olabilirsiniz.

Soru 4) Türkiye'de demokratik Halk Devrimi olmadan sosyalist devrim olur mu günümüz şartlarında?

Yanıt: Bu sorunun yanıtı ilk soruya verilen yanıtta verildi. Burada sadece bir noktanın altını çizmek gerekir. O da şudur: Biz, Türkiye'nin somut ekonomik, toplumsal ve tarihsel durumundan yola çıkarak öncelikle demokratik halk devriminin olması gerektiğini söylüyoruz. Çünkü bu devrimin nesnel temelleri var. Demokratik halk devrimini, temelsiz olarak ileri sürmüyoruz. Bunun için ilk önce bir DHD'ni öngörüyoruz. Yani, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi zincirinde ilk halka demokrasi (DHD) halkasıdır. Zincir tektir ve ikinci halka sosyalizm (sosyalist devrim) mücadelesidir. DHD'den sonra sosyalizme geçmek için ikinci bir "devrim" gerek duyulmaz. Çünkü DHD kesintisiz bir devrimdir, bu devrim zafere ulaşan bir devrimdir, yarı yolda kalmadan proletarya aynen iktidarını proletarya diktatörlüğü ile taçlandıracaktır.

önemli uyarı: Biz demokrasi mücadelesini ilk olarak öngörmekle birlikte, bunu mutlak olarak görmüyoruz. Somut gelişmeler, bizi demokrasi aşamasından geçmeden de sosyalizme götürebilir. Bu konu leninist programda belirtilmiştir, esas olan sosyalizm için mücadeledir. DHİ mücadelesi bizi en kestirme yoldan oraya götürecektir. Devrimimize kesintisiz devrim ya da hareket halindeki devrim dememizin nedeni işte budur. Biz proletarya komünistleriyiz, temel hedefimiz işçi sınıfının kurtuluşudur. Biz DHD ve DHİ'yi proletaryayı bu hedefe yaklaştıracığı için savunuyoruz.

Özcesi, temel hedefimiz sosyalizm, yakın hedefimiz ise halk demokrasili iktidardır.

Soru 5) Sovyetler Birliği kapitalist midir, sosyalist midir yoksa emperyalist midir. Özellikle aydınlatılması.

Yanıt: Sovyetler Birliği bir ulusların gönüllü birliği olarak ilk defa 1923'te oluşturuldu. Devrimin yapıldığı 1917 den gönüllü birliğin oluştuğu 1923 yılına

kadar geçen süreç gevşek bir birlik olan federasyon dönemidir. Lenin federasyona karşı olduğu halde, ortaya çıkan somut tarihsel durumu hesap ederek, tam bir devrimci diyalektikçi olarak davranıp federasyonu bir geçiş biçimi olarak kabul etti. Sonra egemen cumhuriyetler geçen 5-6 yılın deneyimine dayanarak gönüllü olarak bir arada yaşama kararı verdiler. Sovyet cumhuriyetlerinin gönüllü birliği yakın zamana kadar devam etti.

Sovyetler Birliği 1917 Ekim Sosyalist Devrim ile sosyalizme geçti. Devrimle birlikte, üretim araçlarının özel mülkiyetine son verildi. Yerine üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti getirildi. Ancak küçük özel mülkiyet bir süre sosyalizm altında yaşamaya devam etti. Ücretli emek çalıştırmak yasaklanmış olduğu için ve temel üretim araçları işçi sınıfının elinde bulunduğu için küçük mülkiyet kapitalizmi doğuramadı Stalin'in önderliğindeki parti 1936 yılında son sömürücü sınıf olan zengin köylülüğü (kulakları) ortadan kaldırarak, kapitalistlerin geriye dönüş umutlarına büyük bir ölümcül darbe indirdi. Sovyet toplumu sosyalist üretim biçimi temelinde yoluna devam etti.

Bu büyük sosyalist ülkede, N. Krusçev gibi sağ revizyonist liderler, ülkeyi sosyalizm yolundan saptırmaya kalktıysa da bunu başaramadılar. Ancak, kapitalizm yanlısı unsurlar, sosyalizm altında varlıklarını sürdürdüler. Hatta SBKP'nin yönetimine kadar geldiler. Burada partinin hataları söz konusudur. Kapitalizm yanlısı karşı-devrimci güçler 1986 yılında politik yönetimi ele geçirdiler. Politik yönetimi ele geçiren küçük burjuva karşı devrimci güçler, ellerine geçirdikleri olanakları sosyalizmi yıkmak için kullandılar. Yaşanan son 6 yıl sonunda ne oldu? Kapitalizm yolcuları tüm çabalara rağmen, sosyalist üretim biçimini yıkamadılar ancak, sosyalist ilişkiler büyük ölçüde tahrip oldu. Kapitalizm yanlıları, sosyalist üretim biçimini yıkamadılar ama, bu gidişle, sosyalist güçler onları alaşağı edecektir. Son yapılan Halk Temsilciler Kongresiyle bu süreç başladı bile.

Bu demek değildir ki, geriye dönüş olanaksızdır. Komünizme geçene kadar yani komünist toplum kendi has temelini kavuşana kadar geriye dönüş tehlikesi vardır. Tabii bu o kadar kolay değildir. Eğer kolay olsaydı Valesa ve Yeltsin bunu çoktan başarmışlardı. Sosyalist güçler tamamen ezilmeden geriye dönüş mümkün değildir diyen Lenin tama-

men haklı çıkmıştır.

Soru 6) Üretim araçları Sovyetler Birliğinde işçi sınıfının elindeyse, üst yönetim neden burjuvazidir. (Alt yapı üst yapıyı belirler)

Yanıt: Halen Sovyetler birliğinde üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti vardır. Toplumsal mülkiyet sosyalisttir. Eğer durum böyle olmasaydı Yeltsin ne diye bu kadar zorlanıyor ki. Yeltsin özel mülkiyeti teşvik için bir sürü yasa çıkarttı, ancak, pratikte bunu gerçekleştiremedi. Sanayinin ancak ve sadece %5'i özelleştirilebildi. Toprakta ise bunu hiç başaramadı.

Alt yapı, üst yapı ilişkisine gelince kısaca şunu söyleyelim: Politik ve ideolojik şartları belirleyen ekonomik şartlardır. Tarihi doğru anlamak için tek doğru görüş tarzı budur. Ancak, son kademe bu böyledir. Politik koşullar ve ideolojik koşullar, ekonomik ilişkiler karşısına pasif değildirler. Onlar, ekonomik alt yapıyı sürekli etkilerler. İdeolojik koşullar ve politik koşullar ekonomik alt yapıyı ne kadar etkilerlerse etkilesinler, son çözümlemede belirleyici olan ekonomik alt yapıdır.

Sovyetler birliğinde, sosyalist alt yapı üzerinde kurulan yeni küçük burjuva gerici yönetimler, zaten ekonomik alt yapının durumuna terstir. Bunun için sosyalist güçlerle, küçük burjuva güçler arasında bir kavgama vardır. Sosyalist alt yapı, üst yapıda ne kadar tahribat olursa olsun, son çözümlemede belirleyici olacaktır. Bu süreç başladı bile. Sosyalist alt yapı kendine uygun bir üst yapıyı yeniden oluşturacaktır.

Soru 7) Malatya'da irtibat büronuz var mı, öğrenmek istiyoruz, varsa adresini verir misiniz?

Yanıt: Şu anda Malatya'da bir irtibat büromuz yoktur. Mevcut bürolarımızın sayısını artırmayı planlıyoruz. Önümüzdeki günlerde yeni alanlarda irtibat büroları açılacaktır.

Soru 8) Devrimci Emek yayınlarının kitabı var mı? Varsa hangi yayın altında çıkıyor?

Yanıt: Devrimci Emek'in kendi yayın ismi altında üç kitapçığı çıktı. Bunlar "Toplumsal Mücadelede Gençlik", "Ölüm Yürüyüşü Güncesi" ve "Öğrenci Genlik Mücadelesine Devrimci Yaklaşım"dır. Önümüzdeki günlerde yeni kitaplarımız çıkacaktır.

Değerli arkadaşlar, sorularınızla, çeşitli konularda, görüşlerimizi tekrar açıklama olanağı sağladığınız için hepinize teşekkür ederiz.

EMPERYALİZM HONECKER'İ DEĞİL SOSYALİZMİ YARGILAMAK İSTİYOR

Alman emperyalizmi, eski Demokratik Alman Cumhuriyeti devlet başkanı ve Alman Komünist Parti G. Sekreteri Erich Honecker'i "yargılamak" istiyor. Alman emperyalizminin asıl amacı Honecker'in şahsında yargılamak istediği SOSYALİZMDİR. Ama onların bir türlü kavrayamadıkları bir gerçek var ki; tarih yargılanamaz.

1917'den bu yana dünya topraklarının bir bölümü sosyalizm gerçeğini gördü, tanıdı, yaşadı, yaşıyor. Sosyalizm artık tarihsel bir olgu haline geldi. Yaşanan süreçte sosyalizm, şimdilik inisiyatifi elinden kaçırmış gi-

bi görünse de artık onu somut bir olgu olarak ortaya koydu. İşte emperyalizm adına Berlin Eyalet Mahkemesi, tarihi yargılama, emperyalizmin öteden beri iddia ettiği gibi, sosyalizmi "tarihsel bir hata" olarak mahkûm etmeye çalışıyor.

Bütün dünya sosyalistleri, bu anlamsız girişime karşı çıkmalı, sosyalizmi yargılamak isteyen emperyalizmi dünya kamuoyunda

teşhir ederek, bugüne kadar işlediği sayısız insanlık suçunun hesabını sorarak emperyalizmi bir kez daha mahkûm etmelidir. Bu süreçte biz sosyalistler Honecker'e (eleştiri hakkımızı saklı tutarak) sahip çıkmalıyız.

Dün, Berlin'de dünya komünist hareketinin önderlerinden Georgi Dimitrov yargılamaya ve sosyalizmi mahkûm etmeye çalışan Faşist Alman mahkemelerinin uğradığı hüsrana, bugün Honecker'i yargılayanları da bekliyor. Erich Honecker, mahkeme önünde yaptığı siyasi açıklamada savunma yaparak bu iddianameye ve bu mahkemeye "hukuk görüntüsü" vermeyeceğini belirtmiş ve emperyalizmin bu girişimini "Elinizden geleni ardınıza koymayın" diyerek baştan boşa çıkarmıştır.

Erich Honecker, yaptığı siyasi açıklamanın mantığını "Bu mahkemeden ve bu davadan DAC hakkında adil bir siyasi, ahlaki değerlendirme beklemiyorum.

Yine de bu siyasi tiyatronun verdiği bu olanağı değerlendirip, görüşlerimi halkıma ulaştırmak istiyorum" diyerek ortaya koyuyor ve ekliyor: «... bu davanın siyasi olarak bir tek amacı kalıyor: DAC ve bununla birlikte Almaya'da sosyalizmi tamamen aşağılamak.

"DAC'ın ve bu arada Almanya ve Avurupa'da sosyalizmin yenilgisi onlara yetmiyor gibi. İşçi ve köylülerin iktidarda oldukları dönemi korkunç ve canice göstermeyen her şeyin kökünün kazınması isteniyor. Piyasa ekonomisinin (kapitalizmi bu isimle güzelliyorlar) zaferi ve sosyalizmin yenilgisi tümünden olsun isteniyor.

Hitler'in bir zamanlar Stalingrad önünde söylediği gibi "Düşmanın bir daha asla ayağa kalkmaması" isteniyor».

"....."

"Yine de hayatımın sonunda DAC'ın boşuna kurulmamış olduğu kanısındayım. Sosyalizmin mümkün ve kapitalizmden daha iyi olacağını işaretini vermiştir. Yenilgiye uğrayan sosyalizm değil, bir tecrübey-

di. Ama insanlık, hiçbir zaman bir döneme başarılı olmadı diye yeni fikirler ve yollar aramaktan vazgeçmemiştir. Şimdi, bu denemenin neden başarısızlıkla sonuçlandığını araştırmak gerekiyor. Yenilgiye uğramamız da, kesinlikle Avrupa'daki sosyalist ülkelerin sorumluları olarak bizim önlenebilir hatalarımızın rolü büyüktür."

Fazla söze gerek yok. Emperyalizmin dünya üzerinden yok etmek istediği sosyalizm, tarihsel bir olgudur ve geleceğin dünyası sosyalizmle kurulacaktır. Bugün, kan içicilik, sömürgecilik ve gericilikten başka bir anlama gelmeyen emperyalizmin Honecker'in şahsında yürütmeye çalıştığı sosyalizmi yargılama girişimi boşa çıkarılmalı, onun gerçek yüzü sergilenmelidir.

**KAHROLSUN EMPERYALİZM!..
YAŞASIN SOSYALİZM!..**

Nazım DEMİR

FAŞİZME VE SERMAYE MÜCADELEYİ YOĞUNLAŞTIRALIM

İşçi sınıfının pratik mücadele alanında ortaya çıkan yeni mücadele dalgası tüm sanayi ve kentsel bölgelere yayılıyor. İşçilerini grev, direniş, işgal ve sokak eylemleri sık sık yapıyor, artık süreklilik kazandı. İşçi hareketinin en belirgin özelliği, eylemlerin hem her geçen gün daha fazla işçiyi kapsaması ve hem de sertleşmesidir. İşçi sınıfı mücadelesinin yaygınlaşması ve sertleşmesi, sermayeye ve devlete karşı verilen sınıf mücadelesine ileri bir boyut getiriyor.

İşçi eylemleri kamu emekçilerinin eylemleriyle destekleniyor. Kamu emekçileri, sendika yönetimlerinin reformist yönelimine ve devletin baskısına rağmen kitlesel bir biçimde sokaklarda sürüyor. Gene kamu emekçilerinin "Ankara Platformu" hükümetin, kamu sendikalarının haklı istemlerini kabul etmemesi halinde 15 Ocakta grev kararı aldığını açıkladı. Kamu emekçilerinin hükümetin yasal düzenlemesini beklemeden, grev hakkını grev yaparak kullanma anlayışını benimsemeleri, şimdiye kadar atılan adımları bir ileri düzeye çıkartacaktır. Kamu emekçilerinin grev hakkını grev yaparak kazanmaları biçimindeki bir görüş, tarafımızca uzun bir süredir savunuluyor. Kamu çalışanları sendikalarının bu görüşü pratik mücadelenin dayatması ile kabul etmeleri, görüşlerimizin emekçi kitlelerle buluşması ve bütünleşmesi açısından temel önemdedir. Burada kesin olarak göz önünde bulundurulması gereken nokta; birincisi, alınan filli grev kararının tüm alanlarda en geniş biçimde desteklenmesi, ikincisi, devlet güçlerinin böylesi bir eyleme saldıracağı hesap edilerek hazırlıkların buna göre yapılması gerekiyor. Kapitalist devletin sürekli gelişen ve yoğunlaşan memur eylemlerini bir noktada durdurmak ve önünü kesmek için harekete geçeceği mutlak. Eğer sendikaların reformist yöneticileri, eylemi içerden kırmazlarsa (eğer böyle olursa bu bir ihanet olur), devletin silahlı güçleri olan ordu-polis kesinlikle saldırıya geçecek-

tir. Devletin saldırısı karşısında aktif-direngeç ve mücadelecı bir tutum alınmalı. Devletin eylemi kırmamasına eylemcileri boğazlamasına izin verilmemelidir. Mücadele bundan sonraki safhada ancak zora dayanarak ilerleyebilir. Hareketin önünde devletin silahlı barikatları duruyor. Faşist devlet barikatları ancak zora dayalı eylemlerle aşılabilir.

Faşist devletin işçilere yönelik terörü az-

gınlık kazanarak sürüyor. Sermaye sınıfı, işçi eylemlerinin kırılması ve yenilgi ile sonuçlanması için tüm devlet güçlerini harekete geçirdi. Kurşunlar namıyla sürüldü, süngü takıldı ve coplar işçilerin kafasına indirildi. Petkim işçileri, Küçükçekmece Belediye işçileri, Marmar işçileri, vb. devlet terörüne uğradılar. İşçilere yönelik devlet terörünün bundan sonra daha bir yoğunluk kazanarak devam ettirileceği kesindir. Şurası da kesindir, işçi sınıfının eylemleri bundan böyle daha da sertleşecektir. Türkiye, sınıfın sınıfa karşı kıyasıya mücadelesi ile yol alıyor. Sınıf mücadelesi tarihin motorudur.

İŞÇİ EYLEMLERİ, İÇTE SARI SENDİKACILARIN, DIŞTA DEVLETİN SALDIRISIYLA KARŞI KARŞIYADIR

Kürt halkının her geçen zaman daha da yayılan, yoğunlaşan ve sertleşen ulusal-sınıfsal kurtuluş savaşının; Türkiye işçi sınıfının toplumsal kurtuluş savaşını ile boyutlanması ve bundan ötürü halkların dev-

YEMENE KARŞI VERİLEN YÜKSELTİLİM M SERTLEŞTİRELİM!

rim mücadelesinin birleşik biçimde gelişmesi tekелci sermaye güçlerini paniğe soktu. Ege men burjuva sınıf, Kürt halkının özgürlük savaşının Türkiye halklarının demokrasî-sosyalizm mücadelesiyle bütünleşmesini önlemek için her tür yöntem ve yola başvuruyor. İşçi sınıfını milliyetlere bölmek, halkları birbirine düşman etmek, sermaye sınıfının ve devletin şimdi başvurduğu yöntem-

sertleştirmek ve iktidarı ele geçirme mücadelesine dönüştürmektir.

**PROLETARYA,
HALKLARI VE TÜM EMEKÇİLERİ
DEVLETİN YIKILMASI MÜCADELESİ
ETRAFINDA BİRLEŞTİRMELİDİR.**

Faşist devlet, işçi sınıfı, Kürt ulusu, Türk halkı, tüm ezilen halklar ve küçük mülk sahipleri üzerinde tam bir terör uyguluyor. Faşist devlet uyguladığı terör ve sınıfsal olarak burjuva konumu ile proletaryanın, ezilen halkların ve tüm emekçilerin ortak düşmanıdır. Tüm ezilenler ancak bu ortak düşmana karşı birleşebilirler. Yalnızca devrimci proletarya, halkları ve emekçileri faşist devlete karşı mücadelede birleştirebilir. Proletarya, tüm ezilenlere bu öncülük görevini, kendini mesleksel alanına hapsedmezse yerine getirebilir. Proletaryanın tüm ezilenlere öncülüğü, teorik bir doğru ve felsefi bir gerçek değil, aynı zaman da pratik bir sorundur. Proletarya pratikte devrimci sokak gösterilerine yönelerek ve her defasında mücadelesini yoğunlaştırıp sertleştirerek gerçek anlamda öncü bir sınıf olarak davranmış olur.

Sınıflar mücadelesi keskinleşiyor, devrimci durum olgunlaşıyor. Karşı devrim güçleri, ordusu, polisi, meclisi, hükümeti, partisi, basını ve tüm kurum ve kuruluşlarıyla, gelişen devrim hareketini ezmek için iç-savaş düzenine geçti. Saldırıları daha bir yoğunlaştı. Kürt halkına yönelik saldırılar vahşet boyutu kazandı; devrimcilerin kaçırılarak "ortadan kaybedilmesi" sorgusuz sokak infazlarının süreklilik kazanması, işkencenin sistematik olarak sürdürülmesi, soruşturmaların ardı arkasının kesilmemesi, askerî faşist diktatörlüğün kanlı yöntemleridir. Ege men tekелci kapitalist sınıf ve O'nun açık terörist iktidar aygıtı faşist devlet, halkların ortak devrim mücadelesini kan ve ateşle önleme ve ezmeye çalışıyor. Halkların devrim mücadelesi bu ateş ve kan çemberinden geçerek yükselmeye devam ediyor, edecek...

lerdir.

Sermaye sınıfı ve çanak yalayıcıları olan sarı sendikalar, işçi hareketini bölmek, gelişen devrim mücadelesini ezmek için tam bir "ulusal mutabakat" içerisindedirler. Dikkat edilirse görülecektir, yapılan son işçi eylemleri içte sarı sendikacılar, dışta ise devlet tarafından kırılmıştır. İşçilerin eylemlerini kırmak, işçi sınıfını devrim mücadelesinden alıkoymak için, devlet ve sarı sendika saldırısının bundan sonrada süreceği mutlaktır. Burjuvazinin ve uşaklarının saldırısını boşa çıkarmak için temel önlem örgütlü, kitle sel devrimci sokak eylemlerini yükseltmektir. Sermayeye, faşizme karşı mücadele, sarı sendikalara karşı mücadele ile birlikte verilmeli. Devlete karşı kullanılan devrimci zor, sarı sendika yönetimlere karşı da kullanılmalı.

İçinde bulunduğumuz devrimci durum döneminin güncel görevi, sermaye ve faşist devlete karşı verilen mücadeleyi yükseltmek, yoğunlaştırmak,

EĞİT-SEN'DE BİR ADIM İLERİ İKİ ADIM GERİ

EĞİTİM EMEKÇİLERİ VE EĞİT-SEN'LİLER,

Temelinde alın terimiz ve emeğimiz bulunan 80 sonrası Türkiye'nin en dinamik, en kitlesel örgütlenmelerinden biri olan Eğitim-Sen için böyle bir başlık kullanarak yazı yazılabileceğini iki yıl önce kabul etmek bir yana, düşünmek bile aklımızın ucundan geçmezdi. Ancak gelinen noktada, gerçeklere sırtımızı dönerek bir yere varamayacağımızın ve zaafaların üstünden atlamanın gelecek için daha büyük zaafılara fırsat tanımak olacağının bilinciyle, yazımızı kaleme alıyoruz.

D. Emeğin 16. sayısında yayınlanan ve Eğitim-Sen kongresinde tüm delegelere dağıttığımız "KAMU EMEKÇİLERİ AYAĞINDAKİ PRANGADAN KURTULMALI" başlıklı yazımızda da ısrarla altını çizdiğimiz REFORMİZM teşhirimiz, bu kongrede tüm çıplaklığıyla kendini ortaya koydu...

Bizler Emekçi Kamu Çalışanları olarak, Eğitim-Sen'in yaratılması aşamasında, ülkemizde ilk defa kamu emekçilerine sınıf mücadelesine örnek örgütlenme özlemi içinde idik... Bu özlem ve 12 Eylül faşizmine karşı duyduğumuz kin, hiçbir özveriden kaçınmadan, her türlü bedeli ödeme kararlılığıyla içimizden ayrılıp teslimiyeti seçerek farklı bir sendikal örgütlenmeye gidenlere rağmen, Eğitim-Sen'de bütünleştik...

Sınıf ve Kitle sendikacılığı ilkeleriyle, tabandan tavana demokratik bir inşaya sahip sendikal örgütlenmede o günkü bütünleşmeye fiili sendikal örgütlülük yaratıldı... O bütünlük ta ki tüm duyarlı kamu emekçileri ve eğitim emekçilerine benimsendi ve desteklendi... Genel sınıfsal çıkarla adına, 12 Eylül'den çıkarıldığını sandığımız dersler bu bütünlüğün hammaddesiydi... Ancak bugün görünen ve ortaya çıkan o ki, o günkü bütünlük, örgütsel zayıflığın giderilmesi ve toparlanarak grupsal çıkarların ikamesini hedefleyen taktiksel bir tutummuş... Kuruluş aşamasında zorla yönetime önerildikleri halde görev almayanlar bugün anahtar, mütefazi davrananlar ise belirleyici oldular...

Kurucu yönetimde 7 farklı eğilimin bileşeni oldukça uyumlu direktken ve üretken iken ikinci yönetim 5 eğilimin bileşenine ve kongre salonuna yansıyan olumsuzlukların zemini oluşturdu... Şimdi ise karşımızdaki üçüncü yönetim görünüm itibarıyla 3 eğilim ama aslında yönetimin 9'da 5 çoğunluğunu ele geçiren tek eğilimin yönetimine dönüştü...

41 bin üyesiyle henüz işkolumuzun %6sını örgütlemiş bir oluşum geriye kalan %94'ün katılımını, tek anlayışın hegemonyasıyla sağlayabilir mi? Böylesi bir anlayış kitlelerin karşısına çıkıp biz sendikamızda, dil, din, düşünce, ırk ve renk ayrımı yapmaksızın herkesi görmek istiyorum derse ne kadar inandırıcı olurlar?

Kendilerine devrimci, demokrat, yurtsever, kimliklerini yakıştıranlar, diğer devrimci anlayışların bile kendilerini ifade etmelerine burjuva yöntemlerle ipotek koyarken, sosyal demokratlara, liberallere ve hatta işkolumuzdaki renksiz, tarafsız, kimlik-siz hatta ve hatta gericilere önderlik etme, sendikal birliğin yolunu açma yeteneğine sahip olabilirler mi?

Bu soruları soruyoruz, çünkü inanıyoruz ki her gerçek EĞİT-SEN'li bu soruların yanıtını biliyor... Ve yine her Eğitim-Sen'li olan ve oluşacak olan her türlü olumsuzluğu rağmen sendikasına sahip çıkarak sendikal ilkeleri yoksayan, örgütlülüğü ve mücadeleyi geriye çekenlere karşı da amansızca mücadelesini sürdürecektir...

Eğitim-Sen 1. Olağan üstü kongresi ile Demokratik Kitle Örgütü olma özelliğini yitirmiştir... Artık bir siyasi tekke görünümündedir... Bu nedenle kimse Eğitim-Sen'i eleştirme hakkına sahip değildir? Eğitim-Sen'in D.K.Ö. olma özelliğini ortadan kaldıran siyasi hegemonya eleştirilerin tek muhatabıdır... Zira yaptırımlar, hatalar, zaafalar ve olacaksa eğer (ki olursa seviniriz) başarılar 9 kişilik yönetimin 5 ini elinde tutan anlayışın eseri olacaktır.. Geriye kalan 4 koltuğu paylaşan iki anlayışı eleştirmeye bile gerek duymuyoruz... Çünkü varlıklarını bir siyasi şemsiyenin gölgesinde iki koltuk için ipoteğe koyanlar olsa olsa ziyafet sofrasının garnitürleri olurlar ki, garnitürler geçen yönetimde ne kadar belirleyici oldularsa şimdide o kadar yaptırımları olacaktır...

Ülkemizin sorunlarını örgütümüzün sorunlarından bağımsız, ülkemizde yaşayanların bir parçası olan Eğitim Emekçilerinin sorunlarını da ülke sorunlarından bağımsız olarak ele almak bir yanılğı olur. Bu nedenle, gerek yönetimin çalışma raporunu ve gereke kongremizdeki olumsuzlukları değerlendiren temel hareket noktamız ülkemizin nesnel gerçeklikleri olacaktır...

İsmet Aktaş yönetiminin çalışma raporunu irdelemeden önce raporun yayınlanmış biçiminin Eğitim-

Sen tüzüğüne aykırı olduğunu tespit etmek gerekir...

Tüzük Madde 14- (son paragraf) "Delegelere Merkez Genel Kurul toplantısının gündemi, iki genel kurul arasındaki döneme ait faaliyet raporu ve gelecek dönemin tahmini bütçesi toplantı tarihinden 15 gün önceden bildirilir.»

Bu yapılmış mıdır? Hayır... Neden? Çalışma raporunun kongreden önce incelenmesini ve kongrede eleştirilmeyi engellemek için...

Şimdi rapora geçelim. Rapor da ki dünya tahlilinden hemen sonra ülke tahlili var.

«Ülkemizde ise demokrasi ve özgürlük mücadelesi yürütenlere karşı baskı, şiddet, sindirme ve hatta katliamlar yapılmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçi sınıfların sömürüye ve zulme karşı yürüttüğü mücadeleyi boğmak isteyenler, diğer yandan Kürt halkını yok sayan politikalarını şiddetle bütünleştirerek katliamlarla bir ulusu yok etmeye yönelik girişimler içindedirler. Şırnak, Göle, Cizre, Çukurca ve Kulp'da yaşananlar bunun en somut ve çarpıcı örneklerindedir. Hakları birbirine düşman etmeyi amaçlayan politikalar bölge dışında İzmir, Antalya, İstanbul vb. yerlerde de uç vermeye başlamıştır. Binlerce yıldır içiçe ve kardeşçe yaşayan Türk ve Kürt haklarının birbirine düşman etmeye çalışan bu politikalara emekçi hakların kardeşliği zemininde ve işçi sınıfının bilimsel dünya görüşü perspektifiyle karşı çıkılmalıdır. Türk, Kürt kim olursa olsun her gün yeniden onlarca insanın ölümüne neden olan bu savaş durdurulmalıdır.»

Eleştirilerimiz olmasına rağmen aynen katılıyoruz ve yönetimi kutluyoruz.

7. paragrafın sonu ilginç ve çelişki dolu, ama yönetimimizin sınıfsal bilincine ters değil. «Ülkemizde sokak infazları, kayıplar, DKÖ'ler ve basına saldırılar her gün daha da artmaktadır. Üniversitelerimiz özgür birer bilim yuvası olmaktan uzak, birer kışla haline getirilmiştir. İşçi sınıfının sendikal hak ve özgürlüklerine yönelik baskılar bu dönemde daha da artmış, toplu işten çıkarma, sendikasızlaştırma ve taşeronluk politikaları yaygınlaştırılmıştır. Tüm bu olanların "demokratikleşme" ve "şeffaflık" vaatleriyle iş başına geçen DYP-SHP koalisyonu döneminde de yapılıyor olması düşündürücü ve ibret vericidir.»

Çünkü Mayıs 92'de yayımlanan Yasa Taslağı Önergelerinin 7. sayfasında Çalışma ve S.G.B. Mehmet Moğultay'a hitaben yazılmış yazı, yönetimimizin TC'nin en kanlı siyasi iktidarı DYP-SHP ko-

lisyonundan nedenli umutlu olduklarının göstergesidir... Bu kadar umutla sistemin iktidarına destek veren bir yönetim elbette ki hayal kırıklığına uğrayacak, düşünmek ve kendi kendini sorgulamak zorunda kalacaktır. Anti-terör yasası, siyasi cezalara ne kadar indirim getirdiyse, CUMUK insan hakları ihlallerini ne kadar engellediyse, iş güvencesi yasasında çalışanlara ancak o kadar güvence verebilir...

Dünyanın neresinde iktidarı elinde tutan sermaye sınıfı, emekçilerin haklarını kendiliğinden vermiştir ki, bizim ülkemizde de versin...

Bakın çalışma raporunun bir yerinde şöyle deniyor. "Örgütlü mücadelemiz sonucu en üst düzeyde hükümet yetkililerinden Çalışma Bakanlığına, Devlet Bakanından Milli Eğitim Bakanlığına kadar bir çok yetkili sendikamızı resmen tanımak zorunda kalmış ve sendikamızla resmi ilişkiler içine girmişlerdir.

I. Olağan Genel Kurulumuza giderken yaşadığımız ekonomik, mesleki ve özlük sorunlarımızda da hiç bir iyileşme olmamıştır."

Çalışma Bakanı bizi tanıdıysa, yazılı bir toplu sözleşme çağrısı yaptı mı?

M. E Bakanı bizi tanıdıysa eğer, bir alt paragraf takileri neden yazdınız? Neden bu sorunlar çözümlenmedi?

Eğer bu üst düzey yetkililer sendikamızı tanıdıysa 5 Aralıkta Gaziosmanpaşa meydanında Kamu emekçilerini copleyan, gözaltına alan polise kimler emir verdi?

Değerli arkadaşlar, siyasi iktidarlar bir bütündür... Ve bir sınıfın siyasi hegemonyasına tekabül eder... Yani ya sermayenin diktatörlüğü vardır, ya da proletaryanın... Her iki sınıfın uzlaşarak iktidarı paylaştıkları bir sistem henüz icat edilmedi, edilemezde. Çünkü emek sermaye arasındaki çelişki UZLAŞMAZDIR...

Bizim yönetimin kavramakta güçlük çektiği şey tam da budur... Uzlaşmacılık ta bilerek, ya da bil-meyerek tam da böylesi durumlarda ürer... Nasıl mı? Açıklayalım.

Raporda resmi ilişkiden bahsediliyor... Siyasi iktidarlarla sınıf örgütlerinin resmi ilişkileri sınırlıdır... Sadece sınıfın düzen içi sorunlarını çözme yolunda Toplu sözleşme masasındaki ilişkiyle, anlaşmazlık halinde hukuk karşısında ve GREV anındaki ilişkiler resmidir.

Yoksa bir taraftan en demokratik hakları gasp ederken yasal mitinglere saldırırken, sürgünler ve sömürmeler açarken, diğer taraftan sendika baş-

kamı yurt dışı gezisine davet etmek resmi ilişki değildir... Bu sadece oyalamaya yönelik sistemin taktiksel uzlaşma ilişkisidir...

Şevket Yılmaz'ın bile göstermelikte olsa sadece hükümete değil, daha ileri giderek sistemin aygıtını hedefleyerek "**DEVLET GÜVENİMİZ KALMAMIŞTIR**" dediği bir dönemde; Eğitim-Sen genel başkanından şu tavrı beklerdik... (Kamu oyuna bir açıklama yaparak)

"Ey Milli Eğitim Bakanı, işverenim olarak tamamen senin yetkinde olan, üyelerime yönelik sürgünler ve soruşturmalar durmadan, sendika üyelerime dayattığınız anti-demokratik uygulamalardan vazgeçmeden, İLK-SAN, TÖYAK vb. sorunlar çözülmeden ben seninle yan yana olamam" diyerek tavır koyabilmeliydi.

Aynı bakan bir taraftan bizim yönetimi oyalarken, 5 Aralık günü sokakta coplunan Eğitim Emekçilerine sırtını dönerek bizzat kendi eliyle kurdurttuğu Devlet Güdümlü sendikasının kongresinde konuşma yapıyordu...

Raporunda "Her türden hak ve özgürlüğün örgütlü mücadeleyle elde edilebileceğine inanan bizler bu sorunlarımızın tek yanlı olarak siyasal iktidarlar tarafından çözülemeyeceğini bilecek kadar gerçekçiyiz" diyen yönetim kurulumuz bu gerçekleri zamanında görememiş midir?

Yine aynı raporda bu 7 aylık süreçte yapamadıklarımızı, çözemediklerini söyledikleri sorunların en sonunda "uluslararası belgelere de geçen temel bir insan hakkı olan herkesin kendi ana dilinde eğitim yapmasına ilişkin somut bir adım atılmadı." diyorlar.

Bu konuya biraz eğilerek, söylediklerinin tam tersine konuyla ilgili çok büyük bir adım attılar... Yukarıda da kısmen örnekler verdiğim, Mayıs 92'de yayınlanan Yasa önermelerini inceleyince **Anadilde eğitim hakkının reddedildiğini** göreceksiniz.

"82 Anayasasına ve tüm anti-demokratik yasalar HAYIR..." sloganı Eğitim-Sen'in bir şiarıdır...

Bu şiarın tam tersine 82 Anayasasının kısmen restore edilmesiyle Demokratik bir sendikalar yasasına ulaşacağı iddia ediliyor. Şimdi birlikte okuyalım.

Madde 3 Türkiye devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir.

Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

Milli marşı "İstiklal Marşı"dır.

Başkenti Ankara'dır.

Bu madde kaldırılmadan Anadilde eğitim yapılamaz. Bu maddenin kalkması içinde 4. maddenin yani dolayısıyla 1924-1961 ve 1982 anayasalarının bu güne kadar hiç değişmemiş olan özünün ortadan kalkması gerekiyor...

Ulusların kendi kaderini tayin hakkıyla birlikte, Anadilde eğitim gibi en demokratik insan hakkını da yok sayan bu maddenin içinde olduğu, 82 Anayasasının tümüne karşı mücadele yükseltilmelidir.

Tabii ki bu konu sorunun özü, sorunun en güncel en yakıcı yanı, daha da vahim.

Çünkü anadilde eğitim talebi yaşayan insanların hedef talebidir... Ekonomik-demokratik ve özlük haklar da öyle... Ölü insanların hiçbir talebi olmaz...

Siyasi iktidarıyla, burjuva kurum ve kuruluşlarıyla, basınıyla, sivil faşist örgütlenmeleriyle sınıfa ve tüm ezilen halklara karşı iç savaşın sürdürüldüğü bu ülkede, kitle katliamlarına sokak infazlarına, gözaltında kayıplara sessiz kalışımızı bir tarafa bırakıyorum... Bunlar hiç yaşanmamış varsayalım. Ama bu örgüt için canından olan, yaşama hakkını ortaya koyarak Eğitim-Sen için mücadele eden, adlarını raporumuz da satır arasında şöyle bir geçirdiğiniz, üyelerimiz için neler yaptınız...?

- Cenazelerinde kitlesel yürüyüşler mi yaptınız...?

- Yurt çapında kampanyalar mı açtınız...?

- Uluslararası İnsan Haklarına mı başvurduunuz...?

- Katledilme emrini verenlerin kapılarına mı dayandınız...?

Neler yaptığınızı bilmek istiyoruz.

Üyelerinin yaşama hakkını savunmada acze düşenler elbette ki onların diğer haklarını da savunamazlar...

Eğitim-Sen mücadelesi yayınlanan bu yasa önermeleri ile yara almıştır... Reformist bir yaklaşımın ürünü olan bu önermeler derhal kongre kararıyla geri çekilmelidir.

Kurucu yönetim döneminde komisyonca hazırlanmış olan alternatif yasa önermesi geliştirilerek kitlelerin incelemesine sunulmalıdır...

Eğitim-Sen'in hedefi; yasalarla faaliyetleri sınırlanmış bir sendika değil, her konuda kendi iç işleyişini tüzüğündeki kurallara göre yürüten, sistemin denetiminden bağımsız bir sendika olmalıdır...

Ancak o zaman sınıfsal karakterde bir örgütlenme olabiliriz...

Sorunları doğru tespit etmek, güzel bir dille ifa-

de etmek, yorumlamak yetmez...

Mücadeleci bir sendikada aslolan, tespit ve yorumlara denk düşen eylemlilikler içinde olmaktadır... Bunu yapabilmek içinde, ciddi, sürece ve gündeme uygun süreklilik arz eden bir programa sahip olmak gerekir...

Çalışma raporunun en sonunda küçük bir paragraf olarak ele alınan hedefler ise eksik yanlış ve yetersizdir...

"Yine önümüzdeki süreç kitlelerin eğitim, mücadele ve örgütlenme bütünlüğü içinde kitlelerin değiştirilip dönüştürüleceği, diğer bir deyimle örgütte ve kitlelerde nitelik sıçramasının yaratılacağı, **Hak Verilmez Alınır** şiarının bilince çıkarılacağı bir süreç olacaktır. Eğitim emekçilerinin sendikal mücadelesinin başarıya ulaşması için örgüt içi demokrasi ile birlikte kurumlaşmanın yaratılması, ulusal düzeyde kamu emekçilerinin ve işçi sınıfının, uluslararası düzeyde ise işçi sınıfı ve kamu emekçilerinin sendikal mücadelesiyle bütünleşmek zorunluluktur.

Önümüzde yönetimin somut bir çalışma programı olmadığı için tüzükle yetineceğiz...

* Tüzüğün 54. maddesinde Eğitim Fonu, gelirlerin en az %15'i olarak belirlenmiştir... Bu fon oluşturulmadığı için, üyelerdeki nitelik sıçraması da olmadı... Grev hakkı ortada olmadığı için ise grev fonuna gerek de yok mu diyorsunuz?

* "Hak Verilmez Alınır" şiarı sendika kurulmadan önce vardı. 2 yıl içerisinde bilince neden çıkmadı?.. Önümüzdeki süreçte nasıl ve hangi yollarla çıkacak?

* Örgüt içi demokrasiden kastınız nedir? Örgüt içi demokrasiyle birlikte kurumlaşmak demek, yönetimlerin heterojen yapısını giderek homojenleştirmek anlamında ele alınıyorsa ifade doğrudur, çünkü uygulaması böyle... Yani 9 ilk kişi ki yönetimin salt çoğunluğu olan 5 kişi ele geçirilmişse örgüt içi demokrasi vardır... Öyle mi?

* Soruyorum, bu mantıkla, sınıf ve kitle sendikacılığı arasındaki ilişkiyi nasıl açıklıyorsunuz..?

Ulusal düzeyde kamu emekçileri ve işçi sınıfıyla bütünleşmek nasıl olacak?

* Uluslararası düzeyde işçi sınıfı ve kamu emekçilerinin mücadelesiyle bütünleşmek, sizce Eğitim-İş aracılığı ile GEV (Alman Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası) ilişkisi yürütmek midir?.. Yoksa dünyada başka sendikal kurum ve kuruluşlar var mıdır? Onlarla hangi anlamda nasıl bir ilişki kurmayı düşünüyorsunuz?..

Bu soruları çoğaltmak mümkün. Ancak hiç birine yanıt almak mümkün değildir?

Çünkü bu tür sorulara yanıt sözlü verilemez... Yönetimlerin çalışma programlarında somut yazılı hedefler biçiminde bulunurlar...

Program bir taahhüttür... Neler yapılacağı nasıl yapılacağı, ne zaman yapılacağını planlı bütündür.

Yönetimin en büyük zaafı örgütü programsız bırakmasıdır... Önünde hedefi ve çalışma yöntemleri belli olmayan kitlelerin ne yöne gideceği de belli olmaz... Bizde de böyle oldu...

Bu nedenle sekreterliklerin tek tek neler yaptığını bakmak yersizdir... Yönetime gelirken bir şeyler yapma sözü vermediler... Ortaya bir çalışma programı koymadılar, olmayan programa bakarak sen şunu yapmışsın, sende bunu yapamamışsın demek mümkün değildir... Ne yapmışlarsa kabulümüzdür demekten başka bir çare yoktur...

Zaten sekreterliklerin tek tek bir şeyler üretmesi de mümkün değildir... Çünkü hiçbir sekreterliğin aylık faaliyetleri yürütmede kullanacağı ödeneği de yoktur... Örgütün maliyesi adeta bir bakkal yöntemiyle işletilmiştir... Hiçbir sekreterlik kendi faaliyet ve ihtiyaçlarını kendisi tespit edememiş, tümünün adına harcamalar tek imza ile yürütülmüştür... Örgütün içine düştüğü mali sıkıntının asıl nedeni de, plansız ve programsız bir çalışma yönteminin sonucudur...

Gün olmuş para olmadığı için fotokopi çekilememiş gün olmuş para bol geldiği için yarın düşünülmeden lüks kartona ofset baskı işler yaptırılmış...

Programsızlık denetimsizliği, denetimsizlik kendiliğindenciliği, kendiliğindencilik örgütsüzlüğü ve kastlaşmayı yaratmış durumdadır... Bu kastlaşma sekreterliklerin bağımsız iş yapabilme, kendi büro ve çalışma ekiplerinin oluşmasının önünde de engel yaratmıştır... Hiçbir sekreterliğin iş takvimi olmadığı gibi merkez yönetimin de programatik bir iş takvimi olmamıştır...

Başkanın kongrede itiraf ettiği gibi kararlar yazılı değil sözlü alınmaktadır... Hatta hiçbir merkez yönetim kurulu toplantısını tutanağı bile yok... Tam anlamıyla bir keyfiyet denetimsizlik ve kişisel inisiyatif... Örgütün geçmişi kayıp, arşivi kayıp, yazılı belgeler kayıp, geleceğe karşı sorumluluk yok...

Genel merkez yazılı raporlara dayanan bir çalışma sorumluluğuna sahip olmadığı için tabandan gelen sorumlu insanlar ve organlarca gönderilmiş yazılı raporlar ise hiç incelenmemekte, hatta kaybol-

makta...

İşin garip yanı tüm olumsuzluklar, genel merkez binasının düzensiz yapısı ve pejmurdeliği ortada iken, bu insanlar tekrar tekrar seçim kazanabiliyorlar... Daha da garibi belki dünyadaki istisnai örneklerdendir, genel kurulda hakkında yolsuzluk iddiası olanlar, (iddiadan öte denetleme kurulu raporuyla sabit) alkışlanabiliyorlar. Bu olanlara bilimsel bir tanımlamayla ad konması gerekirse;

Demokratik merkezîyetçiliğin yaptırımını mı denmeli?

Ademi Merkezîyetçiliğin yaptırımını mı denmeli? Eğitim Emekçilerinin yaptırımını mı denmeli?

Elbette ki böylesi bir işleyişe sahip olan örgütlülük, kongreleri örgütün sorunlarını tartışıldığı yer olmaktan bilinçli olarak uzaklaştıracaktır... Zira örgütsel sorunlar tartışılırsa çalışmalar bir bir irdelelirse 29 milyonluk bütçe açıkları bir tarafa hiç tasavvur edilemeyen tartışma konuları ortaya çıkabilir... Öyleyse çare nedir? Kongrenin oldu bitti mantığı ile divanında yardımıyla bir seçim kongresine dönüştürülmesi ve hatta gerekiyorsa delegelerin ve üyelerin konuşmasına hiç fırsat verilmemesi... Öyle de olmadı mı?

Saat 10 yerine 11'de açış, saat 14'e kadar konuk konuşmacılar, saat 18'e kadar çalışma raporu tartışmaları saat 19'a kadar yönetim anlaşmazlığının siyasi düellosu... Sonrada delegelerden konuşma talebi fazla geldi, konuşma süresi 3 dakika, buyrun cenaze namazına... 500 delegenin 451 tanesi salonda hazır, bunlardan sadece 74 tanesi konuşma talebinde bulunmuş... Oran %17. Misafirlerin %100'ü sınırsız süreyle konuşurken (34 kişi) aklınız neredeydi...

Şunu dürüstçe itiraf ediniz, bilinçli bir uygulama ile yönetimin eleştirilmesi örgütün sorunlarının tartışılması engellenmiştir...

Demokrasi anlayışınıza dikkat çekiyoruz... "Söz yetki karar tabana" ama konuşma hakkı yöneticilere... İlginç bir demokrasi... Her halde başkanın hiç dilinden düşürmediği "Yeni dünya düzeni" demokrasi anlayışı olsa gerek...

Çalışma raporundaki mali raporla, denetleme kurulu raporundaki mali saptama birbirini reddediyor... Yani biri doğru ise diğeri yanlış olmak zorunda... Ama aynı demokrasi anlayışı hem çalışma raporunu akladı, hem de denetleme raporunu. Daha da ilginç hiç ortada olmayan disiplin kurulu raporu bile akladı... Pes vallahi, pişkinliğin ve oldu bittinin bu kadarına pes...

Bizler Emekçi Kamu Çalışanları olarak genel kurulda da ifade ettik, örgütümüzü burjuva yasalara yargılatmayız... Ancak kendimiz de yargılanması gerekiyorsa yargılarız... Bu nedenle genel kurulda örgütümüze ağır bir leke süren yolsuzluk söylemini araştırarak bir komisyon önergesi verdik ancak, oy çokluğuyla reddedildi... Eğer yolsuzluk iddiaları ve denetleme kurulu raporu doğru değil idiyse, neden bir araştırma kurulu oluşturulmasına yanaşmadınız?.. İki kongredir verdiğimiz her 4 ayda bir tabana mali bilanço yayınlanması önergemizi neden parmak sayınıza dayanarak reddediyor sunuz?..

Ancak şu bilinsin ki örgütsel sorunları tartışmaktan kaçmakla bir yere varamazsınız... Bir gün biriken sorunların altında ezilirsiniz... Sizin ezilmenizi bile Eğitim-Sen için bir güç kaybı görürüz, ama asıl kayıp Eğitim-Sen'in ve fedakâr Eğitim-Sen'lilerin kaybıdır... Bununda bedeli çok ağır olabilir...

Çok olumsuz bir ortamda, izbe ve teknik donanımdan mahrum bir salonda örgütüne sahip çıkma sorumluluğu ile kongreye katılan tüm delege arkadaşlarımıza teşekkür ederken, örgütümüzün genel çıkarlarını önde tutarak, sınıf mücadelesine katkıda bulunabilecek daha direktken ve sorumlu yönetimler seçmede daha titiz davranmaya da özen göstermeleri delegelik sorumluluğudur diyoruz...

Kongre salonunda dağıttığımız bildiri de kamu çalışanlarının ayağındaki pranga olarak tanımladığımız Reformist anlayış için, rahmetli TKP'yi aratmıyorlar demiştik... Bu kongrede yaşananlardan sonra, (ki hepsini yazmak örgütsel olumsuzluklara da yol açabilirdi, onun için kısaca değindik) söylememizin hiç de abartısı olmadığı, hatta rahmetli TKP'ye rahmet okuttukları kendilerince kanıtlandı...

Bu vesile ile tüm Eğitim-Sen'lileri; iş kolumuzda sendikal birliğin yaratılması için, sendikal demokrasinin kesintisiz uygulanması için, tabanın gerçek söz ve karar sahibi olması için, sistemin yaptırımlarına ve uzlaşmacı sendikal anlayışlara karşı mücadeleye çağırıyoruz...

YAŞASIN KAMU EMEKÇİLERİNİN MÜCADELE BİRLİĞİ

YAŞASIN İŞÇİ VE EMEKÇİLERİN MÜCADELE BİRLİĞİ

YAŞASIN HALKLARIN MÜCADELE BİRLİĞİ

YAŞASIN EĞİT-SEN

EMEKÇİ KAMU ÇALIŞANLARI

"BÜYÜK YANILSAMA"YI YAŞAM PARÇALIYOR!

Dergimizin geçen sayısında, "TKEP/L I. Kongre Belgeleri" adlı bir kitapçıkta zannedilen "Uluslararası Durum ve Emperyalizmin Çelişkileri" başlıklı bir yazı yayınlandı. Dağıtımının sınırlı bir çevrede gerçekleştirildiği anlaşılan bu kitapçıktan böyle önemli bir bölümün alınarak daha geniş bir kitleye seslenen Devrimci Emek sayfalarında yayınlanması çok yararlı oldu. Üstelik, söz konusu yazıdaki düşünceler, Türkiye solunda bugünkü yaygın eğilimlere ters bir görünüm oluşturuyor, aynı anlama gelmek üzere, sağ dalgaya karşı kararlı bir marksist-leninist çizgiyi yansıtıyor.

O yazıda bir bölüm var ki, orda söylenenlere karşı çıkacak birinin itirazını dayandırabileceği göstergeler her geçen gün biraz daha azalıyor. Önce, okuduğunuz yazının da esin kaynağı olan bu bölümü aktarmak istiyorum: «(...) çünkü karşı-devrimciler, kapitalizme dönmek için yanlış bir dönemi seçtiler. Bir kere kapitalizm, yükseliş değil düşüş, yani çürüme aşamasına girmiştir. Diğer taraftan kapitalizm sürekli derinleşen kendi sistemsel krizin girmiş durumda. Bu koşullarda emperyalist devletler olsa olsa "karın doyurmayan" bol miktarda nasihat verebilirlerdi. Öyle de oldu. Karşı-devrimciler beklentilerine ulaşamayınca ağlayıp sızlanmaya başladılar. Böylece "özgürlük ve refah" masalı bir iki yıl içinde iflas etmiş bulunuyor.»

Ben bu yazıda, kendim fazla bir şey eklemeden, Devrimci Emek'in yukarıdaki paragrafın yayınlandığı sayısıyla hemen he-

men aynı günlerde matbaadan çıkan iki Amerikan dergisinden bu alıntıyı destekler nitelikte aktarmalar yapacağım.

Bir kere bu iki derginin aynı gün (1 Aralıkta) çıkan sayılarında bu konuyu kapak konusu yaparak çok geniş yer ayırmaları rastlantı değil. SSCB'nin dağılması bir yılını dolduruyor. Bununla birlikte, bu iki dergi, yalnızca bu dağılmanın "birinci sene-i devriyesi münasebetiyle" Rusya'yı kapak ve dosya konusu yapıyor değil. Bunun yanında önemli bir etken de bugünlerde ABD'de yeni bir yönetimin görevi devralıyor olması. Bu yeni yönetim, ABD'nin kendi iç bunalımının her geçen gün derinleşmesi karşısında "içe yönelme" vaadiyle seçimi kazandı. ABD politikalarında etkileri yadsınamayan her iki derginin baş kaygısı yeni başkanlarını Yeltsin'e destek konusunda ikna etmek.

RUSYA'NIN KIŞI, AMERİKA'NIN TIME'INI KORKUTUYOR

Dergilerden biri, şu ünlü Time. Time'ın 1-7 Aralık tarihlerini kapsayan uluslararası baskısında Rusya "özel rapor" konusu olmuş. Kapaktaki manşet, Rusya Geçmişinden Kaçabilir mi? İç manşet ise "Hoşnutsuzluk Kışı". Evet, Rusya'nın ünlü sert kışı, emperyalizmin korkulu rüyası olmuş durumda. Her şeyin kötüye gittiği Yeltsin Rusya'sı bu kışı atlatılabilecek mi? Time korkusunu saklamıyor: "Romanov'ların saltanatı, Kerenski'nin geçici hükümeti, ve Gorbaçov'un SSCB'si... Hepsi de kar yağarken, gündüzlerin soğuk, gecelerinse uzun olduğu günlerde yıkıldı". Time'a göre

1992'nin şu son günlerinde Rusya, "Tehlikelerin kuşattığı bir mucize" haline gelmiş durumda. "Mucize" dediği, karşı-devrimcilerin iktidarı ele geçirmesi. "Tehlike" ise, komünistlerin yeniden yönetime gelmesi. Sözümler ona "tehlike"nin şansı ise azımsanamayacak kadar yüksek: "Ekonomi kötüleşmeye devam ederse, bu kâbus gerçekleşecek gibi". Üstelik, "bu kez, Ağustos 1991'dekin tersine, komplocular soğuk, kızgın ve bitkin bir kalabalıktan önemli bir destek sağlayabilirler." Time bunlardan şu sonuca varıyor: Clinton tümüyle içe yönelmemeli, kış bitmeden Yeltsin'le sık sık telefonla ve yüz yüze görüşmeli, onu her yönden desteklemeli. Ancak, hem Time, hem de diğer Amerikan dergisi, ABD'nin ve genelde "Batı'nın durumunun da hiç parlak olmadığını saklamıyorlar.

Devrimci Emek'in yer verdiği yazıda şöyle bir bölüm de vardı: «Karşı-devrimciler iki iç nedenden hedeflerine ulaşamadılar: Birincisi, on yıllar boyu kolektif mülkiyete dayanan ve toplumsal yaşamını buna göre biçimlendiren kitleleri bundan vazgeçirmek öyle başarılacak bir iş değildir; ikincisi, toplumdaki sosyalist güçler üzerinde büyük bir şiddet uygulamadan, onları ezmeden geriye dönemezlerdi.»(abç)

"Toplumsal yaşamını buna göre biçimlendirme" nin sonucu ne olabilir? Time cevaplıyor: "Sorun, Sovyetler Birliğinin çöküşünden bir yıl sonra bile Rusya'nın hala Yeltsin'in yokluğunda reformların sürekliliğini güvenceleyecek politik kurumların eksikliği çökmesi.

Güçler ayrılığı ilkesi temelinde bir sistemin kurulması çabaları ilerlemiyor. Yasama, yürütme aygıtıyla (=executive branch. Burada devletin dikey örgütlenmesi, devlet görevlileri kastediliyor-g.ç.) giriştiği bitmeyen kavgalar yüzünden aksıyor. Yeni anayasa mahkemesi, kendisine uygun olmayan bir anayasayla iş görmek zorunda".

Buradan beklenen konuya geçiyoruz. Time, iki sayfasını da "karanlık güçler"e ayırmış. Ağlıyor: "Saatleri geri döndürmeye çalışan

sertlik yanlıları sürekli güç kazanıyorlar". Dergi bu "muhafazakârlar"dan en çok Yurttaşlar Birliğini öne çıkarmış. Fazla da saldırgan bir üslup kullanmıyor bu gruba karşı. Bir önceki yazıda, yani Yeltsin'e ayırdığı iki sayfasında, Yeltsin'in gerekirse muhalifleri içinden en az radikal olanlarla iktidarını bile paylaşabileceğinden söz edilmişti. Görünen o ki, Time'ın uzmanları bu iş için Yurttaşlar Birliğini "münasip" buluyorlar. Yurttaşlar Birliği öyle görünüyor ki, geçmiş

dönemde SBKP içinde bürokratlaşmış, yozlaşmış unsurların birliği. Kendileriyle "ortalarda bir yerde" buluşması koşuluyla hükümeti destekleyebileceklerini söylüyorlar. Devletçi görüşleri var. Ekonomide devlet denetimi olsun istiyorlar. Bazı mallarda fiyat denetimi, enerji sektöründe devlet tekeli vb. öngörüyorlar. "Karanlık güçler" arasında Time'ı en çok korkutan, ordu içindeki "muhafazakârlar" ve "inatçı komünistler". Her ne kadar yüksek generaller Yeltsin'e ordunun desteği konusunda güvence verdilerse de" diye söze giren Time, orduyu "wild card" deyimiyle niteliyor. Verilen güvencelere karşın ordunun bir "wild card" olarak kaldığından yakınıyor. Bu deyim anlamı ise, bazı kâğıt oyunlarında sabit bir değeri olmayan, duruma göre değişik değerleri alabilen kart.

"Politika" üst başlığını taşıyan yazıya geliyoruz. Manşet: İki Trilyon Dolarlık İstek Listesi. Yazı şu cümleyle başlıyor: "Rusya, en zengin ülkelerin bile sağlayamayacağı kadar fazla para ve uzman ihtiyacı içinde". Derginin 32 sayfasını ayırdığı bol resimle süslenmiş 11 yazının hemen her birinde öne çıkarılan ortak görüş, Clinton'ın Yeltsin'e yardım etmesi gerektiği. Burada da bu görüş hemen öne çıkıyor: Clinton her ne kadar iç sorunlara eğilme vaadiyle seçimi kazanmış ve bunu uygulayacaksa da, onun bunu rahat rahat yapabilmesi için dünyanın durumu önemliymiş. "Rusya serbest pazar demokrasisine geçme sürecini ne kadar başarılı bir biçimde sürdürürse, Clinton da iç sorunlarla uğraşmakta o kadar zaman ve olanağa sahip olur" deniyor. Diğer batılı hükümetler de yardımın gerekliliği konusunda

SPECIAL REPORT

anlaşıyorlarmış, ama uzmanlar arasında bunun en iyi nasıl yapılabileceği halâ tartışma konusuymuş. Bir kısmı sürekli para aktarılması çağrısı yaparken, diğer bir kısmı da "pazarın gerektirdiği gibi" davranmayı öğreninceye kadar seçme devlet firmalarının açıklarının karşılanmasını savunuyorlarmış. Yapılacak yardımın miktarı konusunda da pek uzlaşma yokmuş. Batı Almanlar zaten 16 milyon eski akrabalarını entegre etmek için yıllık 100 milyar dolarlık faturanın şokunu yaşıyorlarmış; üstelik Doğu Almanya zaten kurulu bulunan bir hukuki ve ekonomik sisteme katılmasına rağmen, ekonomik bütünleşmenin tamamlanması ancak 20 yıllık bir sürede gerçekleşebilecekmış. Eski Sovyet Cumhuriyetleri için bununla karşılaştırmalı bir tahmin yürütülürse, yıllık maliyet 1.8 trilyon dolar (yani 1 trilyon 800 milyar dolar) oluyormuş. Ne var ki, istikrarlı ve başarılı bir Rusya'nın garantilenmesi, bütün dünya için yaşamsal önemdeymiş. Ama batıyı saran ekonomik durgunlukla, cömertlik git-tikçe daha da zorlaşıyor, özellikle de zengin ülkeler, Rusya'daki kaosun bütün paralarını yutması korkusunu hissettikleri zaman. Avrupa, Japonya, Kanada ve ABD tarafından 1990'dan beri BDT üyesi 10 cumhuriyete hibe ya da borç olarak toplam 81 milyar dolar verilmiş. Bunların üçte ikisinden fazlası, Sovyet askerlerinin Doğudan ayrılışı konusunda çok istekli olan Bonn hükümetinden çıkmış. ABD 9.2 milyar dolar vermiş, bunun 5.5 milyarlık bölümü Rusların Amerikan çiftliklerinden aldıklarına karşılık kredi olarak verilmiş. Büyük sanayileşmiş ülkelerin bu yıl için söz verdikleri miktar 24 milyar dolarmış. Bunun yarısının doğrudan,

yarısının ise IMF, Dünya Bankası gibi kuruluşlar aracılığıyla verilmesi gerekiyormuş. Bu yılın sonuna kadar Moskova, doğrudan doğruya zengin ülkelere yaklaşık 18 milyar dolar toplamak zorundaymış. Ancak zengin ülkeler bunun için %30'luk aylık enflasyonu %9'a düşürmek gibi "Rusya'nın yakınına bile uğraması söz konusu olmayan zorlu reform hedefleri" talep ediyorlarmış Rusya'dan.

Şimdi bir önceki yazıya bir göz atalım. Üst başlık: Ordu. Manşet: "İşsiz bir ordu". Bütün iyimser bakma çabasına rağmen bu yazıdan sırttan da kapkara bir tablo: Bakılmayan bir ordu ve dev bir askeri sanayi sektörü... Ordunun küçültülmesi milyonlarca işsiz yaratacak, hem askerler, hem silah fabrikalarını personeli, bir de bunların aileleri... Askeri sanayinin başka sektörlerle dönüştürülmesinin maliyeti 150 milyar dolar. Rusya'nın geçen yıl silah satarak kazandığı ise yalnızca 5 milyar.

"Yeni Rusya-Görüntüler" üst başlığını taşıyan ve "Rüyanın Ölümü" manşetiyle 60 yıl öncesiyle bugün karşılaştıran 8 sayfalık bol resimli bir bölümü atlıyoruz. Aslında bir iki sözcüğün çıkarılmasıyla bu sayfalar bir sosyalist propaganda broşürü haline getirilip fabrikalarda işçilere dağıtılabilir. Ama yayınladıkları vesikalık fotoğrafların yanına bile hemen "copyright..." yazıp fotoğrafın yayın hakkını mülk haline getiren bu adamlarla mahkemelik olmaya değmez.

Şimdi göz gezdireceğimiz bölümün üst başlığı Ekonomi. Manşetiye şöyle: "Halâ İşlememesinin Nedeni". Bu bölümün açık sözlü yazarından yorumsuz aktarıyorum: "Geçen 11 ay içerisinde, Yeltsin tüketim mallarının fiyatlarını serbest

biraktı ve devlet mülkiyetini özel kişilere satmaya başladı. Ama reformlar Rusya'nın sosyal güvenlik ağını parçaladı, enflasyonu, işsizliği ve yaşam düzeyini kötüleştirdi, hatta komünist yönetime yönelik bir nostalji yarattı. (Reformlarda) bundan sonraki adım, milyonlarca işçinin çalıştığı ve T-72 tanklarından çeliğe kadar bir dizi ağır ürün üreten binlerce modası geçmiş fabrikasının yazgısını kararlaştırmak." Bundan sonrasını çevirmiyorum, özetliyorum: Reformların selameti için bu fabrikaların ölümüne terk edilmesi gerekiyor ve bu konuda reformcularla "muhafazakârlar" arasında amansız bir savaş sürüyor. Yeltsin yönetimi, ya sayıları binleri bulan ve milyonlarca işçi ailesini doyuran bu fabrikaları kapatıp kızgın bir kalabalığı karşısına alacak, ya da bunları kapatmamak için sürekli para basarak enflasyonu kat kat yükseltecek. Dolayısıyla, şu ya da bu yoldan, kızgın kalabalıkları mutlaka karşısında bulacak. Açık sözlü ve üzgün yazarımız devam ediyor, özetliyorum: Ocak ayında 59 bin olan işsiz sayısı bugün 905 bine ulaşmış durumda. Bir tahmine göre nüfusun üçte biri yoksulluk sınırını altında yaşıyor. Rus ekonomistler, yıllık enflasyonu 1992 için % 2200 olarak hesaplıyorlar.

Bundan sonra gelen ve Baltık Ülkeleri üst başlığını taşıyan yazı da önemli. Başlık oldukça uzun: "Letonyalılar, Litvanyalılar ve Estonyalılar Komünizmin Sonunun Mükemmel Bir Hayatın Başlangıcı Olacağını Umuyorlardı, Ama Şimdi Birçoğu SOĞUK VE BIKKIN" Yazı Litvanyalıların eski komünist yöneticilerini yeniden iktidara getirmelerine değinerek başlıyor. Ama yeni adlarıyla Demokratik İşçi Partisi, Ortodoks komünizme dö-

nüşü öngörmüyormuş. Yine de se-
çilmeleri Baltık ülkelerinin Sovyet-
lerden ayrılmalarında taşıdıkları
beklentilerin hayal kırıklığıyla so-
nuçlanmasının göstergesiymiş. Ya-
zarımız, her üç ülkede de gerçek-
leşmesi pek yakın sanılan aydınlık
bir gelecek vaadinin geçen 12 ay
içinde hızlı ekonomik gerileme,
toplumsal kutuplaşma (milliyetçi-
lik) ve siyasal çekişmelerle yıpran-
dığını görmüş. Baltık ülkelerinde
genellikle durgunluk ve bitkinlik
egemenmiş (fırtına öncesi sessizlik
bu olmasın). Fiyatlar aşırı yüksek-

miş, ekonomik reform çok yavaş gi-
diyormuş, "siyasal gelişme" ise ta-
mamen durmuş. Yazarımız, akıllı
bir adam olduğunu da kanıtlıyor:
"Litvanya seçimleri, halkın, siyasal
ve ekonomik reform uğruna taşıya-
bileceği yükün de bir sınırı olduğu-
nu göstermesi açısından bir uyarı-
dır."

Son yazı Kültür üst başlığını ta-
şıyor ve çok kısaca değineceğiz.
Bu bölümü John Cohan yazmış.
Çok özetle söyleyecek olursak, şu
tezi getiriyor: "Sadece McDo-
nald's'ları ve Barbie bebekleri var

diye (Rus'ların) Amerikalılar gibi
düşünmelerini beklememeliyiz."
Doğru söylüyor. Kendileri de her
halde sırf McDonald's'ları ve Bar-
bie bebekleri var diye böyle çürü-
müş, hayvanileşmiş bir topluma sa-
hip değiller.

Time'dan aktaracaklarım bu ka-
dar şimdi diğer dergiyi geçiyorum.
Ben kısaca USN diyeceğim ama
derginin tam adı U.S. News &
World Report, yani Türkçesiyle
ABD Haberleri ve Dünya Rapo-
ru".

DÜNYA RAPORUNDA RUSYA: ABD'YE KÖTÜ HABERLER

Rusya'nın bugünkü durumu,
USN'in bu sayısının Dünya Rapo-
ru. On sayfada dört yazı yer alı-
yor. Bir de çok önemli bir anket
var. Derginin kapak manşeti: Ha-
rabe Rusya. Kapağa Kızıl Mey-
dan'da dilenen yaşlı bir adamın
resmini koymuşlar. Resim Kasım
1992 tarihini taşıyor. Kapağın di-
ğer küçük başlıkları ise "Özel An-
ket: Boris Yeltsin Zor Durumda"
ve "Köylerde Yaşam: Ebedi Rus-
ya'nın Yaşadığı Yerler". İç man-
şet de aşağı yukarı aynı anlamda:
Rusya Harabesi. Şöyle bir giriş
yapmışlar: "Demokratlar geriliyor,
ekonomi altüst ve halk umudunu
yitiriyor Ama Batı, Rusya'nın çö-
küşünü engelleyecek bir şeyler
yapabilir".

USN, adeta felaket tellallığı ya-
pıyor. Time gibi onunda derdi
Clinton'ı Yeltsin'e yardıma çağır-
mak. Anti-komünistlikte Time'-
dan geride değil, ama konuya
ayırıldığı 10 sayfası kapkara bir
Yeltsin Rusya'sı tablosu çiziyor.
Bu da kesinlikle Time'daki yazıla-
ra göre çok daha gerçekçi bir tab-
lo oluyor. Günlük Komsomolska-
ya Pravda gazetesi, gelecekteki
mesleklerine ilişkin sorulara ver-

U.S. TROOPS, SOMALIA AND THE NEW WORLD DISORDER

BILL CLINTON'S
RIGHT-HAND MAN

RUSSIA IN RUINS

► Exclusive poll:
Boris Yeltsin's
quagmire

► Life in the
villages: Where
eternal Russia
survives

RED SQUARE, MOSCOW, NOVEMBER 1992

dikleri yanıtlarda 20 yaşın altındaki genç kızların yarısından fazlasının fahişeliği yüksek çekiciliği olan bir iş olarak gördüklerini yazmış; USN aktarıyor. USN sızlanmaya devam ediyor. Ruble neredeyse göçmüş, ekonomi hiper-enflasyonun eşiğine gelmiş durumda. Kitlese işsizlik, zaten neşesiz olan çalışanları da tehdit ediyor. Rusya İçişleri Bakanlığına göre bu yılın ilk dokuz ayında gerçekleşen cinayet ve cinayete teşebbüs olayları, geçen yılın aynı dönemine oranla yüzde 32 daha fazla. Aynı dönemlerde silahlı soygunlarda yüzde 60, evlerden hırsızlık oranlarında yüzde 51 artış var. Komünist Partinin ilgisiyle ülkeyi yönetecek hiçbir sivil kurumun kalmadığını yazıyor USN. Hükümet kararnamele önemsenmiyormuş. Ölüm oranı doğum oranını aşmış, nüfus azalmaktaymış. Bu yıl şeker ve süt gibi temel besin maddelerinin fiyatları on kat artarken, sınaî üretim yüzde 20'ye kadar düşüş göstermiş. Bu düşüş, Amerika'daki Büyük Bunalım Yıllarında bile hiç bir yıl bu düzeyde görülmemiş. Bir yıl önce neredeyse sıfır olan işsiz sayısı, gelecek yıl 4 milyona, 1994'te ise 10 milyona ulaşacakmış (siz, USN'nin verdiği rakamların bir kaç katını alın).

Gelelim USN'nin anketine. Derginin, bağımsız olduğun söylediği Rus kamuoyu araştırma firması Vox Popüli'ye yaptırdığı bu ankette Yeltsin ve reformlar lehine tek bir sonuç bile yok. Anket sonuçlarını aktarıyorum: Ezici çoğunluk, en büyük sorunlarının yüksek fiyatlar olduğunu söylüyor, sorunlar listesi düşük gelir, işsizlik ve diğer ekonomik zorluklar biçiminde bir sıra izliyor. Yelt-

sin'in Rusya Başkanı olarak gösterdiği performansı ankete katılanların yüzde 34'ü onaylıyor, yüzde 53'ünün yanıtı olumsuz, yüzde 13 ise "bilmiyorum" demiş. (Gelişmelerin, bu yüzde 13'lük "bilmeyenler" grubunu da "onaylamayanlar" grubuna katacağı anlaşılıyor.) Sonraki anket sorusu, bir yıl öncesine göre Yeltsin'e duyduğunuz güvende ne yönde değişiklik oldu?" biçiminde. Yanıtların dağılımı şöyle: Arttı ya da aynı kaldı (yüzde 11), azaldı (yüzde 61), hiçbir zaman güvenmedim (yüzde 22). Görüldüğü gibi bağımsız olduğu belirtilen Vox Populi firmasının hata payı eksi ya da artı 0.02 (yüzde 2) olarak gösterilen araştırmasına göre Yeltsin'e halkın yüzde 83'ü güvenmiyor. Bir de yüzde 6'lık bir kararsızlar kitlesi var. Katılımcı sayısının en fazla tutulduğu son soru ise "Rusya hükümetine ne kadar güveniniz var?" biçiminde. Yanıt dağılımı: Tam olarak ya da esas itibarıyla güvenenler (yüzde 31), az ya da hiç güvenmeyenler (yüzde 65), kararsızlar (yüzde 4).

Hazır anket sonuçlarını okumuşken, USN yazarların Rusya'da duyup yazdıkları bir şakayı da aktarayım sizlere. Anti-komünistlerden çıktığı kesin olan bu şaka, bir yıl önce SSCB'nin yıkılışıyla başlayan sürecin halk üzerinde yarattığı etkiyi ironik bir biçimde özetlemesi açısından ilginç. Şaka şu: "Bolşeviklerin 75 yılda başaramayıp da yeni demokratların 12 ayda başardıkları iş nedir? Yanıt Komünizmi çekici hale getirmek".

USN, Rusya'nın köyleriyle de ilgilenmiş. Üç sayfada köy izlenimleri anlatılıyor. Ana fikir, Rus köylerinin bütün gelişmelerin çok uzağında olduğu, bildikleri gibi

yaşamaya devam ettikleri (USN yazarına göre zaten Rus bu köylerinin tarihsel özelliğiymiş, zaten Rus köyleri yüzyılın başındaki devrimlere de katılmamış). Köylülerin çoğu, ürettiklerini satma düşüncesini kaşlarını çatarak karşılıyor. USN yazarı köylülerin bu tutumundan acıyarak söz ediyor. 75 yıllık "komünist sulta" boyunca ellerinden alınma bu tür "özgürlükleri" unutmuş oldukları için köylülere acıyor. Köylüler ürettiklerini satmanın ayıp olmadığına ikna etmeye uğraşırken, bir köylü kadın bu yazar hanımefendiye biraz kenara çekip şöyle demiş: "Ben bir kere Moskova'da patates sattım, ama lütfen bunu köyde kimse duymasın".

USN'in daha sonra ele aldığı konu petrol. Dış gelirler açısından Yeltsin'in en çok bel bağlayacağı petrol sektörünün durumu da içler acısı. Bir de kış iyice bastırınca Sibiry'a da makineler donduğu için petrol çıkarılamıyormuş. Yani kış her yönden soğuk geçecek Yeltsin ve çetesi için.

USN'in son yazısı fabrikaların durumuyla ilgili. Binlerce fabrikanın çalışmadığından, işçilerin durumunun gittikçe kötüleştiğinden, parasızlıktan okulların bile kapandığından söz ediyor.

NOKTALARKEN

Yazının başında söylediğimi yaptım ve "kendim fazla bir şey eklemedim". Bunu yapma nedenimi açıklamamıştım, şimdi kendiliğinden anlaşılmalı olmalı, Amerikan dergilerinden aktardığım bu satırların her birinin birkaç sayfa yorumu yapılabilir. Ben bu yorumları okuyucunun yapmasını amaçladım.

Gürsel ÇETİNER

BELEDİYE İŞÇİLERİ DİRENDİLER KAZANDILAR

Aylarca ücretlerini alamayan belediye işçileri Zonguldak'ta direnerek kazandılar. Hakları elde etmenin ancak mücadele ve direnişten geçeceğini işçi sınıfına bir kez daha kanıtladılar. 1991 yılından dahi alacağı bulunan Belediye işçileri 23 Kasım günü iş bırakma eylemine başladılar. İş bırakmayı aktif mücadeleye dönüştüren işçiler, Acılık'taki işyerlerinde toplanarak her gün madenci anıtına ve belediyenin önüne yürüyerek taleplerini haykırıyorlardı. İşçiler ilk günden itibaren "Ölmek Var Dönmek Yok" şiarıyla yola çıktılar. Haklarını elde etmeden bu direnişten vazgeçmeyeceklerini dosta düşmana gösteriyorlardı.

Direnişçi işçiler kendilerine karşı olan tüm silahları kendi lehlerine dönüştürmeyi bildiler. Tüm Zonguldak halkını yanlarına aldılar. Direnişin ilk günlerinde biriken çöpleri toplayan çevrecileri işçiler "En Büyük Çevreci Belediye işçisi" sloganıyla yanıtladılar. Çöpleri toplayacağınıza, Zonguldak'ın içinden geçen pis dereyi ıslah edin önerisini götürdüler ve sonuçta çevrecilerde çöp toplamaktan vazgeçerek direnişe destek verdiler.

Kent merkezini her gün miting alanına dönüştürerek yasalara rağmen kendi meşruiyetini yaratan işçiler halkın alkışları ile desteklendiler. İşçilerin en büyük destekçileri ise aileleri oldu. İşçilerin eşleri ve çocukları soğuk ve yağmura rağmen her gün "açlıktan ölmeyiz biz bu yoldan dönmeyiz" sloganıyla işçilerle yürüdüler.

Direnişin kararlılıkla sürdüğünü gören işveren, toplam 22 milyon alacağı olan işçilere 2,5 milyon ile 5.5 milyon arasında para dağıtarak direnişi bitirmeyi hedefledi. Fakat işçiler bu tuzağa düşmeyecek alacaklarının tamamını ödenmeden iş başı yapmama kararını sürdürdüler. Bunun üzerine işveren

işten atma tehdidinde başvurarak bu tehdidini işçilere yazılı olarak bildirdi. İşçiler bu tehdide "Tehditten Korkmayız Yarında Buradayız" sloganı ile karşılık verdiler. Paranın bankada olduğunu bu para işçilere dağıtılmadan iş başı yapılmayacağını tekrarladılar.

İşçilerin kararlı tutumu bazı güçleri harekete geçirdi. 17 Aralık günü Acılıkta işçilerin önü polis ve jandarma barikatı ile kesildi. İşçilerin önüne kesenler "Halk Artık Sizi Daha Fazla Destekliyor, bu yürüyüş tehlikeli duruma geldi" gerekçesini öne sürüyorlardı. İşçiler yürümek için vali ile görüşürken, işçileri bakanlığından kesinlikle yürütmememe emri geliyordu. Bu durum üzerine 21 Aralıkta izinli miting düzenlendi. Mitinge binlerce işçi, destekçi ve aileler katıldı. Belediye-İş şube başkanı Nihat Ayçiçek istemlerini ve kararlılıklarını dile getiren bir konuşma yaptı. İşçiler "Ölmek Var Dönmek Yok, Haklıyız Kazanacağız" sloganlarıyla kararlılıklarını "Yaşasın İşçilerin Mücadele Birliği" sloganlarıyla da desteğe gelen işçileri selamlıyor ve sınıf dayanışmasının önemini vurgu-

luyordu. Eşler ve çocuklar ise "Eşimizin-babamızın hakkını söke söke alırız" sloganlarıyla mücadeleyi denli kavradıklarını gösteriyordu.

İşçilerin kararlı direnişi, sonunda işvereni dize getirdi. 1991 yılından kalan tüm alacaklar 23-24 Aralık günlerinde ödendi. İçeride kalan 7 şer milyon civarındaki alacak ise 93 Martına kadar ödenmek üzere anlaşmaya varıldı.

Tam bir ay süren bu kararlı direniş işçilere ekonomik haklarını kazandırdı. Şimdi işçiler aynı direnişi ve mücadeleyi sınıfın özgürlüğü için de göstermek zorundadır. Yoksa kazanılan hakların geçici olduğu kısa sürede görülecektir. Kazanımların geçici olmaması kendi ellerimizdedir. Direniş sırasında İzmir Belediye işçilerinin Ölüm Yürüyüşünü anlatan "Ölüm Yürüyüşü Güncesi" kitabını okuyan işçiler kendi direnişlerinde kitaplaştırılması isteklerini sendikada dile getiriyorlardı.

**KURTULUŞ ELLERİMİZDEDİR.
YAŞASIN İŞÇİLERİN MÜCADELE BİRLİĞİ**

ZONGULDAKTAN BİR İŞÇİ

ALIAĞA'DA MİTING

Petkim işçileri toplu sözleşme görüşmeleri sürerken, sözleşmelerin masa başında değil, sokak eylemleriyle kazanılabileceği bilinciyle eylemlerini sürdürüyorlar. İşçiler bu amaçla 20 Aralık 1992'de Aliğa iskele meydanından, Belediye meydanına kadar süren bir yürüyüş ve miting düzenlediler. Mitinge Aliğa işçileri, işçi ailelerinin yanı sıra çevre il ve ilçelerden gelen demokratik kitle örgütleri, sendikalar ve işçilerden oluşan kalabalık bir kitle katıldı. Özellikle İzmir'den gelen İzmir Belediye işçileri, Petrol-İş ve DİSK üyesi işçilerle Kamu çalışanları sendikalar platformu üyelerinin etkin katılımı göze çarpıyordu.

İskele meydanında başlayan yürüyüş, düzenli kortejler, pankartlar ve sloganlarla sürdü. Yürüyüş ve

miting boyunca atılan "çağdaş köleliğe son", "Ankara Ankara duy sesimizi, bu gelen işçinin ayak sesleri", "işçi memur el ele genel greve", "Haklıyız, güçlüyüz, kazanacağız", "Yaşasın işçilerin mücadele birliği" vb. sloganlarla taleplerini ve kararlılıklarını dile getirdiler.

Belediye meydanında Petrol-İş Aliğa şube başkanı Mustafa Öztaşkın bir konuşma yaptı. Öztaşkın konuşmasında toplu sözleşme görüşmelerinin sürdüğünü belirterek "hakkımızı alıncaya kadar eylemlerimiz devam edecek. Grev bizim en doğal hakkımızdır, istersek yaparız" dedi. Daha sonra iş kollarındaki grev hakkının 12 Eylülcüler tarafından gasp edildiğini, Petkim işyerlerinde son üç yılda 12 işçinin iş kazası sonucunda hayatını kaybettiğini ve işkollarının kansere ne-

den olan maddelerle sık sık yüzde kalmaları nedeniyle can güvenliği açısından rizikosunun yüksek olduğunu sözlerine ekleyerek, sağlık vb. sosyal hakların yetersizliğini vurguladı.

Yürüyüş ve miting boyunca polis, her kitle eyleminde olduğu gibi panzerleri, copları ve silahlarıyla yine oradaydı. Kitlenin kararlılığı ve disiplini polisin müdahalesini engelledi.

Diğer konuşmacıların konuşmaları bitince miting dağıldı. Miting boyunca yaşananlar ve mitinge katılımın yüksekliği, işçilere, düşmanına tekliği karşısında sınıfın mücadelesinin birliğinin ve eylemsel dayanışmasının gerekliliği, ve sonucu belirlemede bunun önemini kavranması açısından yararlıydı.

PETKİM'DE DİRENİŞ

Petkim'de 21.11.1992'de başlayan toplu sözleşme görüşmelerinin tıkanması üzerine işçiler direnişe geçerek, işyerlerini terk etmeme kararı aldılar. Grev yasağı kapsamında bulunan işkolları nedeniyle grev yapamayan işçiler, toplu sözleşme görüşmelerindeki tıkanıklığın aşılması için fabrikadan mal sevkini önlemek amacıyla kantarı, işgal edip kamyon giriş-çıkışını engellediler. Bunun üzerine işveren mahkemeye başvurarak eylemin yasadışı olduğunu belirtiyor ve mahkemede eylemin yasadışı olduğu doğrultusunda karar vererek bu kararı sendikaya bildiriyor. Ama işçiler grev hakkının grev yaparak elde edileceğinin bilinciyle hareket ettiler ve üretilen malların dışarıya sevkiyatını engellemeye devam ettiler. Fabrika otomasyon olduğu için ve petrokimyanın büyük tehlike içermesinden dolayı üretimi durdurmanın büyük zorlukları var. Ama kararlı bir şekilde eylemlerini sürdürüyorlar. Eylemlerinde işçileri aileleri de yalnız bırakmayıp desteklediler. Petkim'in öne işçi aileleri ve çocuklarından oluşan kalabalık bir kitleyle miting alanına döndü. Petkim girişinin dış kapısında aileler, iç kısımda işçiler karşılıklı sloganlar atarak eylemin coşkusu arttırdılar. Aynı gün öğleden sonra saat 3.00 civarında çevik kuvvet gelerek arka ve ön kapıdan içeriye girip işçileri eylemlerinden vazgeçirmeye çalıştılar. Fakat işçiler kantarı boşaltmamakta kararlılar. Bunun üzerine polis gerçek yüzünü göstererek işçilerin üzerine saldırıyor ve kantarın üzerinden uzaklaştırıyorlar. Polisin bu saldırısını üzerine işçiler işi bırakarak fiili greve başladılar. 15 Aralık Salı günü arabulucular sendikayla görüşerek polisin ablukasını kaldırdılar. İşçiler normal vardiyalarını çalıştırmaya başladılar. Fakat vardiya çıkışında işyerini terk etmeyerek eylemlerini sürdürüyorlar. Bu bir buçuk günlük grev sermaye sınıfı üzerinde büyük bir etki yaratıyor ve bir işi bitirebilmek için seferber olmaya başladılar. İşçilerin iki önemli talepleri var. Birincisi Petkim ile Rafineri arasındaki maaş farklarının giderilmesi. Rafine işçileri 6.5 milyon lira alırken Petkim işçileri 2.5 milyon maaş alıyor. Bu farkın kesin olarak giderilmesi isteniyor. İkincisi ise gasp edilen grev haklarının geri iade edilmesi toplu sözleşmelerde anlaşma sağlanması işveren YHK'na başvurarak sözleşmeyi kendi lehine sonuçlandırıyor. Bunun için işçiler görüşmelerin YHK'da bırakılmadan bir an önce sonuçlanmasını istiyor ve bu doğrultuda da işverenin tüm yalanlarına ve girişimlerine rağmen eylemlerini sürdürüyorlar.

EYLEMLER ZONGULDAK'I ISITIYOR

Zonguldak'ta 2 yıl önceki direnişten sonra en sıcak günler yaşanıyor. Uzun süredir maaşlarını alamayan belediye işçileri 10 gündür iş bırakma eylemini sürdürüyorlar. Aileleri ile birlikte her gün şehir merkezine yürüyerek taleplerini dile getiriyorlar. Binlerce emekçinin yürüyüşü kenti her gün miting alanına çeviriyor. Madencilerin 2 yıl önce başlattıkları yürüyüş geleneğini şimdi de belediye işçileri sürdürüyor. Madenciler ise G.M.İ.S'e karşı tepkilerini göstererek, sendika genel merkezini basıyorlar. Sendikanın genel kuruluna girişleri ancak sarı sendikacıların polise bariyer kurdukları ile engellenebiliyordu. Ayrıca belediye, Seka ve madenlerde grev kararı alınmıştı.

Zonguldak'ta yükselen mücadeleye kamu emekçilerde seslerini katarak 5 Aralıkta miting düzenlediler. Eğitim-Sen, Tüm Bel-Sen, Tüm Maliye-Sen, Maden sen, Tüm Enerji Sen ve Dem Sen den oluşan Kamu Çalışanları sendikalarının düzenlediği mitinge platforma bağlı sendikaların yanı sıra Tarım Sen ve Or-Kam Sen'e bağlı kamu emekçileri ile Direnişteki Be-

lediye işçileri ve Madenciler katıldılar. İstasyon meydanında toplanan Kamu emekçileri ve işçiler saat 14'te yürüyüşe başladılar. Yürüyüş boyunca "Yaşasın Emekçilerin Mücadele Birliği, Sadaka Değil, Toplu sözleşme, Memuruz Haklıyız Kazanacağız, Toplu Sözleşme Hakkımız Grev Silahımız" sloganlarını attılar. Kamu emekçilerinin yanında binlerce işçide mitinge katılmıştı. Yıllardır ilk defa kamu emekçileri ve işçiler bu kadar kitlesel katılımlarla mücadele birliğini gerçekleştiriyorlardı. İşçiler yürüyüş boyunca "Yaşasın işçilerin Mücadele Birliği, İşçiyiz Haklıyız Kazanacağız, Kozlunun Hesabı Sorulacak" sloganları attılar.

Yürüyüş kolu madenci anıtındaki miting alanına geldiğinde halkın da katılımıyla sayıları on bini aştı. Miting alanında platforma bağlı sendikaların il başkanları ile Belediye-İş yönetimi birer konuşma yaptılar. Belediye işçilerinin çocukları attıkları sloganlarla mitinge coşku kattılar. Belediye işçileri de çevrecilerin çöp toplayarak eylem kırıcılığı girişimlerini protesto eden "En büyük çevreci belediye işçisi" sloganını attılar.

nını attılar.

Mitingdeki büyük katılım ve coşkuya rağmen bir takım eksikliklerde yaşandı. Tertip komitesinin atılacak sloganları dar tutması, örneğin "işçi memur ele genel greve" sloganının dahi listeye alınmaması emekçilerin yeterince kaynaşmasını engelledi. Ayrıca miting alanında yalnızca megafonla slogan attırılacak kararı ve miting sırasında işçilerin attıkları sloganları megafonla da attırma önerileri kabul görmeyince işçilerle kamu emekçilerinin sloganları birbiriyle çatışır duruma düştü. Bundan sonraki mitinglerde bu duruma dikkat edilerek aksaklıkların giderilmesi gerekmektedir. Bizlerde miting sırasında ortaya çıkan aksaklıklarda hatalı duruma düşmemize rağmen miting düzeninin bozulmaması için alınan kararlara uyduk. Mitingden sonra bu konudaki eleştirilerimizi ilettik.

Ayrıca mitingdeki konuşmacıların sadece ekonomik taleplere çakılıp kalması da mitingin perspektifini daraltıcı rol oynadı. Miting son olarak Belediye işçilerinin direnişini ve taleplerini dile getiren belediye-iş yöneticisinin konuşması ve "yaşasın emekçilerin mücadele birliği" sloganıyla son buldu.

Zonguldak'ta Kamu emekçilerinin ve işçilerin yükselen mücadelesi kitleselliğine ve sürekliliğine karşın henüz ekonomik temelde gelişmektedir. Bizlere ve sınıfın önderlerinin önüne koyması gereken görev, ekonomik temelde süren bu mücadeleyi, emekçi sınıfların kuruluş mücadelesine dönüştürmenin yollarını açmaktır. Zonguldak emekçilerine nihai kurtuluşun Demokratik Halk İktidarıyla gerçekleşeceğini anlatmaktır.

Zonguldak'tan
Emekçi Kamu Çalışanları

KAMU ÇALIŞANLARI İZMİR MİTINGİ

Kamu çalışanları, grev ve toplu sözleşme hakkını da elde etmek için mücadelelerini sürdürüyorlar. Bu güne kadar mücadele ederek elde ettikleri ve meşruluk kazandırdıkları sendikal haklarını grev ve toplu sözleşme hakkını da alarak taçlandırmak istiyorlar.

İzmir kamu çalışanları sendikalar platformu grev ve toplu sözleşme hakkı için 5 Aralıkta bir miting düzenledi. Miting öncesi yürüttükleri afiş çalışmaları, hoparlörlü araçlarla halka yapılan duyuru ve çağrılar mücadelesinin meşruluğunun halka anlatılması açısından olumluydu. Miting öncesi hazırlık döneminde bazı sendikaların en geri kitleye göre tavır belirleyerek kitle kuyrukçuluğu yapmaları aslında bunların kendi konularının bir yansımasından başka bir şey değildir. Bu nedenle siyasi çevrelere ve demokratik kuruluşlara karşı olumsuz bir tavır sergilediler. Siyasi çevrelerin mitinge kendi imzalarıyla katılmalarını engellemek için ellerinden geleni yaptılar. Bu çevreler, devletin devrimci muhalefete tahammül edemediğini biliyor ve devrimcilerin kendi imzalarıyla mitinge katılımı halinde "devlet güçleri bize de saldırabilir" düşüncesiyle baştan bu yolu keserek, devlet adına devrimcilere ambargo uygulamaya çalışıyorlar. Böylece reformistler, her zaman ki işlevlerini yerine getiriyorlar.

Oysa, daha mitingden iki ay önce devlet, kamu çalışanlarının Karşıyaka'da düzenlediği en meşru protesto eylemine dahi saldırıp coplayarak, tahammülsüzlüğünün salt devrimcilere değil, en küçük bir hak uğruna mücadele eden bütün emekçi kesimlere yöneldiğini gösterdi. Kamu çalışanları, bütün inisiyatifin kendi eylem komitelerinde bulunduğu bir eylemle en doğal istemelerini dile getirmek için sokağa çıktılar. Devlet içinde bulunduğu iç savaş koşullarında kendi konumundan hareketle bu eyleme

saldırma ve copla, tekmeyle, terörle bu eylemi bastırmıştı.

Miting günü İnsan Hakları Parkında 3.000 kişi toplandı. Bu İzmir'de kamu çalışanlarının ilk yasal mitingiydi ve uzun yıllardan sonra ilk kez bu kadar geniş katılımlı bir miting oluyordu. Bunun yanı sıra miting, talepleri açısından da önemli bir mitingdi. İnsan Hakları Parkında toplanan kitle, düzenli kortejler ve pankartlarla Bostanlı'ya doğru yürüyüşe geçti. 1 saatten fazla süren yürüyüş sırasında taleplerin yazıldığı pankartların çokluğuna karşın sloganlar coşkulu değildi. Yürüyüş kolu miting alanına girerken polis İnsan Hakları Derneğinin pankartını indirtmek için saldırdı. Kitlenin kararlı tutumu karşısında başarılı olamayarak geri çekilmek zorunda kaldı. Bir süre sonra daha güçlü bir saldırı düzenleyen polis, üç kişiyi göz altına alınca kitle polise yönelik sloganlar atmaya başladı.

Polis, üç memuru gözaltına almıştı. Ancak bunlardan bir tanesi diğer memurlardan farklıydı! Çevik kuvvetin saldırı sırasında onlarla beraber direnen kitleye saldıran bir sivil polisti bu! Durum anlaşılınca derhal serbest bırakıldı.

Kitlenin polis saldırısı karşısında

sinirlerinin gerilmesi ve polisin sürekli protesto edilmesi üzerine harekete geçen tertip komitesinin de girişimiyle gözaltına alınan iki memur da serbest bırakıldı.

Bostanlıdaki miting alanında yapılan konuşmalar kitleyi bir arada tutamadı ve gruplar halinde dağılmalar başladı. Konuşma boyunca alandaki kitlenin sayısında ve coşkusunda düşüş yaşandı. Yürüyüş boyunca pankart açarak yürüyen dergilerin Bostanlı'da alana girerken miting tertip komitesinin ambargocu tavrıyla bu pankartları toplayarak alana girmeleri bir başka olumsuzluktu. Siyasi dergilerin miting tertip komedisinin bu ambargocu tavrını yıkma yerine bu tavra boyun eğmeleri bir geri adım olmuştur.

Kamu çalışanları sendikaları aynı gün İzmir'den başka İstanbul ve Zonguldak'ta da birer miting yaptılar. İzmir'de çok daha kitlesel olması gereken bu miting ancak 4000 kişilik bir kitlenin katılımıyla gerçekleşti. Bunun bir nedeni İzmir'de yapılan ilk yasal miting olmasıydı, ancak önemli bir nedeni ise sendikaların, tabanı mitinge çekmek için yerli ve ciddi bir çalışma yürütmemesiydi.

İSKENDERUN BELEDİYESİNDE İŞTEN ÇIKARMALAR DEVAM EDİYOR

İskenderun belediyesi sistemli ve dikkatli olarak, başını ağrıta-
ğını gördüğü işçileri tasfiye etme
yöntemiyle işçiler üzerinde rahat
egemenlik kurma peşinde.

92 yılının başlarında gerçekle-
şen grevin ardından 16 işçinin işine
son verildi. İşten çıkarılan işçilerin
direniş eylemleri (belediye önün-

de açlık grevine gitmeleri) sonucu
biri dışında hepsi işe alındılar. İşe
alınmayan işçi için belediye başka-
nı Hasan İhsan, ben bununla uyuşa-
mıyorum diyordu.

Grevin sonuçlanmasından bir-
kaç ay geçmeden işçilerin alacakla-
rı birikmeye başladı. İşçilerde ar-
tan bir hoşnutsuzluk ve eylem hazır-

lıkları tekrar başlayınca, daha da
yıpranmayı göze alamayan Hasan
İhsan işçilerin bir miktar alacakla-
rını vererek onları teskin etti. Fa-
kat bu arada, diğer işçileri de teh-
dit ederek bir işçiyi daha işten attı.
Belediye başkanı Hasan İhsan ke-
sinlikle kararlı, direnen, sınıfsal bi-
linçle hareket eden işçileri istemi-
yordu.

Bunun üzerine işten atılan işçi-
ler 21 Aralık 1992'den başlamak
üzere Belediyenin önünde oturma
eylemine geçtiler. Kamuoyundan
yoğun bir destek gören eylemciler-
in yanı (belediye başkanının me-
mur ve işçilerin binaya geçme yer-
lerini değiştirmesine rağmen) sü-
rekli kalabalık ve coşkulu oldu.

Eylemciler 24 Aralık 1992 tari-
hinden başlayarak eylemlerini
SHP binasında (binayı işgal ede-
rek) devam ettiriyorlar.

DEMİR ÖKÇENİN EZDİĞİ İŞÇİ SINIFI UYANIYOR UYANACAK

Kapitalizm, en azgın ve vahşi sömürü mekanizmasını işletirken en çok kadın ve çocuk emeğine ihti-
yaç duymuştur. Bunun yanında düzenin yobaz eğitimini içine sindiren, kaderci ya da işbirlikçiliği kabul
eden erkek emeğine de ihtiyaç duymuştur. Sınıf mücadelesinin keskinleştiği bu dönemlerde bizler (Ana-
teks Anadolu Tekstil Fabrikası AŞ. Malatya İplik Dokuma Fabrikasında) çalışan işçileriz. Sendikamız (TEK-
STİL) diğer sarı sendikalardan farklı değil. Fabrika müdürü istediği zaman işçiyi işten atar, istediği zaman
işçi alır. Sendikanın tutumu ise burjuvalardan yana, sendikamız var mı yok mu belli değil. Birde işçilerin
sınıf bilinçli olmaması aç gözlü burjuvazinin iştahını kabartmaktadır. Bir işçinin uyanışını hissettiler mi o iş-
çi soluğu fabrikanın kapısında bulur. Sendikanın ve işçi arkadaşların pasif ve duyarsız kalışı yamyam iş-
tahlı burjuvazinin iştahını kabartmaktadır. Ne zaman toplu sözleşme dönemi yaklaşırsa sendikanın tutu-
mu patronlardan farklı olmaz. Aralık ayında toplu sözleşmemiz var. Aslında daha önce olması gerekiyordu.
Sendikanın pasif tutumu yüzünden aralık ayına kaldı. Artık işten atılan atılana. Birde işe yeni işçi alına-
cağı zaman işverenin aldığı işçiler kesinlikle torpilliler ya da gerici yobaz, nurculardan ya da faşist ülkücü-
lerden oluyor. Fabrikanın yeri ise, dört tarafı tel örgülerle çevrilmiş. Askeri kışla mı, yoksa sürgün yeri mi
belli değil. İşçilerin her giriş çıkışlarında üst-baş araması yapılır. Kesinlikle bir işçinin elinde kitap ya da der-
gi olmayacak. Bu koşullar ve baskılardan sonra cevabımız işçi varsa (üretim hayatın ana motoru bizleriz)
savaşta vardır. Savaşık savaşacağız.

YAŞASIN İŞÇİLERİN MÜCADELE BİRLİĞİ

YAŞASIN MARKSİZM LENİNİZM

KAHROLSUN FAŞİZM

FAŞİZM DÖKTÜĞÜ KANDA BOĞULACAKTIR

MALATYA'DAN BİR İŞÇİ

ÇARPIK KAPİTALİZM KENDİ ÇOCUĞU GECEKONDULARA SALDIRIYOR

Kapitalizmin çarpık gelişimi zaten doğasında var olan plansızlık ve anarşi, metropollerin dört bir yanını kaplayan alt yapıdan yoksun gecekonduyla çevrilmesini yarattı. Hemen bütün azgelişmiş kapitalist ülkelerde görülen bu gecekondu kırsal alanlarda giderek yoksullaşan ve yaşam şansını yitiren emekçiler, iş bulma umuduyla geldikleri metropollerde konut sorununun çözümsüzlüğü ve ekonomik koşulların yetersizliği nedeniyle elindeki avucundakini harcıyıp, yol, su, elektrik, kanalizasyon gibi yaşamsal önemdeki alt yapı sorunlarını bir tarafa iterek yapıp yerleştiler.

Bugün bir çok metropolde görülen kapitalizmin çarpık gelişiminin kaçınılmaz sonucu gecekondu, İzmir Çınartepe'de de yapıldı. Çınartepe'ye yapılan 130 gecekondu, 21 kasım 1992'de polis desteğinde gelen Buca belediyesine bağlı

kondularını korumak için direnme şanslarını da yok ediyor.

Yıkılan bu gecekonduya yaşayanların büyük çoğunluğunun gidebilecekleri başka hiçbir yer yok. Ellerindeki son kuruslarına kadar harcayarak ve hatta borçlanarak yaptıkları gecekonduya yıkılınca, her hane asgari 5-6 nüfuslu bir ailenin (bazen daha da fazla) barınma ve soğuktan korunma imkânları tamamen ellerinden alındı.

Çalışabilenlerin ancak asgari ücretle iş bulabildiği yoksulluk sınırının altında bir yaşam süren bu aileler, yıkım sonrası kalan malzemelerle yaptıkları kulübelerde, kurdukları çadırlarda veya naylon baraka-

ekipler tarafından yerle bir edildi.

Yıkım ekiplerinin hiç bir haber vermeden gelmeleri, gecekonduya oturan yoksul halkın daha da çok zarar görmesine yol açtığı gibi, önceden hazırlanıp gece-

larda barınmaya çalışıyorlar.

İşte kapitalizmin altın tozu katılmış çorbaların içildiği, her türlü safahatın yaşandığı çok renkli vitrinlerinin arkasındaki gerçek yüzü: Yağmurda, soğukta, karda yıkılan gecekondularından kalan malzemelerle yaptıkları iğreti barakalarda her türlü sağlık ve yaşam koşullarından uzak yaşamaya çalışan ve çocuklarının büyük bölümünü okula gönderme şansları dahi olmayan emekçi halk...

Gecekonduları kapitalist devlet tarafından başlarına yıkılan gecekonduya yaşayanlara yardım ederek yıkılan evlerini yeniden onlarla birlikte yapmaya çalışan devrimci öğrenciler ise dayanışmanın güzel bir örneğini sergilediler. Kendi sorunlarına sahip çıkmak için örgütlenmenin gerekliliğini anlayan gecekondu halkı, kendi aralarında oluşturdukları bir komite eliyle sorunlarının çözümü için harekete geçtiler.

DEMOKRATİK KAMUOYUNUN DİKKATİNE BASKI VE KATLIAMLARA KARŞI BİRLİK KURULDU

"İşkenceler, yargısız infazlar, katliamlar, gözaltında kayıplar" Türkiye ve Kürdistan'ın güncesinde olağan günlük cümleler haline geldi. Her geçen gün Devlet, terörünü pervasızca sürdürürken "şeffaflaşma, demokrasi" demagojileri sahte bir tebessümle sürdürülüyor. Bu tebessümün ardında iç harekât tehditleri var. Toplumun sindirilmesi, kimliksizleştirilmesi, ses çıkartmanın kafasının ezilmesi, sindirilmesi bu demokrasi tebessümünün diyetidir. Yetkililerin elleri kan, militarizm, baskı kokuyor.

- Son bir buçuk yıldır İstanbul'da 7 kişi gözaltında kayboldu. Kürdistan'dakilerin sayısı tespit edilemiyor.

Gözaltında kaybolma olayı fiziki bir yok oluş değildir. Kaybolma olayı faili meçhul bir beklenti değildir. Korku toplumunu yaratan polis devletinin terörüdür.

- Bunca katliam, bunca işkence, bunca yargısız infaz tüm bu yasadışılığın toplumun beyninde meş-

rulaştırılması, şeffaflaştırılmasıdır.

Bu bizzat devlet eliyle sergilenen teröre karşı çıkmak, barikat olmak amacıyla Marmara Özgür--Der önerisiyle Baskı ve Katliamlara Karşı Birlik oluşturuldu.

Baskı ve Katliamlara Karşı Birlik 4 ana başlık altındaki konulara karşı duyarlılığı ve demokratik muhalefeti oluşturmayı hedefledi.

- Gözaltında kayıplar
- İşkenceler
- Yargısız İnfazlar
- Kürdistan'da katliamlar

Baskı ve Katliamlara Karşı Birlik şu demokratik kitle örgütlerini kapsıyor. Marmara Özgür-Der, İnsan Hakları Derneği (Gözlemci), İşsizler Derneği, Tüm Sağlık-Sen (insan hakları komisyonu), Halkevleri, Yeni demokratik Kadın Derneği, Emekçi Kadınlar Derneği, Emekçiler Derneği. Faaliyetin öznesi olan bu D.K.Ö'lerin dışında TEK-İŞ DER ve bir kısım demokratik kitle örgütü fiilen destekliyor. Birlik, bu dört ana başlık altındaki

konularda muhalefet öznesi olmak isteyen tüm DKÖ'lere açıktır. Sadece İstanbul'da değil, tüm ülkede ve Kürdistan'da baskı ve katliamlara karşı birlik örgütleyelim, ses olalım, barikat olalım perspektifi ile attıkları adımın ışık olmasını ve devamını önermektedir.

Birlik, kampanyasına başladığı dönemde cezaevlerinde bulunan siyasi tutsaklarda aynı konularda bir kampanya başlattılar. Tutsaklar mahkememelere gözaltında kaybolanların resimlerini taşıyan tişörtler giyerek çıktılar, bildirimlerde bulundular. Bu nedenle mahkeme, hastahane vb. yerlere çıkarılmadılar. Bu uygulamayı protesto ederek onlarda çıkmadılar. A.G. yaparak devletin bu terörünü protesto ve teşhir ettiler. Tüm basına ve yetkili kurumlara açıklamalar göndererek buldukları hapisane koşullarında ses oldular.

Birlik; bu kampanyaya eşgüdümlü olarak kendi kampanyasını başlattı. İlk adım imza kampanyasıydı: Bu klasik alışlagelen bir kampanya değildi. Sokak, sokak dolaşarak, kahvehaneler, fabrikalar, evler, vapur iskelesi dolaşarak sokaktaki ulaşılabilen herkese anlatılarak bir hafta içinde 13.000 imza toplandı.

Birliği; Frankfurt insan hakları heyeti destekleme kararıyla Türkiye'ye geldi ve fiili olarak güç verdi.

İmza toplama çalışmalarında kayıp anaları meydanlara masa açarak imza toplayacaklardı.

Bakırköy özgürlük meydanı, Atatürk kültür merkezinin önü ve

Kadıköy iskelesinin karşısı seçildi.

Bakırköy özgürlük meydanında o gün yoğun bir güvenlik önlemi vardı ve analar daha meydana girmeden engellendiler. Gözaltı yaşandı. Kayıp anaları, analarımız bizi bırakın gidip imza toplayacağız, çocuklarımızın akıbetini duyuracağız dediler ve öyle de yaptılar. Diğer iki masa da engeller nedeniyle açılmadı.

imza toplayan arkadaşların bazıları gözaltına alındı ve bırakıldı. Fakat tüm engellere rağmen imza kampanyası büyük bir başarı ve destek gördü.

- 2 Aralık 1992 günü Tabipler Odasında bir basın açıklamasıyla Baskı ve Katliamlara Karşı Birlik kendini kamuoyuna kitlesel bir katılımı ilan etti ve kamuoyuna; toplanan bu imzaları artık hiçbir cevap alınamayan devlet kurumlarına değil, uluslararası kurumlara, Birleşmiş Milletlere, af ve işkence izleme komisyonlarına gönderme kararını duyurdu.

- 15 Aralık 1992'de Büyük postahänenin önünden kitlesel bir katılımı bir basın açıklamasıyla toplanan imzalar gönderildi.

- 12 Aralık 1992 de insan hakları derneğinin, insan hakları haftası nedeniyle düzenlediği Hüseyin Toramanın kaçırıldığı yerde tüm kayıpları anma amacıyla beyaz karanfil bırakılmasına destek verildi. Gözaltılar yaşandı.

- 5 Aralık 1992 de düzenlenen Kamu sendikalarının mitingine katıldı ve tüm gücüyle kayıpların hesabının sorulacağı haykırıldı, kayıp anaları, eşleri, beyaz başörtüler ve çocuklarının resimleriyle en önde kararlılığın sembolüydüler.

- Memurların Ankara yürüyüşünde Tüm Sağlık-Sen (İnsan hakları komisyonu) birliği temsil etti. -

Baskı ve Katliamlara Karşı Birlik Bakırköy Özgürlük meydanını kayıplar meydanı olarak ilan ediyor. Çocukları kaybolan tüm anaların Bakırköy Özgürlük meydanına koşmasını ve haykırmasını öneriyor. Bu denli kan ve vahşetin sürdürüldüğü bir ülkede özgürlük meydanlarına ancak ve ancak katledilenlerin, öldürülenlerin anaları yakınları ve bu uğurda bedel ödeyenler sahip çıkabilir. Ve bu meydanlarda gasp edilen, katledilen, yok edilen özgürlükler ve en önemlisi yaşama hakkının savunulması haykırılabilir. Özgürlük meydanları, özgürlüğün zorunluluğunun bilincine ulaşanlarca adına layık olacaktır.

- Birliğin diğer önemli hedeflerinden biri de gözaltında kaybolan mezsarsız ölümler için ve onların onurlu kavgalarını simgeleyen bir anıt mezar yaptırmayı hedeflemektedir. Mimarlar, mühendisler ve tüm demokratik kamuoyunu bu anıt mezarın yapılması, projesinin hazırlanması ve maddi manevi des-

tek için çağrıda bulunuyor. Proje önerileri Marmara Özgür-Der ve İstanbul İnsan Hakları Derneğine gönderilebilir.

- Baskı ve katliamlara karşı birlik, tüm kamuoyunu, Devrimci demokrat-yurtsever insanları, Türkiye ve Kürdistan'daki devlet terörüne karşı dürmaya, gözaltında kayıpların hesabını sorup, akıbetlerini bulmaya, katliamları teşhir etmeye çağırıyor.

Gelin bedenlerimizle barikat olalım. Sokakta ses olalım, hesap soralım, birlik olalım. Yükselen teröre set olalım. Beyaz başörtüleri meydanlarda birlikte takalım.

KAYIPLARIN HESABINI SORACAK, AKİBETLERİNİ BULACAĞIZ

KATLIAMLARA, YARGISIZ, İNFAZLARA, İŞKENCEYE BEDENLERİMİZLE BARİKAT OLACAĞIZ

BASKI VE KATLIAMLARA KARŞI BİRLİK

ÖĞRENCİ GENÇLİK MÜCADELESİNE DEVİRİMCİ YAKLAŞIM

GENÇ YOLDAŞ KİTAP DİZİSİNİN İLK KİTABI ÇIKTI.

Toplu istemlere ve kitapçılara özel indirim.

İstek ve İrtibat İçin: Emek Yayıncılık

Tel: 529 94 46 İstanbul

SAHİBİNİN SESİ FAŞİST BASIN

Yaşanan siyasi ortamın analizini yapmak için bazen günlük gazetelere bir göz atmak yetiyor. Zaten günümüzde burjuva faşist basın tirajlarını "iyi" manşetlerle yükseltiyor. Bunlar daha çok manşetten "PKK'nın temizlendiği", "şehit polisler", "kahraman mehmetçik", "halkın polisi desteklediği" vb. gibi haberler yazarak halkı kandırıyorlar. Birde iflasın eşiğindeki Cumhuriyet var. 70 yıldır Kemalizm'in bayraktarlığını yapan; fakat bugün Kemalizm'in özellikle ulusal sorun karşısında yüzü açığa çıktığı için ikiyüzlülüğü bırakıp açıktan orduyu, polisi destekleyen, sosyalizme iğrenççe saldıran cumhuriyet gazetesi.

Bir zamanlar reformizm halk kitlelerini CHP'nin kuyruğuna taktığı zaman Cumhuriyet -bir kopma ihtimaline karşı- "ilerici" bir gazeteydi. Fakat aradan geçen zaman içinde halk muhalefetinin yenilmesi, 12 Eylül faşizminin halkı zor ve baskı oluyla kendi sınıf politikalarından uzaklaştırması Cumhuriyet'i bu zorlu "görevinden" kurtardı. Ama buda Cumhuriyet gazetesinin sonu oldu. Onun işlevi bitmişti.

Hem siyasi hem de ekonomik olarak bir şaşkınlık içindeki Cumhuriyeti iki gün izlemek, uygulanan Askeri Faşist Diktatörlüğü kavrayabilmek için yeterli

20 Kasım 1992 Cumhuriyet gazetesi:

«500 güne az kaldı. Hükümet

"demokratikleşme" sözünü tuttu. Çalışma yaşamı ve ekonomik vaatler beklemede»

«PKK'ya karşı iç harekât başlıyor»

«Cenaze töreni gösteriye dönüştü. Cenaze törenine valinin "Türküm ve İstanbulluyum diyen herkes katılsın" çağrısı üzerine binlerce kişi katıldı. Beşiktaş emniyet amirliği önünden Beyazıt'a kadar yürüyen grup "Komünist hükümet istifa, Adalet Bakanı istifa, kahrolsun insan hakları, halk önünde idam isteriz, İstanbul Dev-Sol'a mezar olacak şeklinde sloganlar attı.»

«Bakan Moğultay'dan istifa tehdidi. SHP lideri İnönü "sinirlenmesi normal. Bu çıkacak, niye istifa etsin" dedi. Hükümetin şovmeni çalışma bakanı ikna ediliyor ve istifa etmiyor. Başka bir gazetenin yazmasına göre İLO yasaları mecliste kabul edilmeyince İnönü "meclis tekiler bizi bu gece sevindirmediler, dün gece sevindirmişlerdi" diyor. «Bir gece önce ise CMUK yasası kabul edilmişti.»

«Savcı Köksal: Canları cehennem, gebersinler» savcı bu sözü Elazığ cezaevindeki açlık grevindeki tutsaklar için söylüyor.

21 Kasım 1992 Cumhuriyet Gazetesi

«Yine gazeteci öldürüldü»

«Karakolda iki karanlık gün. Pankart astığı gerekçesiyle gözaltına alınan Filiz Çınar 48 saat boyunca işkence gör-

dü.» Aynı haberin üzerinde ise başka bir haber var. «Artık işkence var denemeyecek» Bu sözler Adalet Bakanına ait. Bakan çıkardıkları CMUK ile işkencenin önleneyeceğini söylüyor. Fakat kanundaki iyileştirmeler adi suçlulara -katillere, hırsızlara, dolandırıcılara- yarıyor. "Devlete karşı suç işleyenlere" işkenceye devam. Oysa "demokratikleşme" siyasi bir taleptir. Mantiken siyasi suçlulara bir CMUK hazırlanması gerekirdi. Fakat demokrasi diye bir sorunu olmayan hırsızlara dolandırıcılara demokratik bir CMUK çıkartılıyor(!) Ayrıca Cumhuriyet gazetesinin bir gün önce "özeleştir" yazısı var. Yazıda basının CMUK na karşı ilgisizliğinden yakınıyor. "Demokratikleşme" konusunda önemli bir adım atıldığı halde diğer faşist basının bunu önemsiz bir haber olarak geçmesinden yakınıyor. Aslında Cumhuriyette biraz kafa karışıklığı var. Diğer çok satan faşist gazeteler önemsiz bir şeyi abartarak Cumhuriyet kadar yalan yazıyorlar.

Birdi aynı günlerde Genel Kurmay başkanı gazetecileri toplayıp ödül veriyor. "Basının Mehmetçikleri ödülü". Her şey o kadar açık ki; devrimcilerin tahlilleri kısa sürede devlet tarafından ikrar ediliyor. Bizler faşist burjuva basını demiştik. Onlar "Mehmetçik basın" diyorlar.

Bir işçi

BASINA VE KAMUOYUNA

Türkiye ve Kürdistan'da devlet terörü, sokak infazları, faili meçhul cinayetler, katliamlar, gözaltında kayıplar artarak devam ediyor.

Tekelci kapitalistlerin artık kendi egemenliklerini devam ettirmek için yapabilecekleri bir şey kalmadı. Kitlelere baskı ve şiddetten başka bir şey veremiyorlar. İçinde bulunduğu ekonomik kriz, tüm alanlarda kendini gösteriyor. Tekelci kapitalistler artık yönetemiyorlar. Çalışanların ücretleri karınlarını doyurmayaya yetmiyor, öğrenciler en temel hakkı olan okuma hakkından mahrum bırakılıyor, en küçük hak arayışı polis copu, gözaltı, tutuklama hatta ölümle sonuçlanıyor. Devrimcilere karşı tam bir savaş sürdürülüyor. Bir gecede 50 devrimci insan katlediliyor. Kürdistan'da ulusal mücadele veren Kürt halkına topyekün savaş açılmış durumda.

İnsanlar üzerinde çok yoğun bir kültür erozyonu, kültürsüzleştirme politikası yaşanıyor. Çok çeşitli TV kanalları, uydu yayınları ile insanın beyni bulandırılmaya çalışılıyor. Naklen savaş görüntüleri izleyen ve hiç tepki göstermeyen insanlar olmamız isteniyor. Kendisinin, insan olmanın farkında olmayan; silik bastırılmış, korkutulmuş bir toplum yaratılmak isteniyor. Bunun önünde engel olarak gördükleri; insanların bilinçlenmesini, gelişmesini, kendisinin farkına varmasını sağlayan Demokratik Kitle Örgütleri kapatılmak isteniyor.

Tekelci kapitalistler iç savaşı daha rahat yürütebilmek için bunun önünde engel olan tüm Demokratik Kitle Örgütlerini kapatıp, savaşı daha rahat sürdürmenin planlarını yapmaktadırlar.

Buna bağlı olarak 8 Aralık Sa-

hı akşamı polisler tarafından mühürlenen derneğimiz, hiçbir gerekçe gösterilmeden kapatıldı. 5 yıldır tüm baskılara karşı çalışmalarını yürüten BESD, İnsanların bilinçlenmesi, yoz burjuva kültüründen kurtulması için amansız mücadele verdi. Emperyalist kültür bombardımanına tutulan, kendine yabancılaştırılmaya çalışılan insanlara ulaşarak, yaptığımız çalışmalar, söyleşiler ve seminerlerle bu bombardımanı ters yöne çevirmeye çalıştı. İşte tekelci kapitalistleri ve onun polisini rahatsız edende buydu. İnsanların bilinçlenip kendi için bir tehlike olmasını önlemek tüm yaptığı anti-demokratik uygulamaları rahatça yürütebilmek için derneğimizi kapattı. Kendi yasalarını da hiçe sayarak, en doğal hakları-

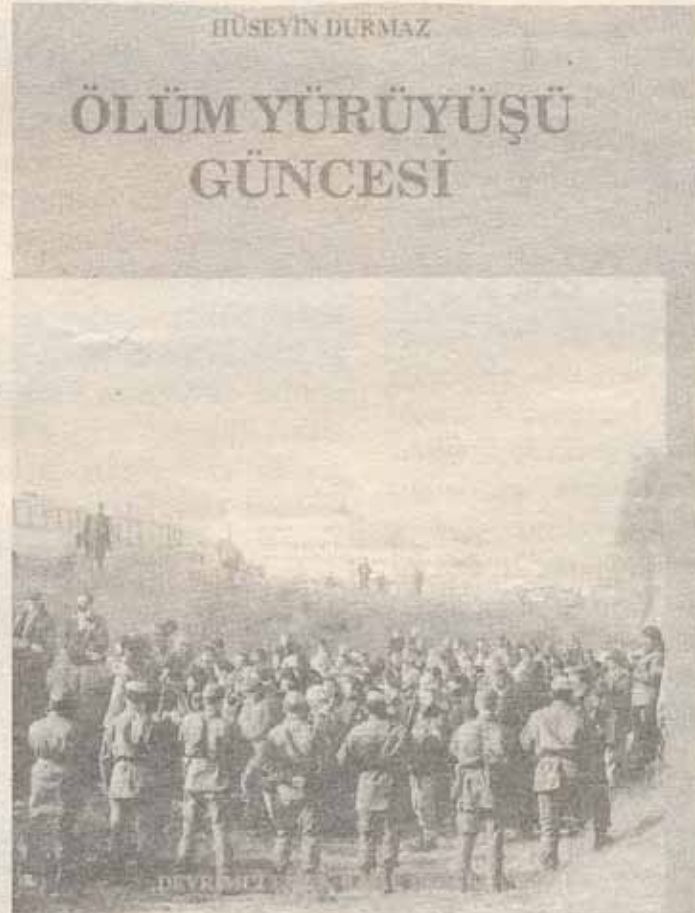
mızdan biri olan dernek kurma ve çalışma hakkımızı elimizden aldılar. Hem de İnsan Hakları Haftasında!

Planlarımız boşa çıkacak. Baskılar karşısında tüm haklarımızı savunmaya devam edecek ve bu kalelerimizi sonuna kadar koruyacağız. Demokrasi mücadelemizde en ufak mevzilerimizi dahi savunacak ve teslim etmeyeceğiz. Derneğimize vurduğunuz kilidi mücadelemize vuramayacaksınız.

**BASKILAR BİZİ YILDIRAMAZ!
ANTI-DEMOKRATİK UYGULAMALARA SON!**

MÜCADELEMİZE KİLİT VURULAMAZ

**BOĞAZIÇI EKİN SANAT DERNEĞİ
(BESD)**

İstek ve İrtibat İçin Tel: 529 94 46 İstanbul

EGE ÜNİVERSİTESİNDE GERİCİ-FAŞİSTLERE DERSLERİ VERİLDİ

Ege Üniversitesi Edebiyat ve İletişim Fakültesi devrimci demokrat öğrencileri, insan hakları haftasında, insan hakları ihlallerini teşhir eden afiş ve dövizlerini kantinlere asarak çalışmalarını başlattılar. İnsan hakları haftasının 7. gününde (17 aralık perşembe) kendilerine "İslami Direniş" diyen gerici-faşist Hizbullahçılar, Kürdistan'da mazlum Kürt halkını katleden ve daha sonra öldürülen faşist hizb-i Kontracıları sahiplenerek afişler astı. Afişlerde öldürülen gerici-faşist Hizb-i kontracılara "Devrim Şehidi" deniyordu. Ayrıca bu afişlerde devrimci değerlere saldırı taşıyan nitelikler de vardı. Bu durum devrimci-demokrat ve devrimci yurtsever öğrencilerin tepkisine yol açtı. Gerek Devrimci yurtsever, gerekse devrimci demokrat öğrenciler yaptıkları toplantılarda net bir tavır sergileyerek bu faşizan afişlerin ne pahasına olursa olsun kesinlikle indirilmesi gerektiği kararına vardılar. Yapılan insan hakları forumunda bu karar öğrenci kitlesine duyuruldu. DÖB daha önce gerici faşistlerin devrimci değerlere yaptığı saldırılarda gösterdiği tavrını bu olay karşısında sürdürerek, her türden gerici-faşist saldırılara seyirci kalmamayacağını alan ortak kararda belirtti.

Bu kararın ardından yapılan forumda bütün öğrencilere bu konuya duyarlı olmaları gerektiği anlatılıp, öğrencilerin bir kitle halinde hareket ederek faşistlere tavır alması çağrısı yapıldı. Bu çağrı üzerine 130 kişiye yakın bir kitle toplanarak, Hizbullahçılara, faşizan afişlerini indirmeleri söylendi. Gericici faşistlerin afişleri indirmeyeceklerini söylemeleri üzerine kitle, bütün

giriş-çıkış ve koridorları tutarak afişleri indirdi. Devrimci demokrat öğrencilerin bu kararlı tavırları karşısında şaşkına dönen Hizbullahçılar, İletişim Fakültesi kantinine mevzilenerek saldırıya geçti. Sandalye, masa ve taşlarla saldıran Hizbullahçılar kantin girişine sandalye ve masa yığı. Bu ilk saldırıda 3 öğrenci arkadaşımız yaralandı.

Bunun üzerine devrimci öğrenciler, faşistlere onların yöntemiyle cevap vererek kantin yolunu açtılar ve hep birlikte içeri girdiler. Paniğe kapılan gerici-faşistler kısa süren bir çatışmadan sonra kantinin arka kapısından kaçtı. Çatışma sırasında kantin camlarının büyük bir kısmı kırılırken, Hizbullahçılardan altısı yaralandı. Gericici-faşistlerin kaçmasından sonra kitle Ziraat Fakültesine kadar, "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Sosyalizm", "Kahrolsun hizb-i Kontra" sloganlarıyla yürüdü. Ziraatın önünde yapılan forumda gerici-faşist hizbullahçılar teşhir edildi. Daha sonra kitle dağıldı.

18 Aralık Cuma günü, gerici-faşistlerin cuma namazından sonra

saldırma ihtimaline karşı yaklaşık 300-400 kişilik devrimci demokrat kitlesi, İletişim, Edebiyat Fakültesi kantinlerine ve koridorlara mevzilenerek beklemeye koyuldu. Ama faşistler bu bekleme süresinde pek ortalıkta görünmediler. Alınan ortak bir kararla Ziraat Fakültesine bir yürüyüş düzenlendi. "Kahrolsun Faşizm", "Kahrolsun Hizb-i Kontra" sloganlarıyla Ziraat Fakültesine gelindi. Yapılan forumda gerici faşistler tekrar teşhir edildi ve kampüste sloganlı bir yürüyüşün ardından öğrenci yurtlarının önünde kitle dağıldı. Bu tavırlarıyla Devrimci-demokrat, devrimci-yurtsever öğrenciler daha önce devlet destekli gerici faşist saldırılar karşısındaki dayanıklı görünümünü kırdı. Kazanılan bu zafer kitleye büyük bir moral vermekle kalmayıp, gerici faşistlere kampüste kolay kolay oynatamayacakları mesajını verdi.

KAHROLSUN FAŞİZM, YAŞASIN SOSYALİZM

KAHROLSUN HİZB-İ KONTRA VE HER TÜRDE GERİCİLİK

YAŞASIN DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERİN MÜCADELE BİRLİĞİ

EGE DÖB

MİMAR SİNAN ÜNİVERSİTESİNDEN MERHABA

Türkiye'de ivme kazanarak artan toplumsal huzursuzluk artık iyiden iyie kendini göstermeye başladı. Son zamanlarda artan işçi-emekçi eylemleri ile bunlara kendi siperlerinden destek veren öğrencilerin eylemleri hızla artarken iktidar bunları nasıl durduracağını hesaplarını yapıyor.

Artık süreç öyle bir aşamayı dayattı ki devlet en ufak bir demokratik kitle hareketine bile son derece pervasızca saldırıyor. Hiç bir eylem polis saldırısı olmadan tamamlanmıyor, hatta izin alınmış mitinglere bile son derece vahşice saldırma cesaretini gösterebiliyor. Bazen yalnız bunlarla da kalmıyor insanları sebezepsiz yere keyfi olarak gözaltına alıp istediği kadar içerde tutuyor, gözaltında kaybediyor ve işkence tezgâhlarından geçiriyor. Tüm bunların sebebi insanların gözünü korkutmak ve kitleleri pasifize etmek amacını taşıyor.

Son zamanlarda ise kitlelerin toplu halde buldukları ve insanların kendi kültürlerini ve kendi bireysel yeteneklerini geliştirdikleri toplumun sanatsal ve kültürel cephesi olan kültür sanat dernekleri sebezepsiz yere kapatıldılar. Tabii bunu yaparken de asılsız bir sebep muhakkak uydurdular. İşte ülkelerimiz bu hale gelmişken, buna para-

lel olarak da ülkelerimizde artarak devam eden grevler, mitingler, işyeri işgalleri ülkelerimiz emekçilerinin ve okulları kışla haline getirilen öğrencilerin tepkileri, artık önü alınmaz bir şekilde artarak devam ediyor.

Bu gelişmelerde gösteriyor ki, yönetilenler artık eskisi gibi yönetilmek istemiyor, dışa bağımlı bir ekonomiye ve emperyalizmin uşaklığını yapan tekellere ve burjuvaziye karşı saflarını belirliyor ve tüm emekçiler proletaryanın önderliğinde mücadeleye katılarak sosyalizm mücadelesi ve emekçi iktidarı için kavgaya soyunuyor.

Kuzey Kürdistan'da artarak devam eden ve bir çığ gibi ülkenin her yanına yayılan ulusal kurtuluş mücadelesi bastırılmıyor.

Faşist devlet tankıyla, topuyla, ordusuyla işgal ettiği Kürdistan'da günde onlarca katliam yapıyor. İnsanların doğru haber almasını engellemek için sosyalist basını susturmak maksadıyla elinden gelen her çabayı gösteriyor. Faşist devlet artık yalnız silahla başa çıkamayacağını anlamış olsa gerek ki, Kürt—Türk ayrımı yaparak yıllarca iç içe yaşamış yazgısı ortak olan bu iki ulusu birbirine kırdırma istiyor. Devlet kendi faşist yüzünü gizlemek için Türk şovenizmini körükleyerek Kürtleri kırdırma politikası izliyor.

Bu olayla Rusya'da devrimden önce çarlığın kendi yüzünü gizlemek amacıyla Yahudi katliamları düzenlemesi ve farklı milliyetleri birbirine düşürmesi sanki aynı olaylarmış gibi geliyor bize. Buda gösteriyor ki Türkiye

ve Kürdistan devrime gebe dir.

Türkiye'de emekçilerin hızla artan muhalefeti ve öğrenci gençliğin mücadelesi artarak devam ediyor. Geçen günlerde M.S.Ü. de bu maksatla Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB) bir forum düzenledi. Forumda ülkemizin içinde bulunduğu durum ve gençliğin görevleri anlatıldı.

Forum, öğrencilerin alkışlarla toplu halde kantine girmesiyle başladı ve kantinin ortasında devam etti. Forumda konuşmalar başlamadan önce Türkiye ve dünyada tüm devrim savaşçıları için 1 dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Daha sonra Maraş katliamının yıldönümü olması nedeniyle bir erkek öğrenci arkadaş Maraş Katliamının sebeplerini anlatan bir konuşma yaptı.

Konuşmadan sonra Maraş katliamı lanetlendi ve sloganlar atıldı. Daha sonra şiirler okundu ve marşlar söylendi. En sonunda ise gençliğin bugün yapması gerekenlerle ilgili bir konuşmadan sonra sloganlarla forum bitirildi ve forumun bitiminde öğrenciler okulun kantinine hazırladıkları pankarta astılar. Pankarta "Baskılara ve katliamlara karşı direnelim" MSÜ DÖB yazısı bulunuyordu.

Bu arada Devrimci Öğrenci Birliği olarak yaptığımız ikili konuşmalar, astığımız afişler, pullar, dağıttığımız bildirilerle Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da devrimci bir ortamın yaşandığının bir iç savaşın olduğunun ve gençliğin saflarını işçi sınıfı ve emekçi halkın yanında belirlemesi gerektiğinin ajitasyon ve propaganda çalışması yapıldı.

**YAŞASIN KÜRT-TÜRK
GENÇLİĞİNİN MÜCADELE
BİRLİĞİ**

MİMAR SİNAN DÖB

TC DEVLETİ İÇİN ASKERLİK YAPMA!..*

TC devleti ve onun hükümetinin, emekçi halkımıza karşı saldırı ve sömürüsü gün geçtikçe daha da çok artıyor... Tekelci burjuvazi yönetemedikçe git-tikçe daha çok pervasızlaşıp, bunalımının yükünü işçi ve yok-sul halkımızın üzerine ykıyor.

Türkiye ve Kürdistan'da bir iç savaş yaşanıyor. Bir taraftan Kürt halkına karşı top yekûn imhaya yönelirken, diğer taraftan da işçi sınıfının ekonomik, demokratik talepleri zorla bastırılmış gasp edilmiştir. Artık ül-kemizde yargısız infaz denilen sokak katliamları günlük ola-rak yapılmaya başlanmış, de-mokratik kitle örgütleri peşi sı-ra sorgusuz sualsiz kapatılmış, sosyalist basın üzerindeki baskı-lar giderek yoğunlaşmıştır.

YURTDIŞINDA ÇALIŞAN İŞÇİLER, EMEKÇİLER,

Her yıl faşist TC devleti yurtdışında çalışmak zorundaki işçilerimizden "bedelli askerlik" adı altında milyarlarca lira para tutarında haraç topluyor. Bu paralar Türkiye'de Kürdis-tan'da senin halkına, kardeşine karşı baskı ve zulüm uygulan-mak için kullanılıyor. TC Dev-leti bir avuç para babasının dev-letidir. "Askerlik hizmetini" de kendi düzenlerini korumak için kullanıyorlar.

TC devleti yurtdışında çalı-şan işçilerimizin hiçbir sosyal haklarını dahi koruyamayan,

sizleri sadece bir döviz makine-si olarak gören devlettir.

TC Devleti senin ödediğin paralarla Kürdistan'da Kürt halkını kurşuna dizmek için mermi parası yapıyor, senin ödediğin "bedel" parasıyla Tür-kiye işçi sınıfının haklı eylemle-rini bastırmak için cop, tank olarak kullanıyor. Senin ödedi-ğin "bedel" parasıyla TC devle-ti parlamentoda "çiğ köfte par-tileri" düzenleyerek harcıyor. Soruyoruz böylesi bir devlete askerlik yapılır mı? Tabi ki ha-yır demeliyiz.

İnsanım diyen herkes TC'-nin bugün yürüttüğü kirlî sava-şa karşı çıkmalı, yurtdışında da TC devletine sunulan desteğe karşı durmalıdır. Biz işçilerin desteği devrimcilere olmalıdır.

Faşist TC devleti için askerlik yapmayalım. Unutmayalım

ki bu devlete yapılacak en kü-çük yardım halkımıza işkence demektir. Bizler Sabancıların, Koçların devletinin bekçiliğini yapamayız.

Bizlerin kurtuluşu ancak sos-yalizm ile mümkün olacak, deste-ğimiz, yardımımız da bizlerin yarınını kuracak olan işçi sınıfı-nın partisine olacaktır.

- * BEDELLİ
- ASKERLİĞE HAYIR.
- * TC DEVLETİ İÇİN
- ASKERLİK YAPMAYALIM.
- * KAHROLSUN FAŞİZM
- * YAŞASIN SOSYALİZM

TKEP/LENİNİST
AVRUPA

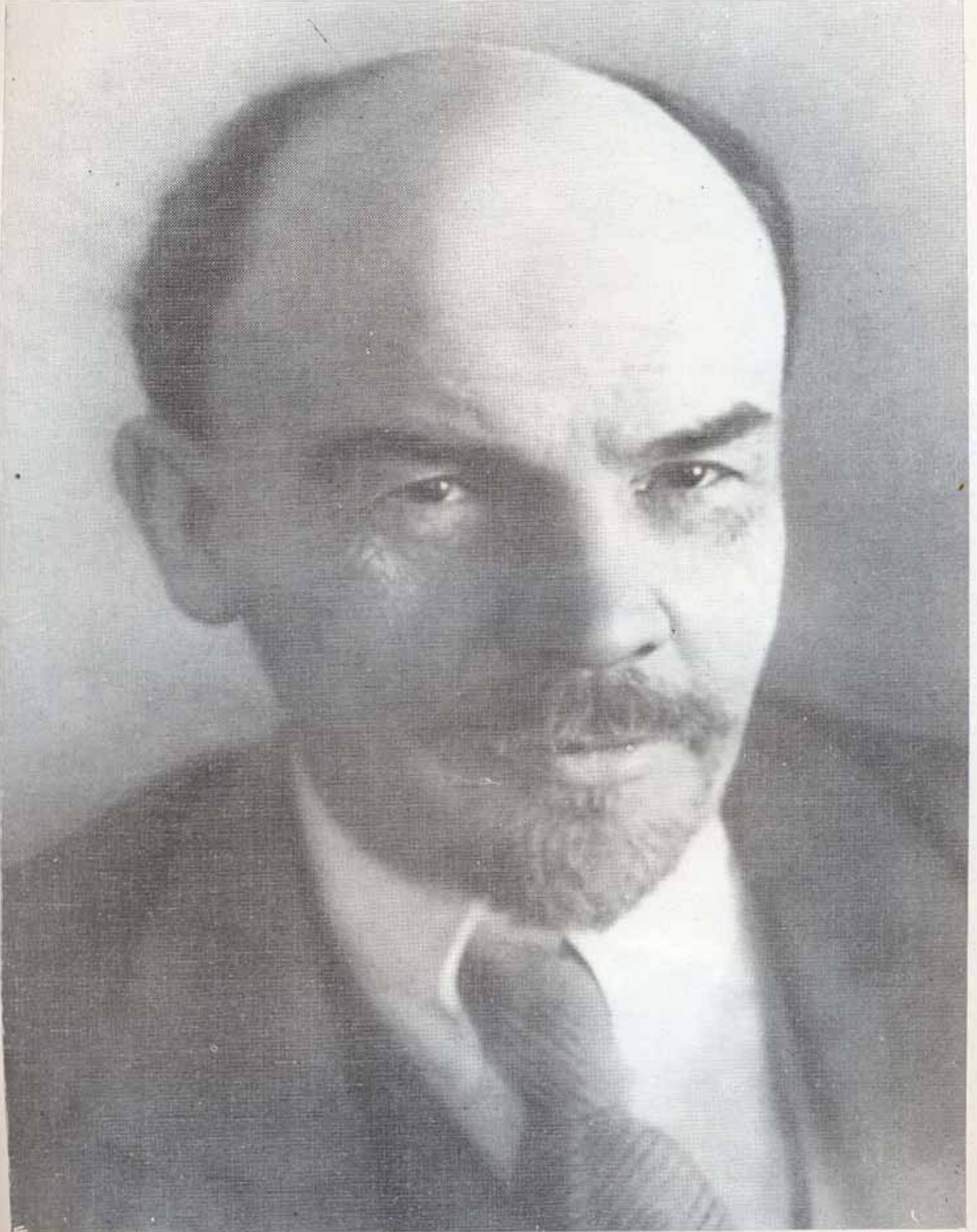
(*) Dergimize posta ile gönde-rilen TKEP/LENİNİST imzalı bildiriği öneminden dolayı yayınlı-yoruz.

TURAN DEMİR

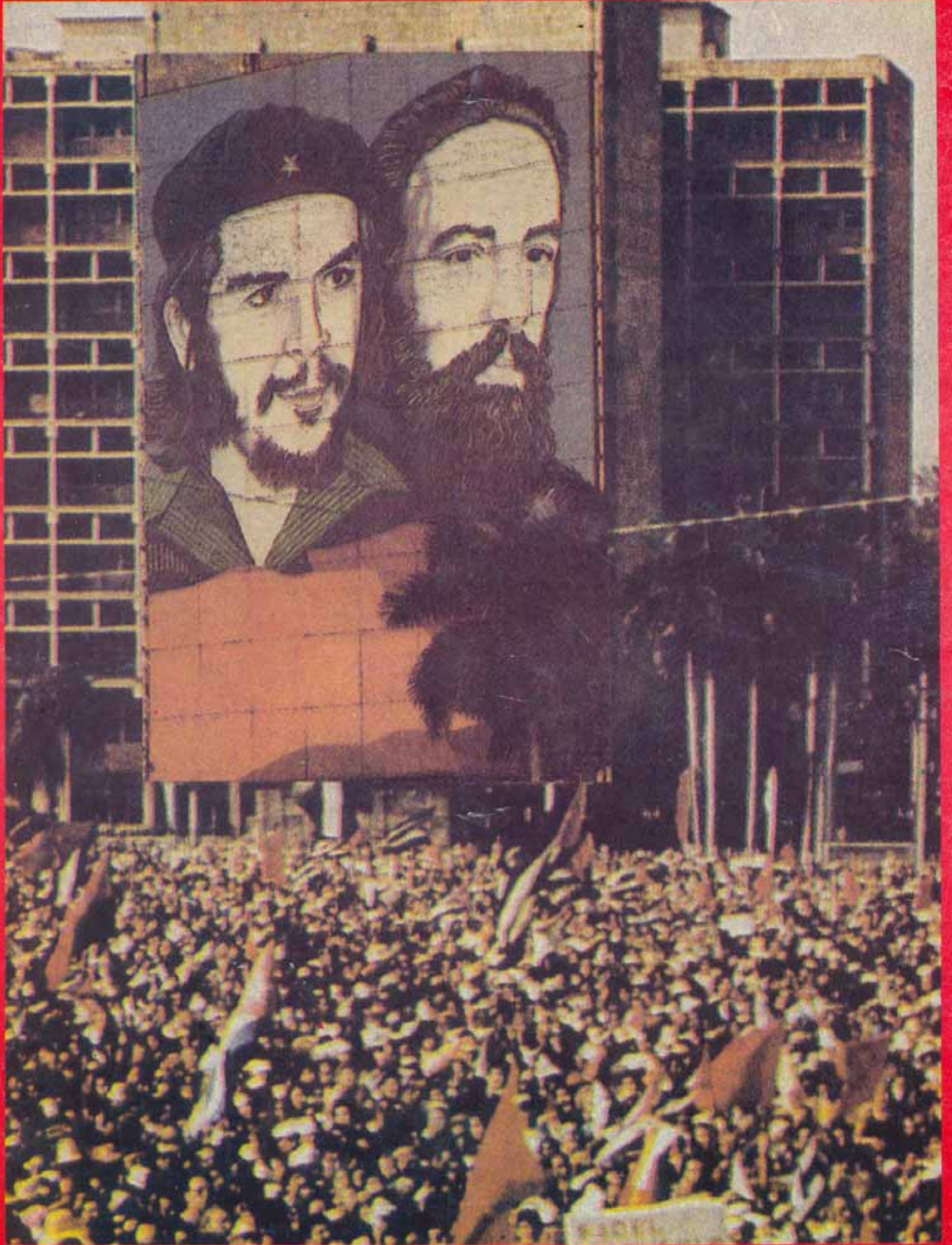
**Katledilişinin
üçüncü
yılında
anısı
önünde
saygıyla
eğiliyor
devrettiği
bayrağı
yücelteceğimize
ant içiyoruz.**

BÜYÜK ÖNDER LENİN
ÖLÜMÜNÜN 69. YILINDA

YOLUMUZU AYDINLATIYOR.

DEVİRİMİN 34. YILDÖNÜMÜNDE

YAŞASIN KÜBA YAŞASIN CASTRO